

ལོ་བསྟར་རྩིས་ཞིབ་སྟན་ལུ་ ༢༠༢༠-༢༡ |

(རྩིས་ཞིབ་ལྷན་ཁང་གི་འགན་ཁུར་གྲུབ་དོན་ལུ)

གྲུབ་གཞུང་རྩིས་ཞིབ་དབང་འཛིན།

"There shall be Royal Audit Authority to audit and report on the economy, efficiency, and effectiveness in the use of public resources."

(Article 25, The Constitution of The Kingdom of Bhutan)

VISION

A credible Supreme Audit Institution that promotes value for money and good governance in public operations and contributes towards achieving the societal aspirations of Gross National Happiness.

MISSION

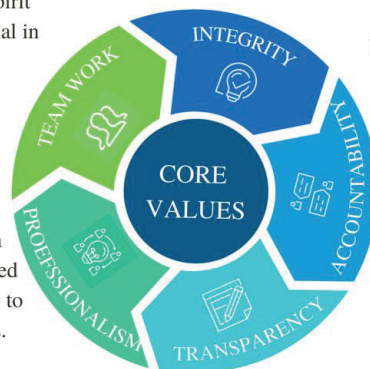
RAA is an independent constitutional body which contributes to accountability, transparency and effective service delivery. In the service of Tsa-Wa-Sum (the King, Country and People), we audit without fear, favour or prejudice and provide timely, reliable and quality audit services to assist effective decision making in the public sector.

RAA CORE VALUES

TEAM WORK: We believe in team spirit and diversity to unleash our full potential in achieving common goals through respect, trust and support.

PROFESSIONALISM: We perform quality audit services through dedicated and competent work force conforming to auditing standards and best practices.

TRANSPARENCY: We are transparent in all our dealings and actions, and promote culture of openness and submit ourselves to scrutiny.

INTEGRITY: We are independent, honest and incorruptible in our conduct & remain impartial and trustworthy.

ACCOUNTABILITY: We are accountable for our own actions in a similar way we propound accountability in audited agencies.

AUDIT JURISDICTION

- Ministries, Departments, Divisions, Units, Dzongkhags, Gewogs, Thromdes, autonomous bodies, foreign-assisted or special projects
- Zhung Dratshang, Rabdeys and all related institution.
- Judiciary and Judicial Bodies, Legislature and related institutions
- Constitutional bodies
- Defense and Security Services
- All corporations, Financial Institutions including the Central Bank and their subsidiaries.
- Political parties
- Any Entity or Activity upon command of the Druk Gyalpo
- All entities including non-governmental organizations, trusts, charities and civil societies fully or partly funded by the government; whose loans are approved or guaranteed by the government; and
- Any entity whether private or public engaged in extracting, processing, trading and mining of natural resources of the State.

Notwithstanding the provisions of any laws relating to the accounts and audit of any public authority, the Parliament, by resolution may direct that the accounts of such entities be audited by the Authority.

(Section 91 of Audit Act 2018)

བསྐྱེད་ཆོག་གི་ཚིག་འགྲེལ།

- ༡. RAA: རྒྱལ་གཞུང་ཚུལ་ཞིབ་དབང་འཛིན།
- ༢. AAR: ལོ་བསྟར་ཚུལ་ཞིབ་སྟན་ལྷན་ཁག།
- ༣. AFS: ལོ་བསྟར་དངུལ་འབྲེལ་ཚུལ་བརྗོད།
- ༤. FY: ཚུལ་ལོ།
- ༥. ISSAI: མངོན་མཐོའི་ཚུལ་ཞིབ་གཙུག་སྡེའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚད།
- ༦. RGoB: འབྲུག་རྒྱལ་གཞུང།
- ༧. GDP: རྒྱལ་འཕེལ་འཛུལ་སྤྱིད་ཡོངས་བསྟོམས།
- ༨. NGO: གཞུང་མིན་ལས་སྡེ།
- ༩. STCBL: འབྲུག་ཚོང་འབྲེལ་ལས་འཛིན་ཚད།
- ༡༠. FYP: ལོ་ལྗེའི་འཆར་གཞི།
- ༡༡. NSB: རྒྱལ་ཡོངས་ཚུལ་དབྱེད་བཀོད་འཛིན།
- ༡༢. LC: གནད་གྲོལ་དངུལ་ཡིག།
- ༡༣. PLC: ལས་འགུལ་གྱི་གནད་གྲོལ་དངུལ་ཡིག།
- ༡༤. MoF: དངུལ་ཚུལ་སྟན་ལག།
- ༡༥. RBHSL: འབྲུག་རྒྱལ་གཞུང་ཉི་ལེ་ཀོབ་ཏུ་ཞབས་ཏོག་ཚད་འཛིན།
- ༡༦. RLDC: ལུང་ཕྱོགས་སློབ་ཤོར་གོང་འཕེལ་ལྷེ་བ།
- ༡༧. CWC: རྒྱལ་སྟོན་ཚོགས་ལྷེ་བ།
- ༡༨. PHPA-I: སྤྱི་ལོ་གཙུག་ལྷན་ཚོགས་ལས་འགུལ་དབང་འཛིན་-༡ བ།
- ༡༩. PHPA-II: སྤྱི་ལོ་གཙུག་ལྷན་ཚོགས་ལས་འགུལ་དབང་འཛིན་-༢ བ།
- ༢༠. TCB: འབྲུག་བཟོ་བྱ་བཤམ་ཚོགས་སྡེ།
- ༢༡. FCBL: འབྲུག་བཟོ་བྱ་སྤྱོད་ལས་འཛིན་ཚད།
- ༢༢. FMCL: སོ་ནམ་འཕུལ་ཆས་ལས་འཛིན་ཚད།
- ༢༣. DoA: སོ་ནམ་ལས་ཁུངས།
- ༢༤. DAMC: སོ་ནམ་ཚོང་འབྲེལ་དང་མཉམ་ལས་ཚོགས་སྡེ་ལས་ཁུངས།
- ༢༥. CDCL: བཟོ་སྐྱུ་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་ཚད།
- ༢༦. BPCL: འབྲུག་སྟོན་ལས་འཛིན་ཚད།
- ༢༧. SMCL: རྒྱལ་ཁམས་ས་གཏོར་ལས་འཛིན་ཚད།
- ༢༨. CBS: དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྷེ་བ།
- ༢༩. NRDC: རང་བཞིན་འཛུལ་སྤྱིད་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་ཚད།

༣༠. TEDM: འཕྲི་ཚས་བཏོན་ནི་དང་བཀའ་སྲུལ་གྱི་བྱ་རིམ།
༣༡. MoAF: སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག།
༣༢. MoEA: བསྟན་ཀྲིས་ལྷན་ཁག།
༣༣. DHI: འབྲུག་རྒྱུ་ལོར་གཞི་བབྱང་།
༣༤. ACC: ངན་ལྷན་བཀག་སྡོམ་ལྷན་ཚོགས།
༣༥. SBD: རིན་བསྐྱར་ཡིག་རིགས་གནས་ཚད།
༣༦. QAP: སྤྱི་ཚད་ལེ་བརྟན་གྱི་འཆར་གཞི།

རྒྱལ་ཁཚལ་རྩིས་ཞིབ་དབང་འཛིན།
ROYAL AUDIT AUTHORITY
Bhutan Integrity House

Reporting an Economy, Efficiency & Effectiveness in the use of Public Resources

ལོ་བསྟར་རྩིས་ཞིབ་སྟན་ལུ་ ༢༠༢༠-༢༡ འབུལ་ལམ་ལུ་བ།

རྒྱལ་ཁཚལ་རྩིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱིས་ འབུག་གི་རྩིས་ཞིབ་ཆེན་མོའི་རྩ་ཚུལ་༢༥ (ཡ) དང་ འབུག་གི་རྩིས་ཞིབ་
བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༡༥ ཚན་མའི་དོན་ཚུལ་༡༡༡ པ་དང་འཕྲིལ་ ལོ་བསྟར་རྩིས་ཞིབ་སྟན་ལུ་ ༢༠༢༠-༢༡ ཚན་མ་འདི་
དག་འགྲོའི་སྐོ་ལས་གསར་བཏོན་འབད་མ་ཡིན། ལོ་བསྟར་རྩིས་ཞིབ་སྟན་ལུ་འདི་ སྤྱི་ལོ་༢༠༢༡ ཟླ་༡ པའི་ཚེས་༡
ལས་ སྤྱི་ལོ་༢༠༢༡ ཟླ་༤ པའི་ཚེས་༣༠ ཚུན་ལུ་ སྟན་ལུ་འབད་མི་ ལས་འབྲེལ་རྩིས་ཞིབ་སྟན་ལུ་དང་ རྩིས་ཞིབ་
སྟན་ལུ་༡༩༧ ཅང་ལས་ རྩོག་སྐྱོག་འབད་བའི་ མངོན་གསལ་ཚན་གྱི་རྩིས་ཞིབ་གནད་དོན་ཚུ་གི་ བཅུད་དོན་ཡིན།

རྩིས་ཞིབ་ཀྱི་བར་ལུ་གསལ་མཛད་ཐབས་ལུ་ དུས་ཐོག་ལུ་སྟན་ལུ་སྤུལ་ཞིའི་དོན་ལུ་
ལོ་བསྟར་རྩིས་ཞིབ་སྟན་ལུ་ ༢༠༢༠-༢༡ ཚན་མ་འདི་ ཁྲིམས་མཐུན་དགོས་མཁོ་ལས་ ཟླ་རོ་དུག་གི་རྩིས་ཞིབ་སྟན་ལུ་སྤུལ་མ་
ཡིན། འབུག་གི་ལོ་བསྟར་དཔུལ་འབྲེལ་རྩིས་བཟོ་བྱི་དུས་ལུ་དང་གཅིག་ཁར་ རིམ་མཐུན་བཟོ་ཞིའི་དོན་ལུ་
ལོ་བསྟར་རྩིས་ཞིབ་སྟན་ལུ་འདི་ནང་ རྩིས་ཞིབ་ལོ་ནང་ཕྱིར་སྟོན་འབད་མི་ སྟན་ལུ་ཚུ་ཚུད་དེ་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་
༨ པ་ལས་༡༢ པ་ཚུན་ལུ་ཕྱིར་སྟོན་འབད་མི་རྩིས་ཞིབ་སྟན་ལུ་ཚུ་ ལོ་བསྟར་རྩིས་ཞིབ་སྟན་ལུ་ ༢༠༢༠ ཅང་ལུ་ཚུད་
ཡོད་པ་ལས་ ཐང་ས་གཅིག་གི་སྐྱིག་ཚ་སྟེ་ ལོ་བསྟར་རྩིས་ཞིབ་སྟན་ལུ་ ༢༠༢༠-༢༡ ཅང་ལུ་ སྤྱི་ལོ་༢༠༢༡ ཟླ་༡ པ་
ལས་༤ པ་ཚུན་ ཟླ་རོ་དུག་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ ཕྱིར་སྟོན་འབད་མི་ རྩིས་ཞིབ་སྟན་ལུ་ཚུ་རྒྱུང་མ་གཅིག་ཚུད་དེ་ཡོད།

ལོ་བསྟར་སྟན་ལུ་འདི་ བམ་ཚན་གཉིས་ལུ་དབུ་སྟེ་ཡོད། བམ་ཚན་༡ པའི་ནང་ རྩིས་ཞིབ་རྒྱབ་སྟེ་ཡོད་པའི་ འབུག་
གཞུང་གི་ལོ་བསྟར་དཔུལ་འབྲེལ་རྩིས་བཟོ་བྱི་དང་ དུས་ལུན་འདི་ནང་ ཕྱིར་སྟོན་འབད་མི་ རྩིས་ཞིབ་ཀྱི་ཞིབ་རྟོག་ཚུ་
གི་བཅུད་དོན་དང་ བམ་ཚན་༢ པའི་ནང་ལུ་ སྤྱི་ལོ་༢༠༢༡ ཟླ་༡ པའི་ཚེས་༡ ལས་ ཟླ་༤ པའི་ཚེས་༣༠ གི་ནང་
འཁོད་ལུ་ཕྱིར་སྟོན་འབད་མི་ རྩིས་ཞིབ་སྟན་ལུ་ནང་གི་ རྩིས་འགྲིག་མ་འབད་བའི་ཚུལ་མེན་ཚུ་ཚུད་དེ་ཡོད།

ལོ་བསྟར་རྩིས་ཞིབ་སྟན་ལུ་འདི་ནང་ལུ་ རྩིས་ལོ་ ༢༠༢༠-༢༡ གི་ རྒྱལ་ཁཚལ་རྩིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱི་འགྲུར་རིམ་དང་
རྒྱབ་འབྲས་ཚུ་ དེ་ལས་ རྩིས་ལོ་མཇུག་བསྟེ་ ༢༠༢༡ ཟླ་༤ པའི་ཚེས་༣༠ ཚུན་གྱི་ རྒྱལ་ཁཚལ་རྩིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་
གྱི་རྩིས་ཁྲུང་དང་ལག་ལེན་ཚུ་གི་ རྩིས་ཞིབ་སྟན་ལུ་ཚུ་ཡང་གསལ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད། འདི་ཡང་ རྒྱལ་ཁཚལ་རྩིས་
ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱིས་ རྩིས་ཞིབ་ཀྱི་འགན་དབང་ཚུ་བསྟར་སྟོན་འབད་ཞི་དང་ འདུས་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཚུ་དང་
མི་སྟོབས་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ སྤྱིར་སྤྱོད་བཟོ་ཞིའི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འབབ་མི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་གི་ འགན་འཁུར་མ་བཟོ་བཟོ་
གི་དོན་ལུ་སྤུལ་མ་ཡིན།

(བགྱིས་)

འབུག་གི་རྩིས་ཞིབ་ཡོངས་ཁྲུབ།

དཀར་ཆག།

སྙན་ལུང་བཟུང་དོན།.....	༡
༡.༡. ལོ་བསྟར་དངུལ་འབྲེལ་ཅིས་བརྗོད་ཀྱི་རྣམས།.....	༥
༡.༢. འབྲུག་གཞུང་གི་ལོ་བསྟར་དངུལ་འབྲེལ་ཅིས་བརྗོད་ཀྱི་དབྱེ་ཞིབ།	༡༡
༡. ཅིས་ཞིབ་གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་བཟུང་དོན།	༡༩
༡.༡ གཡོ་ཟོལ་དང་རན་ལྷན།.....	༡༩
༡.༡.༡ གཡོ་ཟོལ་དང་རན་ལྷན་གྱི་དབྱེ་ཞིབ།	༢༠
༡.༡.༢ གཡོ་ཟོལ་དང་རན་ལྷན་གྱི་གནད་དོན་ཡོད་མི་ལས་སྡེ་ཚུ།	༢༣
༡.༢ ཁྲིམས་ལུགས་དང་ བཅའ་ཡིག་ཚུ་ལུ་མ་གནས་པ།	༣༣
༡.༢.༡ ཁྲིམས་ལུགས་དང་བཅའ་ཡིག་ལུ་མ་གནས་པའི་གནད་དོན་ཚུ་གི་དབྱེ་ཞིབ།.....	༣༤
༡.༢.༢ ཁྲིམས་ལུགས་ བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་ལུ་མ་གནས་པའི་ ལས་སྡེ་ཚུ།	༣༥
༡.༣ ཆད་སློབ་དང་ལོ་རྒྱུ་ལྟུང་ཚུ།.....	༣༥
༡.༣.༡ ཆད་སློབ་དང་ལོ་རྒྱུ་ལྟུང་གི་དབྱེ་ཞིབ།.....	༣༩
༡.༣.༢ ཆད་སློབ་དང་ལོ་རྒྱུ་ལྟུང་བའི་ ལས་སྡེ་ཚུ།	༤༡
༢. ལས་འབྲེལ་ཅིས་ཞིབ་སྙན་ལུ་ཚུ།	༤༡
༣. གནད་དོན་གཞན་ཚུ།	༤༥
༤. མཚུགས་དོན།.....	༤༦
༥. གོ་སྐབས་ཚུ།.....	༤༥
༡.༡ རྒྱལ་གཞུང་ཅིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱི་སྐོར།	༥༣
༡.༢ ཅིས་ཞིབ་རྒྱུ་བའི་རྒྱལ་གཞུང་ཅིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱི་སྐོར།	༥༥

སློབ་ལུ་བཅུད་དོན།

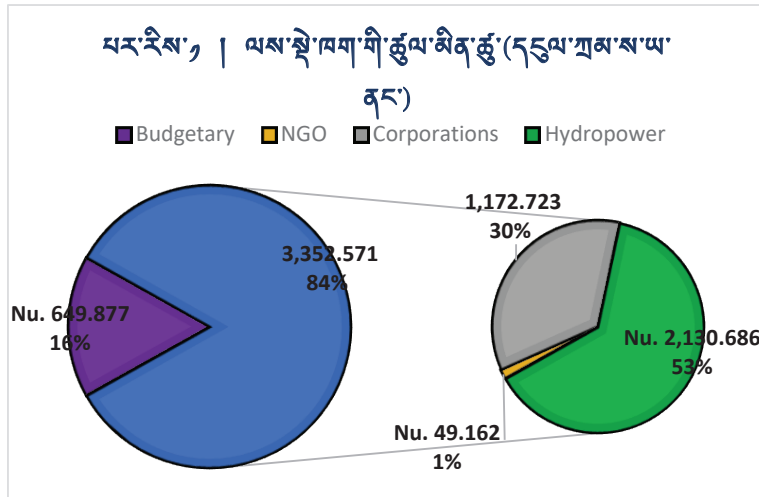
ལོ་བསྟར་ཚུས་ཞིབ་སློབ་ལུ་༢༠༢༠-༢༡ ཅན་མའི་ནང་ལུ་ འབྲུག་གཞུང་གི་ལོ་བསྟར་དངུལ་འབྲེལ་ཚུས་བཟོན་གྱི་
ཚུས་ཞིབ་དང་ ཅུས་ཡུན་དེ་ནང་སློབ་ལུ་འབད་མི་ ཚུས་ཞིབ་ཞིབ་རྟོག་ཚུ་གི་དབྱེད་ཞིབ་ཚུ་ཚུད་དེ་ཡོད། འདི་གི་
ནང་ལུ་ ཚུས་ལོ་༢༠༢༠-༢༡ གི་ རྒྱལ་གཞུང་ཚུས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱི་ལག་ལེན་ཚུ་ཡང་ཚུད་དེ་ཡོད། སློབ་ལུ་
འབད་མི་ ཚུས་ཞིབ་ཞིབ་རྟོག་གི་བཅུད་དོན་ཚུ་ཡང་ སྤྱི་ལོ་༢༠༢༡ ཟླ་༡ པའི་ཚེས་༡ ལས་ སྤྱི་ལོ་༢༠༢༡ ཟླ་༤
པའི་ཚེས་༣༠ གི་བར་ན་ཕྱིར་སློབ་འབད་མི་ ཚུས་ཞིབ་སློབ་ལུ་༡༩༧ ནང་ལས་ཕྱོགས་སྤྱི་གའ་འབད་འབད་མ་ཨིན།

ཚུས་ལོ་༢༠༢༠-༢༡ གི་དོན་ལུ་ འབྲུག་གཞུང་གི་གནང་གོལ་འཆར་དངུལ་འདི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༤༩,༡༥༡,༡༢༢
ཨིན་མི་འདི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༢༤,༣༢༡,༤༩༩ ལུ་བསྐྱར་བཟོ་འབད་ཅུག། གཞུང་གི་མ་དངུལ་གྱི་ཐོན་ལངས་ཚུ་
ཡང་ ནང་འཁོད་འོང་འབབ་ལས་བརྒྱ་ཚ་༤༠.༢༧ | ཕྱིའི་གནང་སྤྱིན་བརྒྱ་ཚ་༡༤.༩༤ | སྤྱིན་འགྲུལ་ཚུ་ལས་བརྒྱ་
ཚ་༡༤.༣༢ | བསྐྱར་སྤྱོད་ཚུ་ལས་བརྒྱ་ཚ་༢.༧༤ | བྱུང་ཐོ་གཞན་ཚུ་ལས་བརྒྱ་ཚ་༢༣.༡༠ ཚུ་ཨིན་པས། ལོ་ངོ་
དེའི་ཟངས་འགྲོ་འདི་ ཡོངས་བསྟོམས་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༧༡,༠༩༡,༢༡༡ ཨིན་ལས་ བསྐྱར་བཟོ་འབད་བའི་འཆར་
དངུལ་འདི་ བརྒྱ་ཚ་༡༤.༧༤ བཀོལ་སྤྱོད་མ་འབར་ལུས་ཅུག། རྒྱུན་སྦྱོང་ཟངས་འགྲོ་འདི་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་
༤༩,༥༡༥,༧༢༢ ཨིན་ལས་ ཚུས་ལོ་༢༠༢༠-༢༡ གི་ནང་འཁོད་འོང་འབབ་ཀྱི་བརྒྱ་ཚ་༢༤.༩༤ ཨིན་པས།

སྤྱི་ལོ་༢༠༢༡ ཟླ་༤ པའི་ཚེས་༣༠ ཚུན་ལུ་ གཞུང་གི་སྤྱི་ལོ་འདི་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༢༣༤,༣༩༤,༩༡༠ ཨིན་ས་
ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༡༧,༠༧༤,༤༥༡ (བརྒྱ་ཚ་༧.༡༤) འདི་ ནང་འཁོད་གྱི་སྤྱི་ལོ་ནང་ དངུལ་ཀྲམ་
༢༣༡,༣༩༤,༤༥༡ (བརྒྱ་ཚ་༩༢.༤༤) འདི་ ཕྱིའི་སྤྱི་ལོ་འདི་ཨིན་པས། ཚུས་ལོ་༢༠༢༠-༢༡ ནང་ མི་རེ་རེ་གི་སྤྱི་ལོ་ན་
འདི་ དངུལ་ཀྲམ་༢༡༤,༣༤༤,༤༥༧ ཨིན་པས། འདས་པའི་ལོ་ཚུ་ནང་ གཞུང་གི་སྤྱི་ལོ་འདི་ཡོངས་བསྟོམས་འདི་
ཐང་ཐིག་གཅིག་སྟེ་ར་ཡར་སེང་འགྱུ་སྟེ་ཡོད་པ་དང་ ཚུས་ལོ་༢༠༢༠-༢༡ ནང་ ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་
གྱི་བརྒྱ་ཚ་༡༢.༠༤ བཟོན་ཏེ་འདུག།

ཅུས་ཡུན་དེ་ནང་ རྒྱལ་གཞུང་ཚུས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱིས་ ཚུས་ཞིབ་སློབ་ལུ་༡༩༧ སློབ་ལུ་འབད་མི་ནང་ ཚུལ་
མིན་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༤,༠༠༢,༤༤༤ ཚུད་དེ་ཡོད་ས་ལས་ བརྒྱ་ཚ་༤༤ འཆར་དངུལ་མིན་པའི་ལས་སྟེ་ཚུ་ནང་

སླན་ལྷན་འབད་དེ་ཡོད།
 འཆར་དངུལ་མིན་
 པའི་ལས་སྡེ་ཚུ་གི་
 འོག་ལུ་ གློག་མེ་
 ལས་འགུལ་ནང་ཚུལ་
 མིན་དངུལ་ཁྲུལ་ས་
 ཡ་ ༡,༡༣༠.༤༢༤
 ལས་འཛིན་ཚུ་ནང་
 དངུལ་ཁྲུལ་ས་ཡ་
 ༡,༡༧༢.༧༢༣

གཞུང་མིན་ལས་སྡེ་ཚུ་ནང་དངུལ་ཁྲུལ་ས་ཡ་ ༤༩.༡༤༣ སླན་ལྷན་འབད་དེ་ཡོད། འཆར་དངུལ་ལས་སྡེ་ཚུ་ནང་
 རོལ་འཛིན་བྱུང་མི་ ཚུལ་མིན་ལས་བརྟེན་པའི་ དངུལ་འབྲེལ་གྱི་གཞི་ཤིང་པ་བརྒྱ་ཆ་༡༤ མཚན་པའི་དངུལ་འབྲེལ་
 དངུལ་ཁྲུལ་ས་ཡ་ ༤༤.༤༢༣ སླན་ལྷན་འབད་དེ་ཡོད་པ་ཨིན།

དུས་ལུན་དེ་ནང་ རོལ་འཛིན་བྱུང་མི་ཚུལ་མིན་ཚུ་གི་གྲུལ་ལས་ རན་ལྷན་དང་གློག་ཟའི་འོག་ལུ་ དངུལ་ཁྲུལ་ས་
 ཡ་ ༡༣༣.༠༠༤ སླན་ལྷན་འབད་ཡོད་པའི་ས་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༤༢.༤༠ འབྲུག་ཚོང་འབྲེལ་ལས་འཛིན་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་
 དོན་ཨིན། ལྷོ་མཁའ་ལྷགས་དང་བཅའ་ཡིག་ཚུ་ལ་མ་གནས་པའི་དབྱེ་སྡེ་འོག་ལུ་ ཚུལ་མིན་དངུལ་ཁྲུལ་ས་ཡ་
 ༡,༣༣༤.༣༣༤ ཡོད་པའི་ས་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༡.༣༤ གློག་མེ་ལས་འགུལ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཨིན། ཆད་སྐྱོན་དང་
 རོལ་འཛིན་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་མིན་གྱི་འོག་ལུ་ དངུལ་ཁྲུལ་ས་ཡ་ ༡,༤༤༤.༡༠༤ རོལ་འཛིན་འབད་པའི་ས་ལས་
 གློག་མེ་ལས་འཛིན་ནང་བརྒྱ་ཆ་ ༡༡.༤༣ སླན་ལྷན་འབད་དེ་ཡོད།

དུས་ལུན་འདི་ནང་སླན་ལྷན་འབད་མི་ཞིབ་རྟོག་ཚུ་གིས་ དངུལ་འབྲེལ་གཞི་ཤིང་པ་གི་ཐང་ཁར་ལྷོད་པ་ད་ འབད་
 འབད་མེད་པའི་ལུ་ཚུ་དང་ ཅ་ཆས་/ཞབས་ཏྲོག་སྤོད་སྤོད་མེད་མི་ལུ་དངུལ་སྤོད་འབད་མི་འདི་ ལྷག་ཆེ་
 སྲུགས་སྤོད་པ་ད་ འདི་ནང་ཚུལ་མིན་དངུལ་ཁྲུལ་ས་ཡ་ ༡,༡༡༤.༤༤༣ སླན་ལྷན་འབད་དེ་ཡོད་པ་དང་ འདི་གི་འོག་
 ལས་ར་ རིན་གོང་འཛོལ་ཏེ་དབྱེ་དབྱུང་འབད་མི་ལས་བརྟེན་ དངུལ་འབྲེལ་སྤོད་མི་ནང་ ཚུལ་མིན་དངུལ་ཁྲུལ་ས་
 ཡ་ ༤༤.༤༤༣ སླན་ལྷན་འབད་དེ་ཡོད།

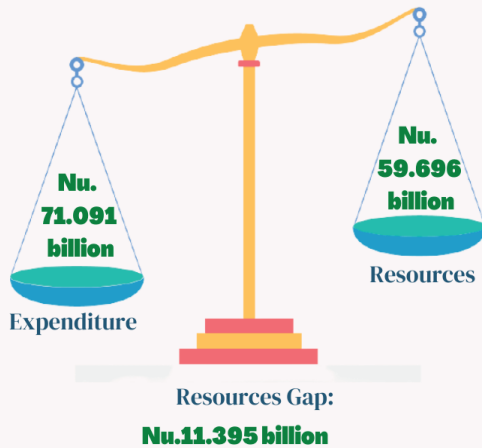
དབྱེ་སྡེ་ག་རའི་ནང་ལུ་ ཚུལ་མིན་གཞི་ཤིང་པ་ ལས་སྡེ་ག་རའི་ནང་ བུ་འཁོད་དམ་འཛིན་གྱི་ལམ་ལྷགས་ལངས་
 སྤོད་མེད་མི་ལས་བརྟེན་བྱུང་མ་ཨིན་པས། རོལ་འཛིན་ཚུ་ལེགས་བཅོས་འབད་ནི་ ཡང་ན་ ལྷན་པར་བྱུང་མི་ཚུ་
 སྤོད་འགོག་འབད་ནི་དང་ བད་འབྲུན་ནི་གི་འཛོན་ཚད་མེད་མི་འདི་ དམ་འཛིན་ཚུ་གི་གཞི་བཞག་ ཡང་ན་ དམ་

འཛིན་གྱི་ལག་ལེན་ཚུ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཡིན་པས། གཡོ་ཚོལ་དང་ངན་སྣང་ རྒྱུ་ཟེའི་འོག་ལུ་སྣན་ལུ་འབད་མི་ཚུ་ལ་
མི་ཚུ་ དོན་ཚེད་སྤེལ་འབད་འབད་མ་ཡིན་པའི་ཁར་ བྱང་འཁོད་དམ་འཛིན་གྱི་ལམ་ལུགས་སྤྱིང་སྤྱིང་མེད་ཀྱིས་ བན་
འདེབས་འབད་བའི་ཉེས་སྤྱོད་ཚུ་ཡིན་པས། ལས་སྤེལ་གྱིས་ གཡེ་གནད་ཅན་གྱི་ལག་ལེན་ལས་སྤྱོད་ཚུ་གི་དོན་
ལུ་ ཉུང་མཐའི་ནང་འཁོད་དམ་འཛིན་གྱི་གཞི་བཀོད་ལེས་བརྟེན་བཟོ་དགོཔ་ཡིན་ཅུང་ སྤྱིར་བཏང་ལུ་ དབུ་ཁྲིད་
གྱི་གོ་འཕང་ནང་ བྱང་འཁོད་དམ་འཛིན་གཞན་མི་ཚུ་ སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་མི་ དམ་འཛིན་གྱི་དྲན་ཤེས་བརྩམས་མི་གི་
སྤྱོད་བཟང་དགོན་དྲགས་འདུག། དེའི་སྐབས་ ལས་སྤེལ་གྱིས་ འགན་ཁག་གསལ་ཏོག་ཏོ་སྤེལ་བཀོད་ནི་དང་
འགན་འཁུལ་བཀའ་ནི་གི་ཐབས་ཤེས་གྱི་གཞི་རྟེན་འབད་མི་ ཀུན་སྤྱོད་དང་ དབུ་ཁྲིད་གྱི་གོ་འཕང་འདི་ སྤྱང་མེད་
འབད་བཞག་ཡིན། ཚུལ་མིན་འདི་ཚུ་ ཕྱིས་ཞིབ་སྣན་ལུ་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ སྣན་ལུ་འབད་ཅུང་ རྒྱལ་གཞུང་ཕྱིས་
ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱི་གོ་འཕང་ཚུ་གིས་ ལས་སྤེལ་ཚུ་དང་ དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་སྤོལ་ས་ ལེགས་
བཅོས་གྱི་དང་ལེན་ཚུ་འབད་ནི་ནང་ འཇུག་ཤོར་དོ་ཡོད་པ་ལས་ འདི་གིས་ དེམ་འབྱུང་གི་ཕྱིས་ཞིབ་སྣན་ལུ་ཚུ་
ནང་ སྣན་ལུ་འབད་དོ་བཟུམ་ ཚུལ་མིན་ཚུ་ ཡང་བསྐྱར་དུ་འབད་དོ་ཡོད་པ་ཡིན།

གནད་དོན་ཚུ་གི་རང་བཞིན་དང་ དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚུ་ལུ་གཞི་བཞག་སྤེལ་ རྒྱལ་གཞུང་ཕྱིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱིས་
ལས་སྤེལ་ཚུ་དང་ དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ དཀའ་ངལ་ཚུ་ལེགས་བཅོས་འབད་ནི་དང་ མི་དམངས་དངུལ་འབྲེལ་
འཛིན་སྤྱོད་ལམ་ལུགས་གྱི་བདག་སྤྱོད་ སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་ནི་དང་ཚུ་ལེན་འགོ་བརྩམས་བརྩམས་ཐབས་ལུ་ གོས་
འདེབས་ལུ་བཀོད་དེ་ཡོད། ཆད་སྤྱོད་ལོ་འཛིན་འབད་མི་ཚུ་ལེགས་བཅོས་འབད་ནི་དང་ ལས་སྤེལ་གི་ལག་ལེན་ཚུ་
ཡར་དྲགས་སོང་ཡོད་པ་ལེས་བརྟེན་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ ལས་སྤེལ་ཚུ་དང་ དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ ལག་ལེན་གྱི་འོས་
འབབ་དང་བསྐྱར་ འ་བྱི་ གོས་འདེབས་ཚུ་ རེ་རེ་བཞིན་དུ་དང་ལེན་འབད་དགོཔ་ཡིན།

Government Financial Information at a Glance

Financial Year 2020-2021

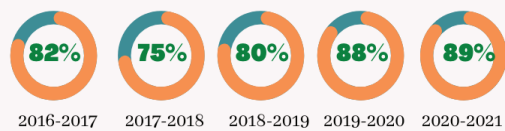

“The Government shall ensure that the cost of recurrent expenditures is met from internal resources of the country.”

Article 14.6,

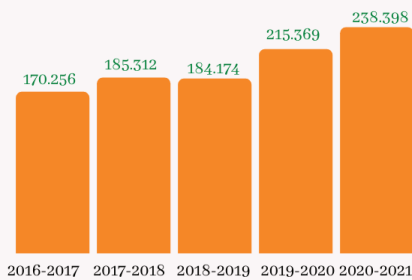
The Constitution of The Kingdom of Bhutan

% of Current Expenditure to Internal Revenue

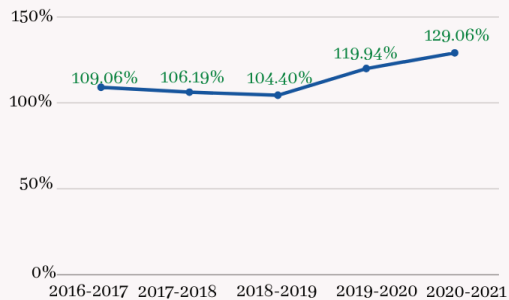

Internal resources were adequate to materialize the recurrent expenditures which fulfill the constitutional mandates.

Public Debt (in billion)

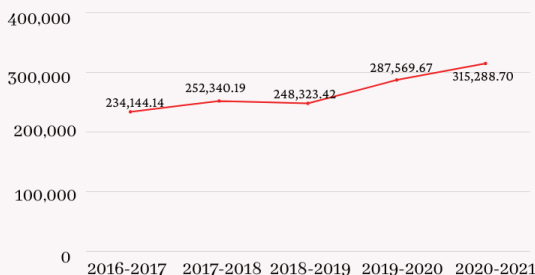

Debt to GDP Ratio

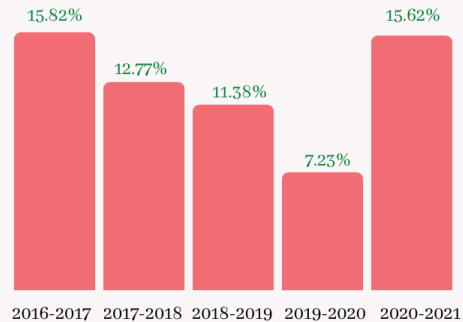

As of FY2020-21, the public debt stands at **Nu. 238.399 billion** which translates to **129.06% GDP**.

Per Capita Debt (Nu. in million)

% of Debt Resourcing

༡.༡. ལོ་བསྟར་དངུལ་འབྲེལ་ཕྱི་རྒྱུ་

རྒྱལ་གཞུང་ཕྱི་ལོ་བཟང་འཛིན་གྱིས་ འབྲུག་གི་ཕྱི་ལོ་བཟང་འཛིན་ལོ་ལྟོ་ལོ་ ༢༠༡༢ ཚན་མའི་ འབྲུག་གི་མི་དམངས་ དངུལ་ཕྱི་ལོ་བཟང་འཛིན་ལོ་ལྟོ་ལོ་ (འཕྲི་སྒྲོན་༢༠༡༢) དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་ འབྲུག་གཞུང་གི་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠-༢༡ ཚན་གྱི་ ལོ་བསྟར་དངུལ་འབྲེལ་ཕྱི་རྒྱུ་ཕྱི་ལོ་བཟང་འཛིན་ཡོད་པ་ཡིན། ཕྱི་ལོ་བཟང་འཛིན་ མངོན་ མཐོའི་ཕྱི་ལོ་བཟང་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚད་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ འགོ་འབྲེན་འཐབ་ཅི།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠-༢༡ གི་དོན་ལུ་ གནང་བ་མོལ་མི་འབྲུག་གཞུང་གི་འཆར་དངུལ་འདི་ དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་ ༤༩,༡༥༡.༡༢༢ ཡིན་མི་འདི་ དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་ ༢༤,༩༢༡.༤༩༩ ལུ་བསྐྱར་བཟོ་འབད་ལུ་ག། གཞུང་གི་མ་དངུལ་གྱི་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ཡང་ བཟང་འཁོད་འོང་འབབ་ལས་བརྒྱ་ཚུ་ ༤༠.༢༧ | ཕྱིའི་གནང་སྤྱིན་བརྒྱ་ཚུ་ ༡༤.༩༤ | སྤྱིན་འགྲུལ་ཚུ་ལས་བརྒྱ་ཚུ་ ༡༤.༩༩ | བསྐྱར་རྟེན་ཚུ་ལས་བརྒྱ་ཚུ་ ༢.༧༤ | བྱུང་ཐོན་གཞན་ཚུ་ལས་བརྒྱ་ཚུ་ ༢༩.༡༠ ཚུ་ཡིན་པས། འབྲུག་གཞུང་གིས་ འགོ་ སོང་གི་མ་དངུལ་གྱི་དོན་ལུ་ ཕྱིའི་སྤྱིན་འགྲུལ་དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་ ༤,༩༡༡.༩༩༩ གིས་མ་དོ་བར་ བཟང་འཁོད་སྤྱིན་འགྲུལ་ དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་ ༩,༡༠༣.༤༢༤ གྱི་ཐབས་ཤེས་འཚོལ་ལུ་ག། ལོ་ངོ་དེ་ནང་ གནང་སྤྱིན་ཡོངས་བསྐྱོམས་དངུལ་ཀམ་ས་ ཡ་ ༡༤,༢༢༢.༢༢༩ ཐོབ་ས་ལས་ དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་ ༡༤,༢༤༣.༥༩༠ འདི་དངུལ་རྒྱུང་མ་ཡིན་མ་དང་ དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་ ༤༩,༩༧༠ འདི་ རྒྱ་དངོས་གྱི་ཐོན་ལུ་ཡིན་པས།

གཞུང་གི་དངུལ་འབྲེལ་གྱི་ཕྱི་ལོ་བཟང་འཛིན་ འདས་པའི་ལོ་ཚུ་ནང་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༧-༡༨ བཟང་དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་ ༥༤༥ ལས་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠-༢༡ བཟང་དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་ ༡༡,༡༩༩ གྱི་ རྒྱུན་མཐུན་དེ་ར་ ཡར་སེང་སོང་སྟེ་ཡོད་མི་འདི་ འོང་ འབབ་གྱི་ཡར་སྐྱོད་ཚད་ཅིག་ལས་མེད་མི་དང་ མི་དམངས་ཀྱི་འགོ་སོང་ཡར་སེང་འགོ་མི་ལས་བརྟེན་ཏེ་འོང་ནི་ཡིན་ པས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠-༢༡ གི་ བཟང་འཁོད་འོང་འབབ་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱིང་ཟད་འགྲོའི་དབྱ་ཕྱི་ལོ་བཟང་འཛིན་ བརྒྱ་ཚུ་ ༢༢.༩ ཡིན་པས། ལོ་ངོ་དེ་ནང་ འགོ་སོང་ཡོངས་བསྐྱོམས་དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་ ༧,༠༩༡.༢༡༡ རྒྱུང་མ་གཅིག་སྤྱོད་ཡོད་པ་ལས་ བསྐྱར་བཟོ་ འབད་བའི་འཆར་དངུལ་འདི་ སྤྱིར་བསྐྱོམས་ལུ་བརྒྱ་ཚུ་ ༡༤.༧༤ བཀོལ་སྤྱོད་མ་བར་འདུག། དུས་ལུན་དེ་ནང་ གསར་ སྐྱབ་འཆར་དངུལ་ལས་བརྒྱ་ཚུ་ ༣༢.༥༤ བཀོལ་སྤྱོད་མ་འབད་བར་ལུ་སྤྱོད་འདུག།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལྷོ་ པའི་ཚེས་ ༣༠ ཚན་ལུ་ གཞུང་གི་བུ་ལོན་འདི་ཡོངས་བསྐྱོམས་དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་ ༢༣༢,༣༩༢.༩༡༠ ཡིན་ས་ལས་ དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་ ༡༧,༠༧༤.༤༩༧ འདི་ བཟང་འཁོད་ཀྱི་བུ་ལོན་དང་ དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་ ༢༢༡,༣༡༤.༤༡༣ འདི་ ཕྱིའི་བུ་ལོན་ཡིན་པས། བུ་ལོན་གྱི་ཡོངས་བསྐྱོམས་ལས་ ཆ་ཤས་མཐོ་ཤོས་དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་ ༡༤,༣༣༥.༠༤༢ གྲོག་ མེ་ལས་འགྲུལ་གྱི་དོན་ལུ་ སྤྱིན་འགྲུལ་ལེན་མི་འདི་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠-༢༡ བཟང་གི་ཕྱིའི་བུ་ལོན་གྱི་བརྒྱ་ཚུ་ ༧༣.༤༠ བརྒྱ་ ཡིན་པས།

ཕྱི་ལོ་བཟང་འཛིན་ལུ་བཟང་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་དང་ ཕྱི་ལོ་བཟང་འཛིན་དངུལ་འབྲེལ་ཕྱི་རྒྱུ་ཚུ་ མཉམ་སྲུགས་འབད་དེ་ཡོད།

AUDITOR GENERAL'S REPORT ON THE ANNUAL FINANCIAL STATEMENTS OF THE ROYAL GOVERNMENT OF BHUTAN FOR THE FINANCIAL YEAR ENDED 30 JUNE 2021

Opinion

The Royal Audit Authority (RAA) audited the accompanying Annual Financial Statements of the Royal Government of Bhutan (RGoB) for the financial year ended 30th June 2021 and summary of explanatory information, which comprise:

- i. Consolidated Receipts & Payments Statement and Schedules forming part of it;
- ii. Summary of Original and Revised Budget Estimates and Variations with Actual Outcome;
- iii. Government Consolidated Account Reconciliation Statement;
- iv. Statement of Outstanding Loans;
- v. Statement of Equity Portfolio of the Government;
- vi. Statement of the Operations of Refundable Deposits Account, Revolving & Trust Funds; and
- vii. Summary Statement of Arrears of Revenue.

The audit was conducted by the RAA as required under the Audit Act of Bhutan 2018, the Public Finance Act of Bhutan 2007 & Public Finance (Amendment) Act 2012, and the Financial Rules and Regulations 2016.

In RAA's opinion, the aforementioned Financial Statements together with Schedules attached thereto, including the Notes to Accounts have been prepared, in all material respects, in accordance with the Financial Rules and Regulations 2016.

Basis of Opinion

The RAA conducted its audit in accordance with International Standards of Supreme Audit Institutions (ISSAIs). Our responsibilities under those standards are further described in the *Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements* section of our report. We are independent of the Ministry of Finance, and we have fulfilled our responsibilities in accordance with the requirements outlined in RAA's Oath of Good Conduct, Ethics and Secrecy of Auditors. We believe that the audit evidences we have obtained are sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

"Every individual must strive to be principled. And individuals in positions of responsibility must even strive harder."
- His Majesty the King Jigme Khesar Namgyel Wangchuck

Emphasis of Matter

We draw attention to the following:

- **Difference between the Opening Cash and Closing Cash Balances of the Consolidated Receipts and Payments statement for the financial year**

The opening cash balance reported for 1st July 2020 was Nu. 216.458 million whereas the closing cash balance as on 30th June 2020 was Nu. 217.956. This has resulted in less carry forward of opening balance by Nu. 1.5 million. The difference in cash balance pertained to Royal Bhutanese Embassy, Delhi which still remained unrectified. As such, the RAA is of the opinion that reconciliation of accounts were not carried out properly by the concerned agency and the MoF.

- **Debt situation**

Comparative analysis of outstanding debt with the GDP for the past three years (FY 2018-19 to FY 2020-21) revealed constant increase in the debt to GDP ratio. The total public debt had increased by Nu.31,195.32 million (16.94%) at the end of FY 2019-20 and by Nu. 23,029.07 million (10.69%) at the end of FY 2020-21 compared to previous year. As a result, the debt to GDP ratio has increased from 100.57% in FY 2018-19 to 129.06% in FY 2020-21.

The details of change in debt to GDP ratio is exhibited below:

Financial Year	2018-19	2019-20	2020-21
Total outstanding debt (in million Nu.)	184,174.52	215,369.84	238,398.91
Non-hydro debt (in million Nu.)	42,136.39	56,010.34	76,039.86
Hydro debt (in million Nu.)	142,038.14	159,359.50	162,359.05
Hydro Debt to Total Debt (%)	77.12%	73.99%	68.10%
GDP (in million Nu.)	183,125.82	189,446.24	184,715.40
Debt to GDP (%)	100.57%	122.60%	129.06%
Change in Outstanding Debt Amount (in million Nu.)	-	31,195.32	23,029.07
Change in Outstanding Debt (%)	-	16.94%	10.69%

Government's fiscal deficit

The fiscal deficit of the government has constantly increased over the past years from Nu. 545 million in the FY 2017-18 to Nu. 11,139 million in the FY 2020-21, which could be attributed to limited revenue growth and increased public spending.

- **Proportion of recurrent expenditure to internal revenue**

The proportion of recurrent expenditure to internal revenue for FY 2020-21 was 88.94%.

Other Matter

As per the information made available by the MoF, there are 648 Letter of Credit (LC) Accounts and Project Letter of Credit (PLC) Accounts during the period under review. Of the total, the RAA had audited 73.61% of the total accounts (420 LC Accounts and 57 PLC Accounts) for the Financial Year ended 30th June 2021. For the remaining Accounts, the RAA had verified the year-end accounts generated from the ePEMS and relied on the controls instituted by the MoF.

Responsibility of the Ministry of Finance for the Financial Statements

The Ministry of Finance (MoF) is responsible for preparation of these financial statements in accordance with the Financial Rules & Regulations 2016 and for such internal control as MoF determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Government's financial reporting process.

RAA's Responsibility for the Audit of Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the Annual Financial Statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with International Standard on Supreme Audit Institutions (ISSAIs) will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individual or in aggregate, they could reasonably be expected to influence the decisions of users taken on the basis of these consolidated financial statements. As part of audit in accordance with ISSAIs, we exercise professional judgement and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omission, misrepresentations, or the override of internal control.

- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the MoF's internal control.

We communicate with the management, among others, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during the audit.

(Tashi)
Auditor General of Bhutan

Dated: 3/11/2021

དམངས་ཚཱིས་ལས་ཁུངས།
 དངུལ་ཚཱིས་སྒྲན་ཁག།
DEPARTMENT OF PUBLIC ACCOUNTS
MINISTRY OF FINANCE

14/09/2021

STATEMENT OF RESPONSIBILITY

The Annual Financial Statement (AFS) of the Royal Government of Bhutan (RGoB) for the Financial Year 2020-21 have been prepared by the Department of Public Accounts (DPA), Ministry of Finance (MoF) in accordance with the provisions of the Public Finance Act of Bhutan 2007, Public Finance (Amendment) Act 2012 and the Financial Rules and Regulations 2016.

The financial statements are prepared based on the monthly accounts of the budgetary bodies recorded in the *electronic* Public Expenditure Management System (*e*-PEMS) and information received from other relevant agencies and organisations. The AFS presents the financial position of the RGoB as at 30th June 2021.

We accept the responsibility for the reliability and completeness of the financial statements.

(Namgay Tshering)
Finance Minister
 Ministry of Finance

(Tshering Dorji)
Director
 Department of Public Accounts

THIMPHU: BHUTAN, Post Box No. 270, Phone: PABX 322604/322641/322951/337062/337063, Fax: 334994
 Website- <http://www.mof.gov.bt>

CONSOLIDATED RECEIPTS AND PAYMENTS STATEMENT FOR THE YEAR ENDED 30 JUNE 2021

Receipts	2020-21	2019-20	Payments	2020-21	2019-20
Opening Balance	480.903	(377.160)	Expenditure	71,091.811	57,572.284
i) Cash	216.458	84.403	i) Current	43,515.780	35,525.354
			Regular	31,889.862	33,023.266
			DGRK	11,625.918	2,502.088
ii) Bank	264.445	(461.563)	ii) Capital	27,576.031	22,046.930
			Regular	27,540.400	22,046.930
			DGRK	35.631	-
Internal Revenue	35,855.445	36,218.876	Repayment of Loans	3,737.329	1,787.586
i) Tax Revenue	20,661.765	22,792.988	i) Internal	12.270	11.403
ii) Non Tax Revenue	15,193.680	13,425.887	ii) External	3,725.060	1,776.183
External Grants	14,882.289	16,425.750	Lendings	1,659.188	146.535
i) Cash	14,242.530	15,387.554	i) To individuals	-	-
o/w Program Grant (Gol)	1,700.000	2,550.000	ii) To Corporations	1,659.188	146.535
ii) Kind	639.760	1,038.195			
Borrowings	14,315.677	5,303.270	Other payments	11,307.480	11,374.170
i) External	5,211.993	5,303.270			
o/w Program Borrowing	4,051.192	4,392.300	Increase in Advances/Suspense	17,630.015	13,371.578
ii) Internal	9,103.684	0.000			
Recovery of Loans	2,404.758	875.785	Closing Balance	665.023	482.400
Other Receipts	20,265.859	13,333.412	i) Cash	87.358	217.956
o/w NRF Receipts (DGRK)	8,787.577				
Decrease in advances/Suspense	17,885.915	12,954.620	ii) Bank	577.665	264.445
TOTAL RECEIPTS	106,090.846	84,734.552	TOTAL PAYMENTS	106,090.846	84,734.552

Note: To smoothen cash flow fluctuation and finance resource gap, series of T-Bills with maturities ranging from 30 to 180 days were issued and redeemed. T-Bills outstanding at the close of the FY is Nu.13,000.000 million (P-12,997.574 m & D-2.427 m) which is carried forward as domestic debt stock.

The external borrowing/Grants includes the amount transferred from the FC account to the BFA only and it does not include the balance in the FC account amounting to Nu. 210.447 million/ Nu. 56.952 million received from the creditors/development partners.

 (Director)
 Department of Public Accounts
 Ministry of Finance

 Director
 Department of Public Accounts
 Ministry of Finance
 Thimphu : Bhutan

 (Deputy Auditor General)
 Department of Sectoral Audit
 Royal Audit Authority

 Dy. Auditor General
 Dept. of Sectorial Audit
 Royal Audit Authority
 Thimphu

FINANCING AND VARIANCE BETWEEN BUDGET AND OUTCOMES FOR FY 2020-21

Particulars	Nu. in million			% Variance		
	Original Budget	Revised Budget	Actual Outcomes	Original Vs Revised	Revised Vs Actual	Original Vs Actual
TOTAL RESOURCES	53,822.073	72,271.456	59,696.113	34.28%	-17.40%	10.91%
DOMESTIC REVENUE	33,189.392	33,281.000	35,855.445	0.28%	7.74%	8.03%
Tax	20,569.603	20,569.603	20,661.765	0.00%	0.45%	0.45%
Non-Tax	12,619.789	12,711.397	15,193.680	0.73%	19.53%	20.40%
OTHER RECEIPTS	489.833	13,449.510	8,958.379	2645.73%	-33.39%	1728.86%
GRANTS	20,142.848	25,540.946	14,882.289	26.80%	-41.73%	-26.12%
Programme grants	3,036.644	4,480.248	1,700.000	47.54%	-62.06%	-44.02%
GoI	3,036.644	4,480.248	1,700.000	47.54%	-62.06%	-44.02%
Others	-	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Project-tied grants	17,106.204	21,060.698	13,182.289	23.12%	-37.41%	-22.94%
GoI	13,465.779	14,773.650	8,623.622	9.71%	-41.63%	-35.96%
Others	3,640.425	6,287.048	4,558.667	72.70%	-27.49%	25.22%
TOTAL EXPENDITURE	69,151.122	85,381.423	71,091.811	23.47%	-16.74%	2.81%
Current	32,900.000	44,490.629	43,515.780	35.23%	-2.19%	32.27%
Regular	32,900.000	32,788.982	31,889.862	-0.34%	-2.74%	-3.07%
*DGRK	-	11,701.647	11,625.918	0.00%	-0.65%	0.00%
Capital	36,251.122	40,890.794	27,576.031	12.80%	-32.56%	-23.93%
Regular	36,251.122	40,852.501	27,540.400	12.69%	-32.59%	-24.03%
*DGRK	-	38.293	35.631	0.00%	-6.95%	0.00%
Advance/Suspense (Net)	-	-	(255.901)	0.00%	0.00%	0.00%
OVERALL BALANCE	(15,329.049)	(13,109.967)	(11,139.797)	-14.48%	-15.03%	-27.33%
FINANCING	15,329.049	13,109.967	11,139.797	-14.48%	-15.03%	-27.33%
Net Lending	1,316.666	(402.299)	745.570	-130.55%	-285.33%	-43.37%
<i>i. Principal recoveries</i>	<i>2,531.065</i>	<i>2,412.600</i>	<i>2,404.758</i>	<i>-4.68%</i>	<i>-0.33%</i>	<i>-4.99%</i>
Less: Lending	1,214.399	2,814.899	1,659.188	131.79%	-41.06%	36.63%
Net External Borrowings	422.154	2,789.277	1,486.933	560.72%	-46.69%	252.23%
Borrowings	4,034.245	6,521.057	5,211.993	61.64%	-20.07%	29.19%
a) Project-tied	1,844.245	2,442.087	1,160.801	32.42%	-52.47%	-37.06%
b) Program	2,190.000	4,078.970	4,051.192	86.25%	-0.68%	84.99%
Less: Repayments	3,612.091	3,731.780	3,725.060	3.31%	-0.18%	3.13%
Net Internal borrowings	13,590.229	10,722.989	9,091.414	-21.10%	-15.22%	-33.10%
Surplus/Deficit						
<i>i. Internal borrowings</i>	<i>13,602.498</i>	<i>10,735.979</i>	<i>9,103.684</i>	<i>-21.07%</i>	<i>-15.20%</i>	<i>-33.07%</i>
Less: Repayments	12.269	12.990	12.270	5.88%	-5.54%	0.01%
Less: Change in Balance			184.120			

(Director)

Department of Public Accounts
Ministry of Finance

Director
Department of Public Accounts
Ministry of Finance
Thimphu : Bhutan

(Deputy Auditor General)

Department of Sectoral Audit
Royal Audit Authority

Dy. Auditor General
Dept. of Sectorial Audit
Royal Audit Authority
Thimphu

**RECONCILIATION OF GOVERNMENT CONSOLIDATED FUND ACCOUNT FOR THE
FISCAL YEAR 2020-21**

SL. NO.	PARTICULARS	NU. IN MILLION
1	Opening balance as on July 1, 2020 (BoBL)	264.445
2	RECEIPTS DURING THE YEAR	123,010.745
	Budget Fund Account (DPA)	81,877.854
	Government Revenue Account (BoBL)	36,661.358
	Non-Revenue Account (BoBL)	4,471.533
3	LESS: PAYMENTS DURING THE YEAR	122,697.524
	Budget Fund Account (DPA)	38,093.743
	LC Withdrawals (BoBL)	83,797.868
	Government Revenue Account Refunds (BoBL)	805.913
4	Closing Balance as on 30 June 2021 (DPA)	577.665
5	RECONCILIATION:	
	Closing Balance as on 30 June 2021 (BoBL)	577.665
	Add: Fund-in-Transit (Cr.) as on 30/06/2021: BoBL	-
	Less: Fund-in-Transit (Dr.) as on 30/06/2021: BoBL	-
6	Closing Balance as on 30 June 2021 (BoBL)	577.665
7	Add:	
	a) Credits (Deposits) as per DPA but not in BoBL	-
	b) Debits (Payments) as per BoBL but not in DPA	-
8	Less:	
	a) Credit (Deposits) as per BoBL but not in DPA	-
	b) Debits (Payments) as per DPA but not in BoBL	-
9	Closing Bank Balance as on 30 June 2021 (DPA)	577.665

*** Note: The amount difference of Nu. 51.474 is mainly due to refund adjustment made by DRC which is not reflected in BFA.

(Director)

Department of Public Accounts
Ministry of Finance

Director
Department of Public Accounts
Ministry of Finance
Thimphu : Bhutan

(Deputy Auditor General)
Department of Sectoral Audit
Royal Audit Authority

Dy. Auditor General
Dept. of Sectorial Audit
Royal Audit Authority
Thimphu

RECONCILIATION OF GOVERNMENT BUDGET FUND ACCOUNT FOR THE FY 2020-21

Sl.No.	Particulars	Nu. in million	Remarks
1	Closing Balance as per Bank Statement as of 30.06.2021	577.665	
2	Less/Add: Debits/Credits as per BoB but not in Cash Book	0.000	Annex - 1
3	Closing Balance as per Cash Book as of 30.06.2021	577.665	

Annexure - 1 : CREDITS AS PER BANK BUT NOT IN CASH BOOK

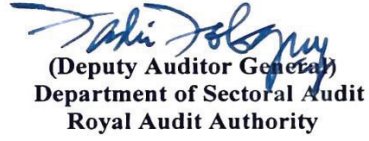
Sl.No.	Particulars	Nu. in million	Remarks
i	No adjustment figure for FY2020-21	0.000	

Source: DPA and BOBL

(Director)
Department of Public Accounts
Ministry of Finance

Director
Department of Public Accounts
Ministry of Finance
Thimphu : Bhutan

(Deputy Auditor General)
Department of Sectoral Audit
Royal Audit Authority

Dy. Auditor General
Dept. of Sectorial Audit
Royal Audit Authority
Thimphu

SUMMARY OF REVENUE COLLECTIONS FOR FY 2020-21

Code	Source of Revenue	2020-21	2019-20	% Change	% GDP
	Revenue	35,855.445	36,218.876	-1.00%	19.41%
A	Taxes	20,661.765	22,792.988	-9.35%	11.19%
1	Taxes on Income, Profits and Capital Gains	9,687.425	10,941.288	-11.46%	5.24%
1.1	Corporate Income Tax	7,241.533	7,511.681	-3.60%	3.92%
1.2	Business Income Tax	1,078.543	1,138.905	-5.30%	0.58%
1.3	Personal Income Tax	1,367.349	2,290.702	-40.31%	0.74%
2	Taxes on Property	138.915	27.239	409.99%	0.08%
2.1	Recurrent Taxes on immovable property (Dzongkhag Municipality)	8.976	4.930	82.07%	0.00%
2.2	Taxes on Capital Transactions	129.938	22.309	482.45%	0.07%
3	Taxes on Goods and Services	5,438.254	6,916.825	-21.38%	2.94%
3.1	Sales Tax	4,110.603	4,945.881	-16.89%	2.23%
3.2	Excise	341.859	802.989	-57.43%	0.19%
3.3	Green Tax	593.788	812.455	-26.91%	0.32%
3.4	Taxes on permission to use goods or perform activities	392.005	355.500	10.27%	0.21%
4	Taxes on International Trade and Transactions	555.082	467.997	18.61%	0.30%
4.1	Customs and Other Import Duties	555.082	467.997	18.61%	0.30%
5	Other Taxes	4,842.090	4,439.639	9.06%	2.62%
5.1	Passenger Service Charge	19.331	112.118	-82.76%	0.01%
5.2	Duties	-	19.588	-100.00%	0.00%
5.3	Royalty	4,822.758	4,307.934	11.95%	2.61%
B	Other Revenue	14,039.480	12,014.096	16.86%	7.60%
1	Property Income	14,025.289	12,046.187	16.43%	7.59%
1.1	Interest receipt from corporations	1,570.640	887.388	77.00%	0.85%
1.2	Dividend	3,039.052	4,605.708	-34.02%	1.65%
1.3	Withdrawals from income of quasi-corporations	9,376.581	6,515.193	43.92%	5.08%
1.4	Miscellaneous Rent	39.016	37.898	2.95%	0.02%
2	Social Contributions	14.192	(32.091)	-144.22%	0.01%
2.1	Health Contribution	14.192	(32.091)	-144.22%	0.01%
C	Current Revenue from Government Agencies	1,073.245	1,333.344	-19.51%	0.58%
1	Administrative Fees & Charges	764.414	974.040	-21.52%	0.41%
1.1	Economic Services	520.311	653.756	-20.41%	0.28%
1.2	Social Services	99.280	35.048	183.27%	0.05%
1.3	General Services	144.823	285.236	-49.23%	0.08%
2	Sale of Goods and Commodities	308.831	359.303	-14.05%	0.17%
2.1	Economic Services	39.912	37.934	5.21%	0.02%
2.2	General Services	0.635	0.783	-18.90%	0.00%
2.3	Miscellaneous Revenue	268.284	320.586	-16.31%	0.15%
D	Capital Revenue from Government Agencies	80.954	78.448	3.19%	0.04%
1	Capital Receipts	80.954	78.448	3.19%	0.04%
1.1	Economic Services	80.954	78.448	3.19%	0.04%
****GDP (Source-NSB)- August, 2021 update		184,715.40			

(Director)
Department of Public Accounts
Ministry of Finance

Director
Department of Public Accounts
Ministry of Finance
Thimphu : Bhutan

(Deputy Auditor General)
Department of Sectoral Audit
Royal Audit Authority

Dy. Auditor General
Dept. of Sectoral Audit
Royal Audit Authority
Thimphu

STATEMENT OF ARREARS FOR FY 2020-21

Account Code	Source of Revenue	Opening	Collection	Deposit during the year	Balance	Remarks
I	Revenue	0.733	36,661.358	36,661.358	0.057	
A	Taxes	0.179	21,186.213	21,186.213	0.000	
1	Taxes on Income, Profits and Capital Gains	0.000	10,138.633	10,138.633	0.000	
1.1	Corporate Income Tax (CIT)	0.000	7,286.175	7,286.175	0.000	
1.2	Business Income Tax (BIT)	0.000	1,089.124	1,089.124	0.000	
1.3	Personal Income Tax (PIT)	0.000	1,763.334	1,763.334	0.000	
2	Taxes on Property	0.000	139.655	139.655	0.000	
2.1	Recurrent Taxes on immovable property	0.000	8.977	8.977	0.000	
2.2	Taxes on Financial and Capital Transactions	0.000	130.677	130.677	0.000	
3	Taxes on Goods and Services	0.179	5,475.307	5,475.307	0.000	
3.1	Sales Tax	0.090	4,146.419	4,146.419	0.000	
3.2	Excise	0.000	341.859	341.859	0.000	
3.3	Green Tax	0.090	594.899	594.899	0.000	
3.4	Taxes on use of goods and on permission to use goods or perform activities	0.000	392.129	392.129	0.000	
4	Taxes on International Trade and Transactions	0.000	589.410	589.410	0.000	
4.1	Customs and Other Import Duties	0.000	589.410	589.410	0.000	
5	Other Taxes	0.000	4,843.209	4,843.209	0.000	
5.1	Payable solely by business	0.000	20.442	20.442	0.000	
5.2	Royalty	0.000	4,822.766	4,822.766	0.000	
B	Other Revenue	0.000	14,319.039	14,319.039	0.000	
1	Property Income	0.000	14,025.289	14,025.289	0.000	
1.1	Interest	0.000	1,570.640	1,570.640	0.000	
1.2	Dividend	0.000	3,039.052	3,039.052	0.000	
1.3	Withdrawals from income of quasi-corporations	0.000	9,376.581	9,376.581	0.000	
1.4	Miscellaneous Rent	0.000	39.016	39.016	0.000	
2	Social Contributions	0.000	293.750	293.750	0.000	
2.1	Health contribution	0.000	293.750	293.750	0.000	
C	Current Revenue from Government Agencies	0.553	1,074.676	1,074.676	0.057	
1	Administrative Fees & Charges	0.553	765.040	765.040	0.057	
1.1	Economic Services	0.553	520.564	520.564	0.057	
1.2	Social Services	0.000	99.280	99.280	0.000	
1.3	General Services	0.000	145.196	145.196	0.000	
2	Sale of Goods and Commodities	0.000	309.636	309.636	0.000	
2.1	Economic Services	0.000	39.912	39.912	0.000	
2.2	General Services	0.000	0.635	0.635	0.000	
2.3	Miscellaneous and Unidentified Revenue	0.000	269.089	269.089	0.000	
D	Capital Revenue from Government Agencies	0.000	81.430	81.430	0.000	
1	Capital Receipts	0.000	81.430	81.430	0.000	
1.1	Economic Services	0.000	81.430	81.430	0.000	

S/Jongkhar			
Sl. No	Particular	Remarks	Deposit Challan
1	Short deposit of Nu.1,79,475.44/- for FY 2019-20 under Samdrup JongkharRRCO of revenue head sales tax & green tax of BOD.	Deposited in the FY2020-21	DC562083611261
Phuentsholing			
Sl. No	Name of Unit	Amount	Remarks
1	RTIO	482,522.18	Collection made on 13 April-16 June2021,and Deposited made on 11-Aug-2021, fiscal year (2020-2021)
2	Pending	57,495.00	Initiated
3	BAFRA	12,560.00	Collection made on 28-30 June 2021, and Deposited made on 18-Aug-2021, fiscal year (2020-2021)
4	Tshimalakha General Hospital	465.00	Collection made on 24-30 June2021, and Deposited made on 27-Jul-2021, fiscal year(2020-2021)
TOTAL		553,042.18	

 (Director)
 Department of Public Accounts
 Ministry of Finance

Director
 Department of Public Accounts
 Ministry of Finance
 Thimphu : Bhutan

 (Deputy Auditor General)
 Department of Sectorial Audit
 Royal Audit Authority

Dy. Auditor General
 Dept. of Sectorial Audit
 Royal Audit Authority
 Thimphu

STATEMENT OF GOVERNMENT CURRENT DEPOSIT (CD) ACCOUNTS FOR THE FY 2020-21

Sl. No.	Operating Agency	Opening Balance	Receipts	Payments	Closing Balance
1	Gewog Total	27.637	15.121	15.397	27.361
2	Judiciary Total	1,394.484	31.296	1,315.495	110.285
3	Municipal Total	739.645	1,435.472	1,358.972	816.145
4	Others Total	1,557.543	3,931.482	4,175.149	1,313.875
5	Autonomous School Total	15.834	2.706	18.235	0.305
6	Central School Total	30.143	1.928	32.071	0.000
7	Endowment Fund Total	92.084	3.106	1.845	93.345
8	Trust Fund, Revolving Fund & Refundable Total*	8,335.416	33,890.972	33,193.613	9,032.775
	Grand Total	12,192.786	39,312.082	40,110.777	11,394.091

(Director)
**Department of Public Accounts
 Ministry of Finance**

Director
 Department of Public Accounts
 Ministry of Finance
 Thimphu : Bhutan

(Deputy Auditor General)
**Department of Sectoral Audit
 Royal Audit Authority**

Dy. Auditor General
 Dept. of Sectorial Audit
 Royal Audit Authority
 Thimphu

STATEMENT OF OTHER RECEIPTS AND PAYMENTS FOR THE FY 2020-21				
Sl. No:	PARTICULARS	(Nu. in millions)		
		RECEIPTS	PAYMENTS	NET
A	BUDGET FUND ACCOUNT	13,017.287	0.010	13,017.277
i	Bank Charges		0.010	(0.010)
ii	Prior year expenses	46.693		46.693
iii	Prior year advances	60.504		60.504
iv	Closing cash balances	217.762		217.762
v	Refundable External Grants	1.281		1.281
vi	Others *	227.573		227.573
vii	Others (LC/PLC) **	26.403		26.403
viii	Internal Funds***	313.303		313.303
ix	Recoupments from Refundable Deposits	3,336.190		3,336.190
x	National Resilience Fund	8,787.577		8,787.577
B	NON-REVENUE ACCOUNT	4,471.533	-	4,471.533
i	Deposits as per BOBL (daily GCA)	4,471.533	-	4,471.533
C	AGENCIES ACCOUNTS	2,777.039	11,307.470	(8,530.431)
i	Revenue Receipts & Remittances	1,177.222	1,177.222	-
ii	Others Recoveries & Remittances	1,419.660	1,420.865	(1.205)
iii	Miscellaneous Receipts & Payments	180.157	8,709.383	(8,529.226)
D	Redemption of T-Bill	-	-	-
	TOTAL	20,265.859	11,307.480	8,958.379

Source: Department of Public Accounts, Budgetary Bodies & Bank of Bhutan

 (Director)
 Department of Public Accounts
 Ministry of Finance

Director
 Department of Public Accounts
 Ministry of Finance
 Thimphu : Bhutan

 (Deputy Auditor General)
 Department of Sectoral Audit
 Royal Audit Authority

Dy. Auditor General
 Dept. of Sectoral Audit
 Royal Audit Authority
 Thimphu

STATEMENT OF GOVERNMENT EQUITY PORTFOLIO FOR THE YEAR ENDED 30 JUNE 2021

Sl. No	Corporations	Shareholding as on 01/07/2020			Investment			Divestment/Transfer			Shareholding as on 30/06/2021		
		No. of shares	Value (Nu)	% Holding	No. of shares	Amount (Nu)	No. of share	Amount (Nu)	No. of shares	Value (Nu)	% Holding		
I	Manufacturing												
1	National Housing Development Corp Ltd ¹	2,727,961	52,105,335	100%		180,199							
2	Kuensel Corporation	255,000	2,727,961	51%	5,099.89	5,100							
3	Druk Holding & Investments Ltd ²	486,956,007	48,695,601	100%	1,750,440.00	175,044							
4	Bhutan Livestock Development Corp. Ltd ³	4,738,460	473,846	100%	547.37	0.055							
5	Menjongsong Pharmaceutical Corp. Ltd ⁴	1,824,277	182,428	100%		0.000							
II	Trading												
6	Food Corporation of Bhutan *	15,000	190,544	100%		0.000							
7	Bhutan Lottery Ltd	600,000	60,000	100%									
8	Bhutan Duty Free Ltd	1,155,441	115,544	100%									
III	Services												
9	Bhutan Postal Corporation	235,952	23,595	100%		20,000							
10	Bhutan Broadcasting Service Limited	1,308,351	130,835	100%									
11	Royal Bhutan Helicopter Services Ltd	6,070,474	607,047	100%									
12	Farm Machinery Corporation Ltd ⁵	483,220	48,322	100%	200,000.00	20,000							
13	Green Bhutan Corporation Ltd	418,562	41,856	100%									
14	Financial Institutions Training Institute Ltd.	40,001,000	400,010	30.77%									
15	Credit Information Bureau	1,100,000	11,000	44%									
IV	Financial Institutions												
16	Bhutan Development Bank Ltd **	60,031,700	2,107,919	96.62%		620,702							
17	National CSI Development Bank Ltd. ⁶	15,076,020	1,507,602	100%	6,207,020.00	620,702							
	TOTAL		55,666,464			820,901							

Note

- 1 Converted other reserve as equity amounting to Nu. 5.1 million
- 2 Nu. 175,044 million received from GoI (The amount pertains to FY 2019-2020)
- 3 Converted Nu. 54,737 as equity injection
- 4 Menjongsong Pharmaceutical Corp. Ltd has been transferred to DHI on March 2021
- 5 Equity injection of Nu. 20 million on April 2021
- 6 Opening balance of NCSIDBL is Nu. 1.507 billion and in this FY equity injection of Nu. 620,702 million
- * Nu. 15 million is transferred to capital reserve by FCBL, therefore, the closing equity balance is Nu. 15 million
- ** Face value revaluation from Nu. 1000 to Nu. 10

 (Director)
 Department of Public Accounts
 Ministry of Finance

Director
Department of Public Accounts
Ministry of Finance
Thimphu : Bhutan

 (Deputy Auditor General)
 Department of Sectoral Audit
 Royal Audit Authority

Dy. Auditor General
Dept. of Sectoral Audit
Royal Audit Authority
Thimphu

STATEMENT OF GOVERNMENT EQUITY PORTFOLIO FOR THE YEAR ENDED 30TH JUNE 2021

Sl. No	Shareholdings through DHI Corporations	Shareholding as on 01/07/2020			% Holding	Face value	Investment			Divestment/ Transfer			Shareholding as on 30/06/2021		
		No. of shares	Value (Nu)	Amount (Nu)			No. of shares	Amount (Nu)	No. of share	Amount (Nu)	No. of shares	Value (Nu)	% Holding		
I	Manufacturing		40,136,948												
1	Penden Cement Authority Limited	13,710,740	91,405	40.33%	10	164,029							40,300,977	91,405	40.33%
2	Bhutan Board Products Limited	6,683,340	66,833	47.74%	10								6,683,340	66,833	47.74%
3	Bhutan Ferro Alloys Limited	3,859,460	38,595	25.73%	10								3,859,460	38,595	25.73%
4	Natural Resource Development Corp. 7	1,500,000	135,000	100%	100								1,500,000	135,000	100%
5	Dungsam Cement Corporation	59,495,479	5,949,548	80%	100								59,495,479	5,949,548	80%
6	Dungsam Polymers	7,851,904	78,519	51%	10								7,851,904	78,519	51%
7	Druk Green Power Corporation *	32,246,108	32,246,108	100%	1,000	164,000							32,410,108	32,410,108	100%
8	Koufuku International Pvt. Ltd *	400,000	54,139	100%	100	0.029							400,000	54,139	100%
9	Construction Development Corp. Ltd	1,116,862	1,116,862	100%	1,000								1,116,862	1,116,862	100%
10	Wood Craft Centre Limited 10	659,583	65,958	100%	100								-	0.000	
11	State Mining Corporation Ltd	2,939,900	293,990	100%	100								2,939,900	293,990	100%
II	Trading		10,196											10,196	
12	State Trading Corporation of Bhutan	9,176,050	10,196	50.98%	10	0.000							9,176,050	10,196	50.98%
III	Services		13,033,599											13,033,599	
13	Druk Air Corporation	36,085,251	2,608,525	100%	100	0.000							36,085,251	2,608,525	100%
14	Bhutan Telecom Corporation	854,082	854,082	100%	1,000								854,082	854,082	100%
15	Bhutan Power Corporation	10,235,301	9,360,783	100%	1,000								10,235,301	9,360,783	100%
16	Thimphu TechPark Ltd	2,230,909	210,209	100%	100								2,230,909	210,209	100%
IV	Financial Institutions		3,872,061											3,872,061	
17	Bhutan National Bank 11	48,983,952	1,738,930	12.4%	10	359,821							48,983,952	1,550,342	12.4%
18	Bank of Bhutan	24,000,000	240,000	80%	100	188,588							24,000,000	240,000	80%
19	Royal Insurance Corporation of Bhutan Ltd 12	25,780,417	1,893,130	18.41%	10	171,233							25,780,417	1,721,898	18.41%
	Additional Companies		252,400											252,400	
20	Azista Bhutan Healthcare Limited (JV) 13	2,240,000	22,400	28%	10	-42,650							2,240,000	392,178	28%
21	Druk Metallurgy Limited (JV) 14	1,800,000	230,000	40%	100	-50,000							1,800,000	29,750	40%
22	Menjongsong Pharmaceuticals Ltd 15												1,824,277	182,428	100%
	TOTAL		57,305,204			481,200							0.000	57,249,190	

NOTE:

- Investment : The equity portfolio of DHI companies is prepared as per the Audited Financial Statement of DHI, 2020
- 7 Nu. 65.96 million WCCL merged with NRDCL on 1st April 2021
- 8 Nu. 164million Grant received from GoI by DGFC for KHEL on 30th April 2021
- 9 Nu. 29,000/- Transfer of assets to Koufuku on 1st July 2020
- 10 Nu. 65.96 million WCCL merged with NRDCL on 1st April 2021
- 11 Nu. 188.59 million Fair Valuation loss as on 31st Dec 2020
- 12 Nu. 171.23 million Fair Valuation loss as on 31st Dec 2020
- 13 Nu. 7.35million Nu. 3.675m on 11th May 2021 and Nu. 3.675 m on 24th June 2021
- 14 Nu. 50 million Druk Metallurgy refunded the equity amount
- 15 Menjongsong Pharmaceutical Corp. Ltd has been transferred to DHI on March 2021

 (Director)
 Department of Public Accounts
 Ministry of Finance

Director
Department of Public Accounts
Ministry of Finance
Thimphu : Bhutan

 (Deputy Auditor General)
 Department of Sectoral Audit
Dy. Auditor General
 Dept. of Sectoral Audit
 Royal Audit Authority
 Thimphu

ལོ་བསྟར་ཚེས་ཁིལ་སྟུག་ལུ་ ༡༠༡༠-༡༡

SUMMARY STATEMENT OF OUTSTANDING DEBT OF THE GOVERNMENT FOR THE PERIOD ENDED 30 June 2021

Sl. No.	LENDER AND PROJECTS	Loan Committed		Opening Balance as on 01/07/2020 in Agreement Currency (Amount in millions)		In Loan Agreement Currencies (Amount in Millions)						Closing Balances as on 30/06/21 (Loan agreement currency)	Closing Balances in USD	Closing Balances in BTN	% of GDP	% of Total Public Debt		
		Agreement Currency	Amount	Principal (Disbursement)	Interest & Charges accrued during the FY	WITHDRAWALS DURING THE FY		PAYMENTS DURING THE YEAR		Total Payment during the FY								
						Interest	Fees & Charges	Principal	Principals/Interest & S/Charges paid during the FY		Interest & S/Charges							
A	INTERNAL																	
i	BNB/BOB(T-Bills)	BTN	-	49,563,914	168,392	-	49,732,306	34,473,451	172,075	34,645,526	17,074,451	\$229,804	17,074,437	9.24%	7.2%			
ii	Multiple Investors (Government Bond)	BTN	-	45,863,914	39,044	-	45,902,958	34,461,18	42,727	34,503,908	13,000,000	\$174,966	13,000,000					
iii	National Pension and Provident Fund	BTN		3,700,000	97,300	-	3,797,300	-	97,500	97,500	3,700,000	\$49,798	3,700,000					
iv	NPPF Loan(BHSL)	BTN		-	1,904	-	1,904	12,270	1,904	14,174	13,184	\$0,177	13,170					
B	EXTERNAL																	
B1	EXTERNAL: India																	
B2	EXTERNAL: Other than India																	
i	International Dev. Association (IDA)	XDR	295,185	235,560	25,267	2,419	27,687	5,617	2,419	8,036	255,210	\$364,260	27,064,548					
ii	Asian Development Bank (ADB)	USD	268,240	129,583	47,610	1,521	49,132	2,410	1,521	3,931	174,784	\$174,784	12,986,461					
iii	Asian Development Bank (ADB)	XDR	268,982	160,101	5,391	2,219	7,610	6,692	2,219	8,911	158,800	\$226,655	16,840,469					
iv	International Fund for Agriculture	XDR	42,490	26,416	1,356	0,270	1,626	1,195	0,270	1,465	26,577	\$37,933	2,818,445					
v	Government of Austria (GoA)	EUR	95,432	37,400	0,000	1,401	1,401	7,191	1,401	8,592	30,209	\$35,977	2,673,085					
vi	Japan International Cooperation Agency (JICA)	JPY	5,763,000	4,542,912	99,532	3,675	103,207	142,028	3,675	145,703	4,500,416	\$40,704	3,024,280					
vii	SAARC Development Fund	USD	13,000	13,000	0,000	0,348	0,348	0,722	0,348	1,070	12,278	\$12,278	912,239					
	GRAND TOTAL (External+ Domestic)																	
	Note: Exchange rates used for conversion:	USD	XDR	JPY	0.672													
	FY 2020-21 GDP estimate (Source-NSB)-	Nu.	74,300	106,048														
	August 2021 MEFTC Update*	Nu.	184,715,400															

Source: Department of Macroeconomics Affairs, Treasury Division, DPA for T-Bills

* GDP estimate for FY 2020-21 in the next update

 (Director)
 Department of Public Accounts
 Ministry of Finance

 (Deputy Auditor General)
 Department of Sectoral Audit
 Royal Audit Authority

Director
Department of Public Accounts
Ministry of Finance
Thimphu : Bhutan

Dy. Auditor General
Dept. of Sectorial Audit
Royal Audit Authority
Thimphu

1.4 འབྲུག་གཞུང་གི་ལོ་བསྟར་དངུལ་འབྲེལ་ཚིམ་བཟོད་གྱི་དཔུང་ཞིབ།

ཚེས་ལོ་2016-17 ལས་ 2020-21 ཚུན་གྱི་འགོ་སྟོན་ཚུ་བརྟག་ཞིབ་འབད་ནི་དོན་ལས་ འབྲུག་གཞུང་གི་ དངུལ་འབྲེལ་ལག་ལེན་ལུ་ ཏུས་མཚན་ལོ་ངོ་ལྷ་གི་དཔུང་ཞིབ་འབད་ཡོད་པ་ཨིན།

1.4.1 ཚུན་སྐྱོང་གི་ཟད་འགོ་གཙོ་བོ་ལྷ།

ཚེས་ལོ་2016-17 ལས་ 2020-21 ཚུན་གྱི་ཚུན་སྐྱོང་གི་ཟད་འགོ་གཙོ་བོ་ལྷ་ ཐིག་ཞུམ་1.1 པའི་ནང་གསལ་ སྐྱོན་འབད་དེ་ཡོད།

ཐིག་ཞུམ་1.1 པ། འདས་པའི་ལོ་ངོ་ལྷ་ཚུན་སྐྱོང་གི་ཟད་འགོ་གཙོ་བོ་ལྷ། (དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་ནང་)

བུ་ལུ་དབྱེ་སྟེ།	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	བསྐྱོམ་པ།	སྐྱི་བསྐྱོམ་པ། (%)
དངུལ་ཕོགས་དང་ འབྲུས་ཚུ།	2,462.22	2,242.46	2,042.24	1,822.22	1,622.22	42,222.22	22.22%
ཚུན་སྐྱོང་གི་གནང་ སྐྱིན་ཚུ།	2,222.22	2,222.22	2,222.22	2,222.22	2,222.22	2,222.22	22.22%
ནང་འཁོད་འགོ་ འབྲུལ།	2,222.22	2,222.22	2,222.22	2,222.22	2,222.22	2,222.22	22.22%
སྐྱོང་ - ཕྱི་དུ་ལོན།	2,222.22	2,222.22	2,222.22	2,222.22	2,222.22	2,222.22	22.22%
མི་སྐྱོབ་ཀྱི་ཕོགས་ གཞན་མི་ཚུ།	222.22	222.22	222.22	222.22	222.22	222.22	22.22%
བསྐྱོམ་པ།	22,222.22	22,222.22	22,222.22	22,222.22	22,222.22	22,222.22	22.22%

ཐིག་ཞུམ་1.1 པའི་ནང་ གསལ་སྐྱོན་འབད་དོ་བཟུམ་ འདས་པའི་ལོ་ངོ་ལྷ་གི་རིང་ ཚུན་སྐྱོང་འཆར་དངུལ་གྱི་ ཟད་འགོ་གི་ལོན་ལུ་ ཟད་འགོ་མང་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ དངུལ་ཕོགས་དང་ འབྲུས་ནང་ བརྒྱ་ཆ་22.22 དང་ ཚུན་ སྐྱོང་གི་གནང་སྐྱིན་ནང་བརྒྱ་ཆ་22.22 དེ་ལས་ ནང་འཁོད་འགོ་འགྲུལ་ནང་བརྒྱ་ཆ་22.22 མཚན་པའི་སྐྱོམ་པ་ གཏང་སྟེ་འབྲུག། འདས་པའི་ཚེས་ལོ་ལྷ་ནང་ ཚུན་སྐྱོང་གི་ཟད་འགོ་བསྐྱོམ་པའི་ ཚུན་སྐྱོང་གི་ཟད་འགོ་གཙོ་བོ་ ལྷ་གི་དཔུང་སྐྱོམ་ཀྱི་བཤོ་སྐྱེལ་དེ་ བརྒྱ་ཆ་22.22 ཨིན་པས།

ལོ་ངོ་ཚུ་ནང་ ཚེས་ལོ་2018-19 ལུ་ ཞི་གཞུང་པའི་དངུལ་ཕོགས་ཡར་སེང་འབད་མི་ལས་བརྟེན་ དངུལ་ཕོགས་ དང་འབྲུས་ཚུ་ནང་ ཡར་སེང་ཚུ་ མཚན་གསལ་ཅན་སྟེ་མཐོང་ཚུགས་པས། དེ་ལས་ ནང་ལམས་ཀོ་མི་ཧེ་22 གི་

གནོད་པ་ལས་བརྟེན་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩-༢༠ ལས་འགོ་བཙུགས་ རང་འཁོད་འགྲུལ་འབྲུག་འགྲོ་མར་ཕབ་ མོང་ཡོད་པའི་འགྲོ་མུ་ལྷན་གསལ་སྟོན་འབདཿ་མས།

༡.༢.༡ གསར་སྐྱབ་ཀྱི་ཟད་འགོ་གཙོ་བོ་ཚུ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩-༢༠ ལས་ ༢༠༢༠-༢༡ ཚུན་གྱི་གསར་སྐྱབ་ཀྱི་ཟད་འགོ་གཙོ་བོ་ལྷ་ ཐིག་ཁྲུམ་༡.༢ པའི་ནང་ གསལ་སྟོན་འབད་དེ་ཡོད།

ཐིག་ཁྲུམ་༡.༢: འདས་པའི་ལོ་ངོ་ལྷ་ལོ་གསར་སྐྱབ་ཀྱི་ཟད་འགོ་གཙོ་བོ་ཚུ། (དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ནང་)

བུ་ཡུལ་དབྱེ་ལྟེ།	༢༠༡༩-༢༠	༢༠༡༩-༢༠	༢༠༡༩-༢༠	༢༠༡༩-༢༠	༢༠༢༠-༢༡	བསྟོན་པ།	སྤྱི་བསྟོན་པ། (%)
བཟོ་ཕྱི་ལུ་ཟད་འགོ་ - འཁོར་ལམ་ཚུ།	༤,༢༢༣.༢༣	༧,༣༡༧.༣༣	༣,༤༢༤.༧༩	༤,༣༡༧.༧༩	༤,༢༧༤.༣༠	༢༤,༤༢༧.༤༧	༢༣.༤༩%
བཟོ་ཕྱི་ལུ་ཟད་འགོ་ - སྤྱི་ལྷོ་ལུ་ཚུ།	༤,༥༠༧.༥༧	༧,༣༣༤.༩༢	༣,༣༣༥.༠༢	༤,༣༡༧.༤༩	༤,༣༣༤.༧༩	༢༧,༣༣༤.༣༣	༢༣.༤༩%
གསར་སྐྱབ་ཀྱི་གནང་སྟོན་ཚུ།	༡,༥༩༥.༥༧	༢,༢༤༤.༧༧	༡,༠༢༠.༥༩	༢,༤༥༥.༧༩	༡,༩༢༢.༥༥	༩,༩༤༠.༢༢	༢.༢༤%
བཟོ་ཕྱི་ལུ་ཟད་འགོ་ - གཞན་ཚུ།	༡,༩༠༢.༧༩	༡,༣༢༤.༣༠	༡,༣༧༣.༣༧	༡,༣༤༧.༤༤	༢,༣༤༢.༩༥	༧,༢༣༤.༩༥	༤.༥༠%
སྤྱོད་བཟོ་གཞན་ཚུ།	༡,༥༥༥.༠༤	༡,༤༩༤.༥༠	༡,༤༢༧.༥༣	༡,༠༡༡.༣༧	༡,༤༠༢.༤༤	༧,༥༥༤.༩༥	༤.༢༧%
གསར་སྐྱབ་ཟད་འགོ་བསྟོན་པ།	༩༤,༡༣༧.༠༩	༩༤,༡༣༤.༤༥	༡༤,༡༣༤.༤༧	༩༤,༠༤༤.༩༣	༩༤,༥༧༤.༠༣	༡༤༠,༥༤༡.༡༤	༤༧.༣༣%

ཐིག་ཁྲུམ་༡.༢ པའི་ནང་ལས་ གསལ་སྟོན་འབད་དེ་བཟུམ་ འདས་པའི་ལོ་ངོ་ལྷ་ལོ་ལོ་ གསར་སྐྱབ་ཀྱི་ཟད་འགོ་ ཚུ་ མང་ཆེ་ཤོས་རང་ བཟོ་ཕྱི་ལུ་ཟད་འགོ་ - འཁོར་ལམ་ཚུ་ནང་ བརྒྱ་ཆ་༢༣.༤༩ ནང་ བཟོ་ཕྱི་ལུ་ཟད་འགོ་ - སྤྱི་ལྷོ་ལུ་ཚུ་ནང་ བརྒྱ་ཆ་༢༣.༤༩ དེ་ལས་ གསར་སྐྱབ་ཀྱི་གནང་སྟོན་ཚུ་ནང་ བརྒྱ་ཆ་༢.༢༤ མཚོན་ པའི་སྟོན་པས་ གནས་ཏེ་འདུག། འདས་པའི་ཕྱི་ལོ་ལྷ་ལོ་ གསར་སྐྱབ་ཀྱི་ཟད་འགོ་བསྟོན་པས་ གསར་སྐྱབ་ཀྱི་ཟད་འགོ་གཙོ་བོ་ལྷ་ལོ་དངུལ་སྟོན་པའི་བཟོ་སྐྱེལ་དེ་ བརྒྱ་ཆ་༤༧.༣༣ ཡིན་པས།

1.1.3 རྒྱུན་སྲིད་ཟད་འགོ་དང་ནང་འཁོད་འོང་འབབ་གི་ཁྱད་བསྟར།

འབྲུག་གི་རྩ་ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་ཙུ་ཚན་ ༡༤ (༤) པའི་ནང་ གཞུང་གིས་རྒྱུན་སྲིད་གི་ཟད་འགོ་ཚུ་ ནང་འཁོད་གི་ ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ནང་ལས་འགན་ཚུགས་དགོ་པའི་དགོས་མཁོ་ཡོད། འདས་པའི་ལོ་ངོ་ལྷ་གི་རིང་ ནང་འཁོད་འོང་ འབབ་ལུ་ རྒྱུན་སྲིད་ཟད་འགོ་ཚུ་འོང་སྟོན་ཚུ་ **ཐིག་ཁྲམ་ ༡.3** པའི་ནང་ གསལ་སྟོན་འབད་དེ་ཡོད།

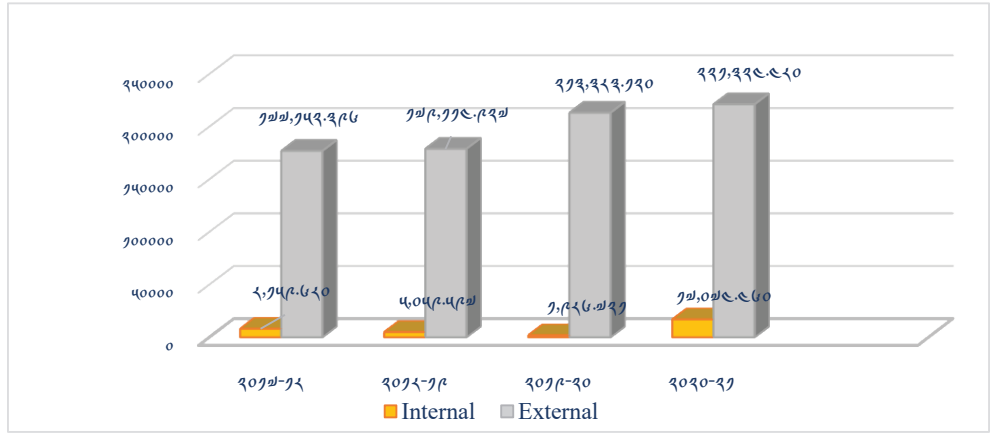
ཐིག་ཁྲམ་ 1.3: ནང་འཁོད་འོང་འབབ་དང་རྒྱུན་སྲིད་ཟད་འགོ་གི་ཁྱད་བསྟར་(དངུལ་ཁྲམ་ས་ཡ་ནང་)

གནད་དོན་ཚུ།	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
ནང་འཁོད་འོང་འབབ།	31,273.60	33,227.32	32,202.62	33,222.22	34,244.24
རྒྱུན་སྲིད་ཟད་འགོ།	32,222.44	22,222.22	22,222.22	33,222.22	32,222.22
ནང་འཁོད་འོང་འབབ་ལས་རྒྱུན་སྲིད་ཟད་འགོའི་བརྒྱ་ཆ།	17.97%	14.47%	10.07%	17.97%	11.12%

ཐིག་ཁྲམ་ 1.3 པའི་ནང་ལས་ གསལ་སྟོན་འབད་དོ་བཟུམ་ གཞུང་གིས་རྒྱུན་སྲིད་གི་ཟད་འགོ་ཚུ་ ནང་འཁོད་གི་ འོང་འབབ་ནང་ལས་བཉོན་ཚུགས་དོ་ཡོད་པ་ལས་ རྩ་ཁྲིམས་ཙན་གྱི་འགན་དབང་དེ་ཁྲུབ་ཚུགས་ཏེ་འདུག། ཚེས་ ལོ་ 2020-21 ལུ་ ནང་འཁོད་འོང་འབབ་ལས་ རྒྱུན་སྲིད་ཟད་འགོ་བརྒྱ་ཆ་ 11.12 གནས་ཏེ་འདུག།

1.1.4 འདས་པའི་ལོ་ལྷ་འི་བྱ་ལོན་གི་གནས་སྟངས་ཚུ།

ཕར་རིས་: 1.1 ཚེས་ལོ་ 2016-17 ལས་ 2020-21 ཚུན་གྱི་བྱ་ལོན་གི་གནས་སྟངས། (དངུལ་ཁྲམ་ས་ཡ་ནང་)

པར་རིས་༡.༡ གིས་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤-༡༥ ལས་ ༢༠༢༠-༢༡ རྒྱུ་གི་བྱ་ལོན་གི་གནས་སྐབས་ཚུ་གསལ་སྟོན་འབད་མ་ཡིན། དེ་ནང་ལུ་ བྱ་ལོན་བསྐྱོམས་ལས་ ཕྱི་ལོན་གི་ཕྱི་སྤྱོད་དེ་ མཚོན་གསལ་ཅན་སྟེ་འདུག། ལོ་ལྔ་འཆར་གཞི་༡༢ པའི་འགོ་ལུ་བྱ་ལོན་གི་ཕྱི་སྤྱོད་དེ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༢༤.༣༡༣.༠༢༠ ཡོད་མི་དེ་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠-༢༡ ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༣༤.༣༢༤.༢༡༠ ལུ་ ཡར་སངས་སྟེ་འདུག།

༡.༢.༥ གཞུང་གི་བྱ་ལོན་གི་གནས་སྐབས་ཚུ།

༡) **གཞུང་གི་བྱ་ལོན་ཚུ་ལོ་ལྔ་འཆར་གཞི་ལེ་ལོ་བཞིན་གི་མཚུགས་ལུ་ལྷན་ལུ་སྟེ་ལོད་པ་དང་ བང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་བསྐྱོམས་དང་འབྲེལ་ཆགས།**

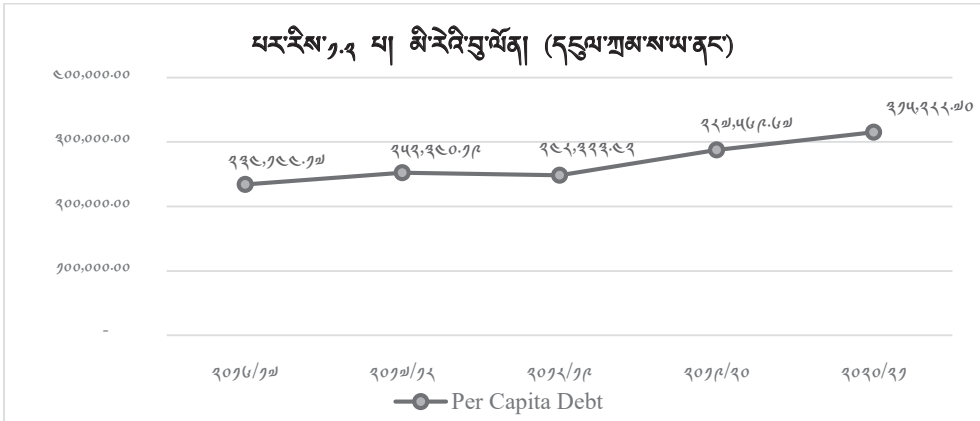
ལོ་ལྔ་འཆར་གཞི་༢ པའལས་ འཆར་གཞི་༡༢ པ་རྒྱུན་ (ད་ལྟོ་གི་འཆར་གཞི) གི་བྱ་ལོན་ལྷན་ལུ་སྟེ་ལོད་པ་དང་ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་བསྐྱོམས་ཚུ་ **ཐིག་ལྷན་༡.༤** པའི་ནང་གསལ་སྟོན་འབད་དེ་ཡོད།

ཐིག་ལྷན་༡.༤ པ། **ལོ་ལྔ་འཆར་གཞི་གི་བྱ་ལོན་གི་ཕྱི་སྤྱོད་ལྷན་ལུ་སྟེ་ལོད་པ་དང་ བང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་བསྐྱོམས་ཀྱི་ཆ་ཚད་ (དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ནང་)**

ལོ་ལྔ་འཆར་གཞི་ཚུ།	བྱ་ལོན་ལྷན་ལུ་སྟེ་ལོད་པ།	བང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་བསྐྱོམས།	བང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་བསྐྱོམས་ཆ་ཚད་ལུ་བྱ་ལོན་ (%)
༢ པ།	༣༣.༠༧༠.༢༢	༤༡.༤༤༥.༠༠ (༢༠༠༧-༠༨)	༤༤.༠༠%
༡༠ པ།	༡༠༡.༣༡༠.༡༢	༡༠༩.༡༤༢.༡༠ (༢༠༡༣-༡༤)	༩༨.༡༤%
༡༡ པ།	༡༢༤.༣༡༣.༠༢	༡༢༤.༤༡༤.༠༠ (༢༠༡༤-༡༥)	༡༠༠.༡༤%
༡༢ པ།	༢༣༤.༣༢༤.༢༡	༢༣༤.༧༡༤.༤༠ (༢༠༢༠-༢༡)	༡༠༠.༠༤%

ཐིག་ལྷན་༡.༤ པའི་ནང་ལས་གསལ་སྟོན་འབད་དེ་བཟུམ་ གཞུང་གི་བྱ་ལོན་གི་ཕྱི་སྤྱོད་ཚུ་ ལོ་ལྔ་འཆར་གཞི་ཚུ་ནང་རིམ་བྱུང་གིས་ཡར་སངས་སྟེ་ལོད་པ་དང་ དེ་ཡང་ ལོ་ལྔ་འཆར་གཞི་༢ པའི་མཚུགས་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༣༣.༠༧༠.༢༢ ལས་ ལོ་ལྔ་འཆར་གཞི་༡༢ པ་ (ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠-༢༡ རྒྱུན) ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༣༤.༣༢༤.༢༡༠ རྒྱུ་དེ་འདུག། བང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་བསྐྱོམས་ལུ་བྱ་ལོན་གི་ཆ་ཚད་འདི་ཡང་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༧-༠༨ ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༤༤.༠༠ ལས་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠-༢༡ ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༠༠.༠༤ ལུ་ ཡར་སངས་སྟེ་འདུག། ཡིན་རུང་ བྱ་ལོན་མང་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ ལྷན་ལུ་སྟེ་ལོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་གྲུབ་ཚུ་ཡིན་པ་དང་ དེ་ཡང་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠-༢༡ ལུ་ ཕྱི་ལོན་གི་བསྐྱོམས་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༧༣.༤༠ མཚོན་པའི་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༢༤.༣༤༢.༠༤༤ ཡིན་པས།

3) མི་རིའི་སྤྱོད་ལོན།

མི་རིའི་སྤྱོད་ལོན་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་རྩིས་དབྱེད་བཀོད་འཛིན་གྱིས་དམིགས་ཚད་དཔག་ཡོད་པའི་མི་སྡོམས་ཀྱི་གྲངས་ རྩིས་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་རྩིས་བཏོན་འབད་ཡོད་པ་ཨིན། པར་རིས་ 1.3 པའི་ནང་ གསལ་ལྟོན་འབད་དོ་བཟུམ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་རིའི་སྤྱོད་ལོན་འདི་ ཏུས་མཚམས་དེ་ནང་ཡར་སང་སོང་སྟེ་འདུག། རྩིས་ལོ་2020-21 ལུ་ མི་རིའི་ སྤྱོད་ལོན་འདི་ དངུལ་ཀམ་ས་374,222.22 ལུ་ ཡར་སང་སོང་སྟེ་འདུག།

1.3.6 འཆར་དངུལ་དང་ཟད་འགྲོའི་ལྷན་པར་ཚུ།

འདས་པའི་རྩིས་ལོ་ལུ་གི་འཆར་དངུལ་དང་ཟད་འགྲོའི་ལྷན་པར་ཚུ་ ཐིག་ཁྲམ་ 1.4 པའི་ནང་བཀོད་དེ་ཡོད།

ཐིག་ཁྲམ་ 1.4 པ། འདས་པའི་རྩིས་ལོ་ཚུའི་འཆར་དངུལ་དང་ཟད་འགྲོའི་ལྷན་པར་ (དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་ནང་)

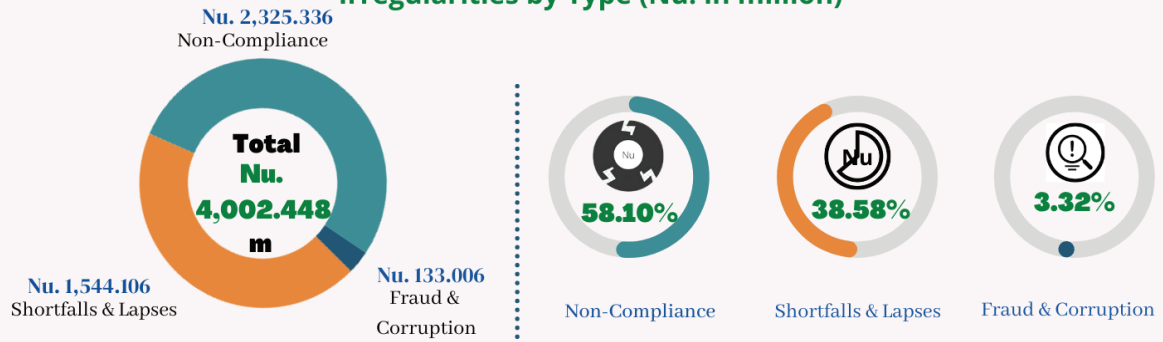
རྩིས་ལོ།	བར་དོན།	འཆར་དངུལ་བསྐྱར་		ཟད་འགྲོ།
		བཟོ་འབད་ཡོད་པ།	འཆར་དངུལ་རོ་མ།	
2016-17	རྩྭ་སྤྱོད།	240,400.00	23,700.00	-3.6%
	གསར་སྐྱབ།	22,600.00	21,300.00	-9.0%
བསྟོམས།		263,000.00	25,000.00	-7.3%
2017-18	རྩྭ་སྤྱོད།	24,400.00	22,000.00	-3.2%
	གསར་སྐྱབ།	23,000.00	21,200.00	-7.4%
བསྟོམས།		47,400.00	43,200.00	-7.0%
2018-19	རྩྭ་སྤྱོད།	22,700.00	22,200.00	-2.2%
	གསར་སྐྱབ།	20,300.00	19,200.00	-9.0%

བསྡོམས།		༤༩,༥༩༧.༥༤༤	༤༤,༠༥༤.༡༩༩	-༡༡.༠༥
༢༠༡༩-༢༠	རྒྱན་སྦྱོང་།	༩༤.༤༢༡.༩༩༩	༩༩.༠༩༩.༩༤༤	-༤.༦༧
	གསར་སྐྱུབ།	༩༡.༥༡༠.༩༡༠	༩༩.༠༤༤.༩༩༠	-༩.༠༠
བསྡོམས།		༤༤.༡༩༡.༥༤༤	༤༤.༠༥༠.༡༩༤	-༡.༡༠
༢༠༢༠-༢༡	རྒྱན་སྦྱོང་།	༤༤.༤༩༠.༤༩༠	༤༩.༥༡༥.༥༡༥	-༥.༠༢
	གསར་སྐྱུབ།	༤༠.༩༩༠.༩༩༠	༤༩.༥༡༥.༠༩༡	-༨.༥༢
བསྡོམས།		༩༥.༤༨༡.༤༨༠	༩༣.༥༦༥.༢༠༥	-༡.༩༡

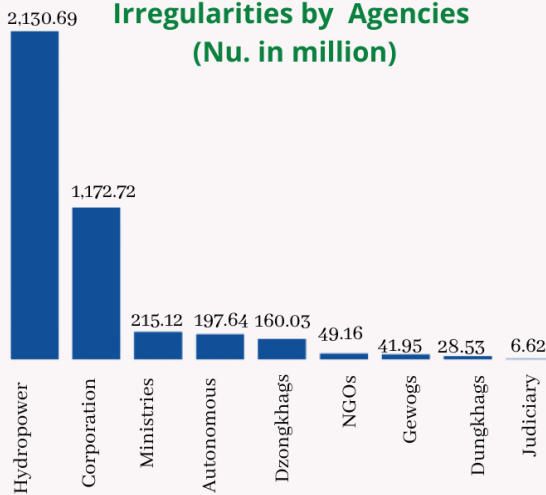
འདས་པའི་རྩིས་ལོ་ལྷན་ནང་། བཞུགས་པའི་འབད་དེ་ཡོད་པའི་འཆར་དུལ་ཚུ་ རིམ་མཐུན་སྤྱོད་མ་ཚུགས་པར་ ཡོད་པ་དང་། མང་ཆེ་ཤོས་ཅིག་གསར་སྐྱུབ་ཀྱི་འཆར་དུལ་ནང་སྦྱོད་མ་ཚུགས་པར་འདུག། ཐོག་མཐུན་ཉལ་ པའི་ བཞུགས་པའི་ གསལ་སྤྱོད་འབད་དེ་བཟུམ་ གསར་སྐྱུབ་ཀྱི་འཆར་དུལ་དེ་ རྩིས་ལོ་༢༠༢༠-༢༡ ནང་ བརྒྱུ་ རྒྱ་ལུ་ དང་ རྩིས་ལོ་༢༠༡༩-༢༠ ལུ་ བརྒྱུ་ཚ་༣༠.༠༩ གི་བཞུགས་པའི་སྤྱོད་ཡོངས་ཚོགས་འབད་མ་ཚུགས་པར་འདུག།

SUMMARY AND ANALYSIS OF AUDIT FINDING

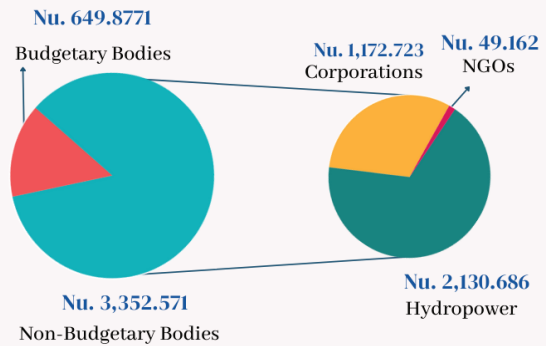
Irregularities by Type (Nu. in million)

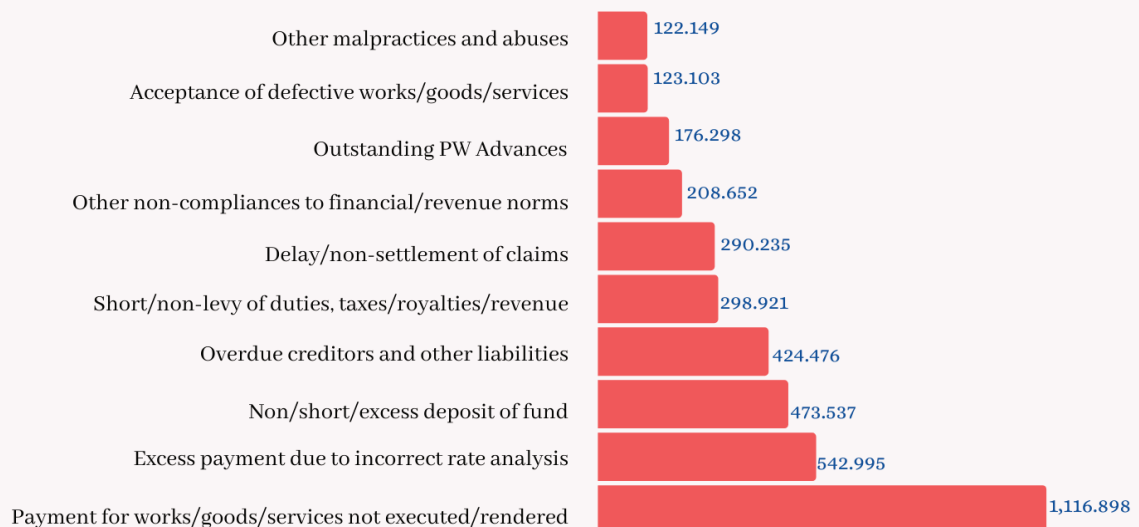
Irregularities by Agencies (Nu. in million)

Budgetary and Non-Budgetary Irregularities (Nu. in million)

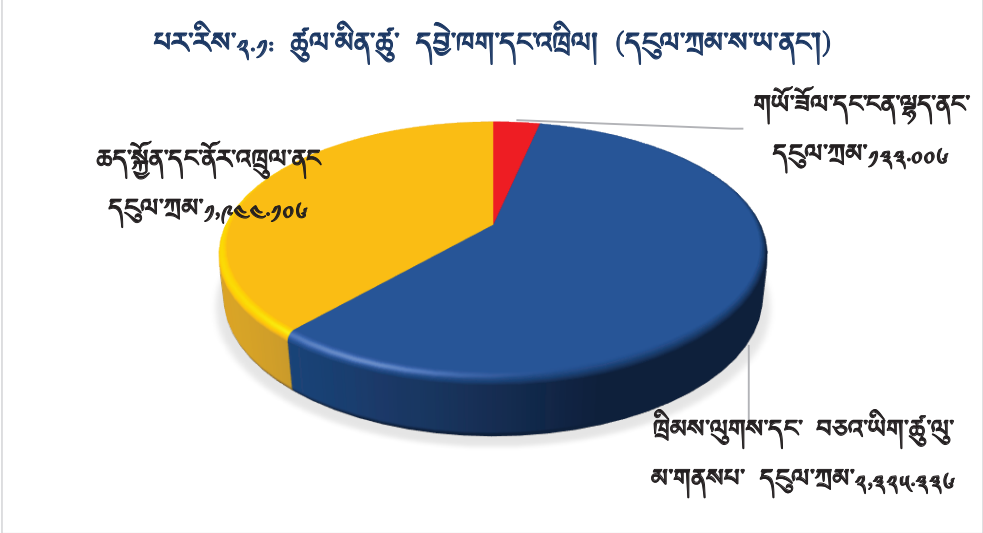
Type of Irregularities (Nu. in million)

༡. ཕྱི་མཁའ་ལྷན་ཁྲིའི་བཟུང་དོན།

ལོ་བསྟར་རྩིས་ཞིབ་སྒྲུབ་ལུ་ ༢༠༢༠-༢༡ ཚན་མ་འདི་ སྤྱི་ཚེས་ ༠༡/༠༡/༢༠༢༡ ལས་ ༣༠/༠༤/༢༠༢༡ གི་བར་ན་ ཕྱིར་སྔོན་འབད་མི་རྩིས་ཞིབ་སྒྲུབ་ལུ་ ༡,༩༩ དེ་ཅིག་གི་སྤོང་ལུ་ བསྐྱུ་སྤྱི་ལབད་ཡི། བཟུང་དོན་དང་ དབྱེ་ཞིབ་ བྱང་ རྩིས་མཚམས་འདི་ནང་ ཕྱིར་སྔོན་འབད་མི་ ཕྱི་མཁའ་ལྷན་གི་ར་ཚུང་པ་ཡི།

དུས་ཡུན་འདི་ནང་ ཕྱི་མཁའ་ལྷན་གི་བསྐྱུ་སྤྱི་ལབད་མི་ནང་ དངུལ་འབྲེལ་གྱི་གོད་སྐྱོན་ དངུལ་ཁྲམ་ ས་ཡ་ ༤,༠༠༩.༤༤༩ འཕྱོར་ཡོད་པའི་གྲུལ་ལས་ གཤམ་ཐོལ་དང་པན་ལྷན་གྱི་དབྱེ་ཞིབ་ནང་ དངུལ་ཁྲམ་ས་ཡ་ ༡༣༩.༠༠༤ དང་ ཁྲིམས་ལུགས་དང་ བཅའ་ཡིག་ཚུ་ལུ་མ་གནས་པའི་དབྱེ་ཞིབ་ནང་ དངུལ་ཁྲམ་ས་ཡ་ ༣,༨༧༥.༤༤༥ དེ་ལས་ ཚད་སྐྱོན་དང་ལོ་རྒྱུལ་ནང་ དངུལ་ཁྲམ་ས་ཡ་ ༡,༤༤༤.༡༠༤ ལྷུང་མི་འདི་གིས་ རིམ་ པ་བཞེན་བརྒྱ་ཚ་ ༣.༣༩% དང་ ༥༥.༡༠% དེ་ལས་ བརྒྱ་ཚ་ ༣༥.༥༥% སྐྱོན་དོ་ཡོད་མི་འདི་ པར་རིས་ ༤.༡ ཚན་མའི་ནང་ གསལ་སྒྲོལ་འབད་དེ་ཡོད།

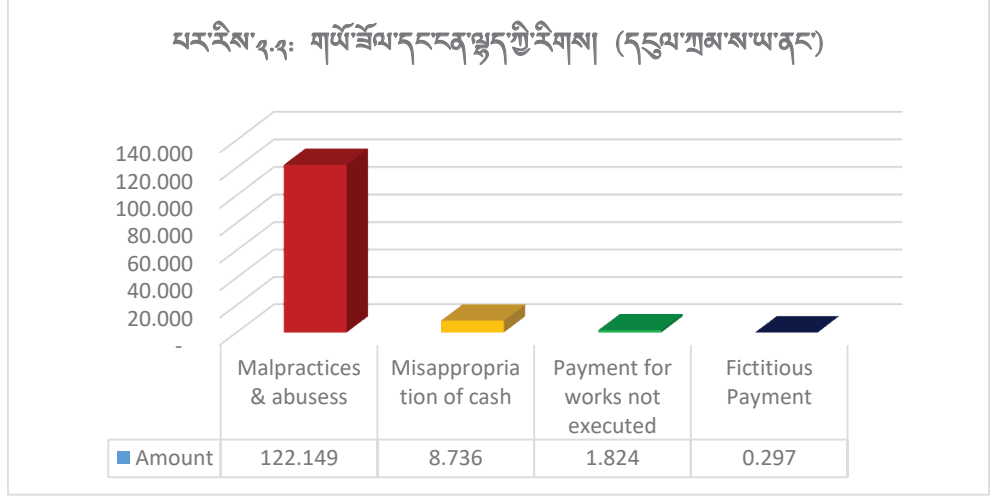
༣.༡ གཤམ་ཐོལ་དང་པན་ལྷན་།

ཚུལ་མིན་ཡོངས་བསྐྱུ་སྤྱི་ལབད་ལས་ གཤམ་ཐོལ་དང་པན་ལྷན་ནང་ བརྒྱ་ཚ་ ༣.༣༩% འབད་མ་དང་ དངུལ་ཁྲམ་ས་ ཡ་ ༡༣༩.༠༠༤ དེ་ཅིག་གི་བརྐྱེ་འཕྱོར་ལུགས་ གནད་དོན་འདི་ཚུ་ ཉེས་འགོལ་གྱི་སྤོང་ལུ་ མཚོ་བཞེན་བསམ་ བཞེན་སྤོང་ ཚད་ལས་བརྒྱལ་བའི་ལེ་མན་དང་ དངུལ་འབྲེལ་དང་ དེ་མིན་ མིག་མཐོང་ལག་བཟུང་གི་གཤམ་ཐོལ་

དང་མགུ་སྐོར་གྱི་ཐོག་ལས་ ཚུལ་མིན་འབད་མི་ཚུ་ཨིན། ཞིབ་དཔྱད་འབྲེལ་འབད་དགོ་མི་གནད་དོན་ཚུ་ ངན་ ལྷན་བཀག་སྡོམ་ལྷན་ཚོགས་ལུ་བཏང་སྟེ་ཡོད།

༡.༡.༡ གཡོ་ཚོལ་དང་ངན་ལྷན་གྱི་དབྱེ་ཁག

གཡོ་ཚོལ་དང་ངན་ལྷན་སྤྲོད་ལུ་འབད་མི་ཚུ་ ཡན་ལག་གི་དབྱེ་ཁག་བཞི་ལུ་དབྱེ་སྟེ་ཡོད། ཚུལ་མིན་བྱ་སྤྱོད་དང་ ཡོག་སྤྱོད་གྱི་འོག་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༡༢༢.༡༤༩ ཕྱིས་ཁར་བཀོད་མི་འདི་གིས་ བརྒྱ་ཚུ་༩༡.༡༤% གསལ་ སྟོན་འབད་དོ་ཡོད་པ་ད་ དངུལ་ཚུལ་མིན་གཡོ་སྤྱོད་འབད་མི་འདི་ནང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༡.༢༣༤ དང་ ལཱ་མ་ འབད་མཉམ་དང་ ཅལ་མ་ལེན་པར་དངུལ་སྤྱོད་འབད་མི་ནང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༡.༡༢༤ འཕྲོན་མི་འདི་གིས་ རིམ་ པ་བཞེན་བརྒྱ་ཚུ་༤.༤༥% དང་ བརྒྱ་ཚུ་༡.༣༢ གསལ་སྟོན་འབད་དོ་ཡོད་པ་ད་ ཚུལ་མིན་ཡོངས་བསྡོམས་སྤྲོད་ ལུ་འབད་མི་ དབྱེ་ཁག་འདི་གི་འོག་ལུ་ཚུད་མི་ཚུ་ པར་རིས་༢.༡ ཅན་མའི་ནང་ གསལ་སྟོན་འབད་དོ་ཡོད།

ཀ) ཚུལ་མིན་བྱ་སྤྱོད་དང་ཡོག་སྤྱོད།

ཚུལ་མིན་བྱ་སྤྱོད་དང་ཡོག་སྤྱོད་འབྲེལ་བའི་ གནད་དོན་ཚུ་ འགན་འཛིན་པ་ཚུ་གིས་ གཡོ་ཚོལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་འབད་ དེ་ ཞུམས་འགལ་དང་ དབང་ཚད་ཡོག་སྤྱོད་གྱི་ཐོག་ལས་འབད་མི་ཚུ་ཨིན། དེ་འབྲེལ་གྱི་གནད་དོན་ཚུ་ཡང་:

- ༡) འབྲུག་ཚོང་འབྲེལ་ལས་འཛིན་ཚད་ཀྱིས་ འཛིན་སྐྱོང་མདོ་ཆེན་ལས་གནང་བ་མེད་པར་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ ཡ་༡༠༡.༢༤༢ གནས་པའི་ སྤུངས་འཁོར་ཚུ་སྤྱོད་འགྲུལ་གྱི་ཐོག་ལུ་བཙོང་ཡོད་མི་འདི་ སྤྱོད་འགྲུལ་ འཛིན་སྐྱོང་ལག་དེབ་དང་འགལ་བ་ཨིན་པས། སྤྱོད་ཚབ་བཏབ་ནི་ནང་ འབྲུས་ཤོར་བྱུང་བའི་གནས་

སྤངས་ཚུ་ཡོད་པ་ལས་ རྒྱལ་གཞུང་ཚུ་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱིས་ ཚོང་སྐྱོར་གྱི་ཁྲིམས་མཐུན་དང་ ལས་
མགོན་པ་ཚུ་གི་ རྒྱུ་འགྲུལ་གྱི་འོས་འབབ་ཚུ་དབྱེ་ཞིབ་མ་འབད་བར་ རྒྱུ་འགྲུལ་གྱི་མཐུན་ཞུག་བྱིན་
ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་ སྲིད་བྱུང་འབད་ཡི།

༢༽ དེ་མ་ཚད་ འབྲུག་ཚོང་འབྲེལ་ལས་འཛིན་ཚད་གྱིས་ བཀོད་བྱུབ་གཙོ་འཛིན་འགོ་དཔོན་ལས་ གནང་
བ་མེད་པར་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༢༠.༡༩༤ གནས་པའི་ ལྷོ་མ་འཁོར་མཁོ་སྐྱབ་གྱི་ནང་ལུ་ཡང་ རྒྱུ་
འགྲུལ་གྱི་གནང་བ་བྱིན་ཡོད་པའི་གནད་དོན་ཚུ་ཡང་འདུག། དེ་མ་སྤོང་སྤོང་བཏབ་དགོ་མི་དངུལ་ཚུ་
བསྐྱེལ་མ་འབད་མ་ཚད་ ཉེན་སྲུང་དང་འབྲེལ་བའི་གཏའ་མ་ག་ནི་ཡང་མེད་པར་ རྒྱུ་འགྲུལ་
ཡོངས་རྒྱུགས་སྤེལ་ སར་འགྲུངས་འབད་ཡོད་མི་ཚུ་ རོས་འཛིན་བྱུང་ཡི། དངུལ་ཁང་འགན་ལེན་ཡི་གུ་
ཚུ་ཡང་ བསྐྱར་གསོ་མ་འབད་མ་ཚད་ ལས་མགོན་པ་ཚུ་གིས་ ལྷོ་རྩེ་ བཀྲལ་སོང་རུང་ དངུལ་
ཚབ་བཏབ་ནི་ནང་ འབྲུག་ཤོར་བྱུང་ཡོད་མི་ཚུ་གི་ཐོག་ལུ་ ཁྲིམས་མཐུན་རོས་ལེན་ག་ནི་ཡང་མ་འབད་
བར་འདུག།

༣༽ འབྲུག་ཚོང་འབྲེལ་ལས་འཛིན་ཚད་གྱིས་ ཚོང་སྤྱོད་ལུ་གཞུག་ཁྲིམས་ལུགས་དང་ ས་སྤོང་གསལ་
བསྐྱབས་གྱི་ཚད་གཞི་ལས་འགལ་ཐོག་ལུ་ འགན་འཛིན་པ་གཉིས་ལུ་ དངུལ་ཐོགས་གྱི་འབྲུག་
དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༠.༡༤༥ དངུལ་སྤོང་འབད་ཅུག། རྒྱལ་གཞུང་ཚུ་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱིས་ འགན་
འཛིན་པ་ཚུ་ལུ་ འོས་འབབ་མེད་པའི་ཐོགས་རམ་འབད་མི་སྲིད་ཟེར་བའི་ དོགས་པ་སེལ་མ་ཚུགས།

༤༽ བྱ་ཕྱོགས་ཆེད་འོག་བདག་སྐྱོང་གིས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༠.༠༩༤ གནས་པའི་ ཉོ་སྐྱབ་ཚུང་གུ་འབད་
བའི་གནད་དོན་ནང་ འཛིན་ཤོག་ཨང་ཚུ་ དངུལ་སྤོང་ཚུ་ཤོག་ནང་གི་གསལ་བཀོད་འབད་མི་དང་མ་
མཐུན་མ་ལས་བརྟེན་ དངུལ་སྤོང་འབད་མི་གི་བདེན་ཁུངས་འདི་ དོག་པ་ཅན་ཅིག་ཨིན་པས།

ཁ) དངུལ་ལོག་སྤོང་འབད་ཡོད་པ།

ལོག་སྤོང་གྱི་གནད་དོན་ནང་ མི་མང་གི་མ་དངུལ་ཚུ་བདག་འཛིན་འབད་ནིའི་ འགན་འཁུར་ཐོགས་ཏེ་ཡོད་མི་
འགན་འཛིན་པ་ཚུ་གིས་ དངུལ་ཚུ་གནང་བ་ག་ནི་ཡང་མེད་པར་ སྤོང་ཡོད་པའི་རིགས་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན། ལོག་སྤོང་
འབད་བའི་གནད་དོན་ཚུ་ཡང་།

༡༽ དགོ་ལེགས་ལྷུང་ཁྲུང་ལག་བདག་སྐྱོང་གི་ ཚུམ་འཛིན་པ་གིས་ ལྷུང་ལག་དང་ཆེད་འོག་གི་ གནང་
སྒོལ་དངུལ་ཡིག་ནང་ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༤.༤༤༤ ལོག་སྤོང་འབད་དེ་འདུག། ལས་སྤེ་གཉིས་ཆ་
རའི་ཚུམ་ཁ་འདི་ ཚུམ་འཛིན་པ་ཁོ་ར་གཅིག་གིས་ ལག་ལེན་འཐབ་སྤེལ་འདུག དབྱེ་ཞིབ་དང་ཚད་
འཛིན་ལམ་ལུགས་ལེགས་ཤོམ་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ གཞུང་ལོ་གྱི་བྱ་སྤོང་འབད་ནིའི་གོ་སྐབས་སྤོང་ཅུག།

༡༽ འབྲུག་རྒྱལ་གཞུང་ཉེ་ལོ་ཀོབ་ཏུ་འབྲུག་འཛིན་གྱི་ ཕྱི་འཛིན་པ་འདི་གིས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ ཡ་༡.༡༤༡ ལོག་སྲོད་འབད་ཅུག། བུ་ལོན་འཁྲི་མི་ཚུ་ལས་ བསྐྱེད་འབད་མི་ དངུལ་འབོར་ཚུ་ ཚོང་ ལས་གྱི་ཕྱི་ཁྲི་ནང་ བཟུགས་བཞག་མ་འབད་བའི་ མངོན་གསལ་བྱུང་ཡི།

༢༽ ཐིམ་ཕུག་ ལུང་ཕྱོགས་ཡིག་ཚང་ འབྲུག་ཚོང་འབྲེལ་ལས་འཛིན་ཚད་གྱི་ ཚོང་སྐྱར་འཛིན་སྲོད་པ་གིས་ ལས་མགོན་ཚུ་ལས་ བསྐྱེད་འབད་མི་ འོང་འབབ་ཡོངས་བསྟོམས་ནང་ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡.༡༡༡ ལོག་སྲོད་འབད་ཅུག།

ག) ཅལ་མ་ལེན་མ་དང་ ལུ་བསྐྱར་སྲོད་མ་འབད་མི་ལུ་དངུལ་སྲོད་འབད་ཡོད་པ།

དབྱེ་ཁག་འདི་ནང་ ལྷན་ཁུ་འབད་མི་གནད་དོན་ཚུ་ ཅལ་མ་ལེན་མ་དང་ ལུ་བསྐྱར་སྲོད་མ་འབད་བར་ དངུལ་ སྲོད་འབད་མི་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན་མ་ད་ དེ་ནང་ ལས་སྡེ་ཚུ་ལུ་ རྩོམ་རན་དང་ འོས་འབབ་མེད་པའི་གྲོགས་རམ་ འབད་དེ་ཡོད་མི་ལུ་ རྒྱལ་གཞུང་ཕྱི་ཁྲི་བཟང་འཛིན་གྱིས་ དོགས་པ་ཆགས་ཏེ་ཡོད། གནད་དོན་ཚུ་ཡང་མ་

༡༽ དར་དཀར་ནང་ཚོང་ཁག་བདག་སྲོད་གིས་ དར་དཀར་ཁོམ་ནང་ ཁོམ་སྡེ་དང་ཁོམ་གྱི་ཚོགས་ཁང་བཟོ་ ལྷན་འབད་མི་ནང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༡.༥༡༢ དེ་ཅིག་ ལུ་བསྐྱར་སྲོད་མ་འབད་བར་ དངུལ་སྲོད་ འབད་ཡོད་པ་ལས་ དངུལ་སྲོད་འབྲེལ་མོང་ཅུག།

༢༽ ཤར་པ་གཞེད་འོག་སྲོད་གིས་ གཞན་སློབ་ཐང་ཡུལ་ལུ་ ཞིང་ཚུ་ཉམས་བཅོས་གྱི་ས་ཁོངས་ནང་ ལུ་བསྐྱར་ སྲོད་མ་འབད་བར་ དངུལ་སྲོད་འབད་ཡོད་པ་ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༠.༡༤༤ དངུལ་འབྲེལ་མོང་ཅུག།

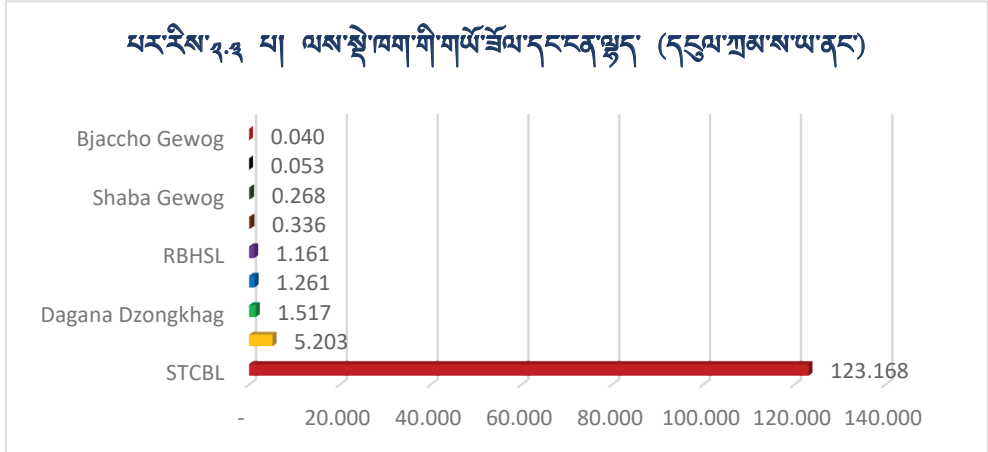
ང) དངུལ་སྲོད་རྒྱུ་མཉམ་མ།

དབྱེ་ཁག་འདི་ནང་ ལྷན་ཁུ་འབད་མི་གནད་དོན་ཚུ་ཡང་ ལས་སྡེ་གིས་ ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་དབྱེ་ཞིབ་ལེགས་ཤོམ་ མ་འབད་བར་ འཛིན་ཤོག་བཟུགས་མི་ཚུ་གི་ཐོག་ལུ་ དངུལ་སྲོད་འབད་མི་རིགས་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན་མ་ད་ དེ་ཚུ་ འོག་ལུ་གོས་བསྐྱར་འབད་མི་ལྟར་ཨིན།

༡༽ ཕྱི་མ་གཤམ་ ལུང་ཕྱོགས་སློབ་མོང་མོང་འཕེལ་ལྷེ་བ་གིས་ ཟུང་གི་འབྲུག་ཨིན་པའི་ཕྱི་ཁྲི་ཁང་བཀའ་ ཏེ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༠.༡༧༢ དངུལ་སྲོད་རྒྱུ་མཉམ་མ་འབད་ཅུག། འགན་འཛིན་པ་གིས་ ཟུང་ནང་ སྲོད་ཡོད་པའི་ཞག་གྲངས་ཡར་མེད་རྒྱབ་སྟེ་ ཐོབ་བཟོད་བཀོད་ཡོད་པ་ད་ དེ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱབ་རྟེན་ཡིག་ ཆ་བཏོན་མི་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ བདེན་སྲོད་འབད་མ་ཚུགས་པར་ཡོད།

2.1.2 གཡོ་ཚོལ་དང་ངན་ལྷན་གྱི་གནད་དོན་ཡོད་མི་ལས་སྡེ་ཚུ།

ཚུལ་མིན་ཡོངས་བསྡོམས་ནང་ལས་གཡོ་ཚོལ་དང་ངན་ལྷན་གྱི་གནད་དོན་ནང་བརྒྱ་ཚེ་3.31% ཟུང་ལྷག་འཆར་དངུལ་ལས་སྡེ་ཚུ་ནང་ཕྱིས་ཞིབ་གྲུབ་འབྲས་དངུལ་ཀྱི་མ་ས་ཡ་1.634 ཡོད་པ་དང་འཆར་དངུལ་མེད་པའི་ལས་སྡེ་ཚུ་ནང་ཕྱིས་ཞིབ་གྲུབ་འབྲས་བསྡོམས་དངུལ་ཀྱི་མ་ས་ཡ་129.317 འཛོལ་ཏེ་ཡོད། རང་སོའི་ལས་སྡེ་ཚུ་གི་ཐོག་ལུ་གཡོ་ཚོལ་དང་ངན་ལྷན་གྱི་གནད་དོན་ཚུ་པར་རིས་2.3 ཅན་མའི་ནང་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་ལྟར་འབྲུག་ཚོང་འབྲེལ་ལས་འཛིན་ཚད་ནང་ཚུལ་མིན་གྱི་དངུལ་འབོར་མཐོ་ཤོས་དངུལ་ཀྱི་མ་ས་ཡ་123.168 ལྷན་དོ་ཡོད་པ་དང་དེའི་ལྷན་ལས་ར་དགོ་ལེགས་སྤྱད་ཁྲུང་ཁག་ནང་དངུལ་ཀྱི་མ་ས་ཡ་4.303 འབད་མང་དེ་རིམ་པ་བཞིན་བརྒྱ་ཚེ་13.93% དང་ 3.14% གསལ་སྟོན་འབད་མ་ཡིན།

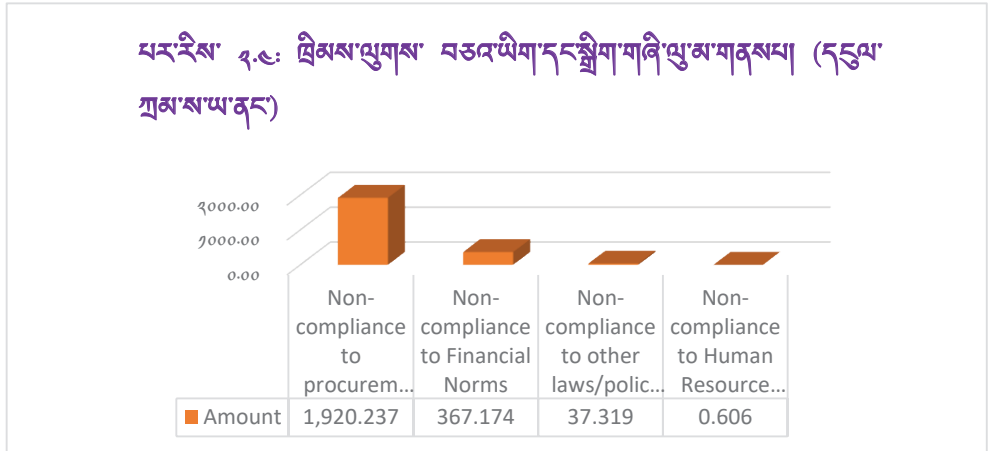

2.2 ཁྲིམས་ལུགས་དང་བཅའ་ཡིག་ཚུ་ལུ་མ་གནས་པ།

དབྱེ་ཁག་འདི་ནང་ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་གཞུང་སྲོལ་དང་ལག་ལེན་གྱི་སྐབས་བཅའ་ཡིག་དང་བཅའ་ཁྲིམས་སྲིག་གཞི་དེ་ལས་སྲིད་བྱས་དང་བུ་སྲོའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཚད་གཞི་ལ་སོགས་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཚུ་ལས་འགལ་བའི་གནད་དོན་ཚུ་ཚུད་པ་ཡིན། ཁྲིམས་ལུགས་དང་བཅའ་ཡིག་ཚུ་ལུ་མ་གནས་པའི་གནད་དོན་ཚུ་གཞུང་སྲོལ་ལེགས་ལུན་གྱི་ལྷ་བ་ཅིག་ཡིན་མི་ཁྲིམས་ལུགས་འདི་ལུ་མ་གནས་པའི་གནས་སྤངས་བྱུང་ཉེན་ཅན་ཅིག་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་སྤོང་ལུ་འབད་དེ་ཡོད། ཁྲིམས་ལུགས་དང་བཅའ་ཡིག་ཚུ་ལུ་མ་གནས་པའི་གནད་དོན་ནང་དངུལ་ཀྱི་མ་ས་ཡ་1.314-336 ཟུང་ཡོད་མི་འདི་གིས་ཚུལ་མིན་བརྒྱ་ཚེ་44.70 དེ་ཅིག་གསལ་སྟོན་འབད་མ་ཡིན་པས།

4.4.7 ཁྲིམས་ལུགས་དང་བཅའ་ཡིག་ལུ་མ་གནས་པའི་གནད་དོན་ཚུ་གི་དབྱེ་ཁག

ཁྲིམས་ལུགས་དང་བཅའ་ཡིག་ལུ་ མ་གནས་པའི་གནད་དོན་ཚུ་ ཡན་ལག་གི་དབྱེ་ཁག་བཞི་ལུ་ དབྱེ་སྟེ་ཡོད་པ་ ཡིན། དབྱེ་ཁག་འདི་གི་འོག་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡,༩༢༠.༢༣༧ ལྷང་མི་འདི་གིས་ བརྒྱ་ཚད་༢༡.༥༤ གསལ་སྟོན་ འབད་དོ་ཡོད་མི་འདི་ མཁོ་སྐྱབ་གྱི་ལམ་ལུགས་ལུ་ མ་གནས་པའི་གནད་དོན་ཚུ་ཡིན། དངུལ་གྱི་ལམ་ལུགས་ དང་ གཞན་མི་སྐྱིག་གཞི་ དེ་ལས་ མི་སྟོབས་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལམ་ལུགས་ལུ་ མ་གནས་མི་འདི་ རིམ་པ་བཞིན་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༣༤༧.༡༧༣ དང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༣༧.༣༡༩ དེ་ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༠.༦༠༦ ལྷང་མི་འདི་ པར་རིས་ 4.4 ཅན་མའི་ནང་ གསལ་སྟོན་འབད་དོ་ཡོད།

4) མཁོ་སྐྱབ་གྱི་ལམ་ལུགས་ཚུ་ལུ་མ་གནས་པ།

གནད་དོན་འདི་གི་འོག་ལུ་ཚུད་མི་ཚུ་ ལཱ་དང་ཅ་ཆས་ དེ་ལས་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ མི་མང་མཁོ་སྐྱབ་འཛིན་སྐྱོང་འབད་ བའི་སྐབས་ མཁོ་སྐྱབ་ལམ་ལུགས་ཚུ་ལུ་ མ་གནས་པའི་རིགས་ཚུ་ཡིན། དབྱེ་ཁག་འདི་གི་འོག་ལུ་ དངུལ་ འབྲེལ་གྱི་གཞོན་སྐྱོན་ཡོངས་བསྟོན་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡,༩༢༠.༢༣༧ ལྷང་ཡོད་མི་འདི་ནང་ ཚབས་ཚེན་གྱི་ གནད་དོན་ཚུ་ འོག་ལུ་གསལ་བཏོན་འབད་དོ་ཡོད་ཅེ་

- 1) སྤྱོད་གཙང་ཚུ་སྐོག་མེ་ལས་འགུལ་དབང་འཛིན་-༡ པ་གིས་ ཁག་འབག་ལུ་ ཚུ་བྱག་བཟོ་སྐྱོན་གྱི་ སྐབས་ལུ་ ཉེན་སྲུང་སྟོན་བྱིན་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༧༤༢.༧༤༡ དངུལ་སྟོན་འབད་མི་འདི་ ཚུ་སྟོན་མས་ མ་འབད་བར་འདུག དངུལ་འབོར་བསྟོན་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ 1.12.10༡ ཚུ་སྟོན་མས་མ་འབད་བའི་ ལྷག་ལུས་ནང་ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ 132.132 གནས་པའི་ ཅ་ཆས་ལག་ལེན་དང་ཚུ་སྟོན་མས་ འབད་ཡོད་པའི་ དངུལ་འབོར་ལྷག་ལུས་སྟེ་ གསལ་སྟོན་འབད་མ་ཡིན།

- ੧) སྤྱི་ལོ་གཅིང་ཚུ་སློབ་མེ་ལས་འགྲུལ་དབང་འཛིན་-༡ པ་གིས་ ཏུས་ཡུན་མར་འགྲངས་ཉིན་གྲངས་ ༡༩༧༧ ཉིན་པའི་ཤུལ་ལས་ཡང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༣༣༣.༣༤༧ གནས་པའི་ ཅ་ཆས་ཚུ་མ་ལེན་པར་འདུག། འདི་ཡང་ སློབ་ཚད་སླེད་འཕུལ་གྱི་ཆ་ཕན་དང་ དེའི་ལྷན་ཐབས་ཅ་ཆས་ཚུ་ མཁོ་སློབ་ སླེལ་འབྲེག། ཉེན་བཅོལ། བཅུགས་སློབ་དང་ ལག་ལེན་གྲར་བཅུགས་ཞིའི་ནང་ རོར་འཁྲུལ་བྱུང་མི་ཚུ་ཨིན་པས།
- ༢) སྤྱི་ལོ་གཅིང་ཚུ་སློབ་མེ་ལས་འགྲུལ་དབང་འཛིན་-༡ པ་གིས་ སློབ་ཚད་སླེད་འཕུལ་གྱི་ཆ་ཕན་དང་ དེའི་ལྷན་ཐབས་ཅ་ཆས་ཚུ་ མཁོ་སློབ་དང་བཅུགས་སློབ་ བཅོ་སློབ་དང་ལག་ལེན་གྲར་བཅུགས་ཞིའི་ རང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༤.༤༣༠ ལྷ་མཚུག་མ་བསྐྱབ་དངུལ་སློབ་འབད་ཅུག།
- ༣) རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སློབ་དཔལ་འཛོམས་ལྷན་ཚོགས་ (མི་ཨེམ་ཡུ) གིས་ གཞི་བཅུགས་འབད་མི་ འབྲུག་གི་ནགས་ཚལ་དང་སོ་ནམ་གྱི་ སའི་ཆགས་ལུགས་དང་ འཚོ་བའི་མཐུན་ཚུན་དང་འབྲེལ་བའི་ ཡུན་བརྟན་དང་བསེལ་བྱོལ་གནས་སྤངས་ལུ་བྱུང་ནི་ནང་ སློབ་སློབ་བཅོལ་ཐོག་ལུ་ འཛམ་གླིང་གི་ ཚོགས་གོང་འཕེལ་ལས་འཛུལ་ ཇི་ཨི་ཨེམ་གྱི་མ་དངུལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ལས་འགྲུལ་འདི་ནང་ ས་ཁོངས་ནང་ ལྷ་གི་འཕོར་ཚད་ཉུང་སྲུ་ བསྐྱར་སློབ་འབད་མི་འདི་ནང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༠.༧༩༥ འབྲེལ་སློབ་ཅུག།
- ༤) སྤྱི་ལོ་གཅིང་ཚུ་སློབ་མེ་ལས་འགྲུལ་དབང་འཛིན་-༡ པའི་ནང་ ལས་མི་ཚུ་གི་སློབ་ཚད་བཏོན་པའི་ སྐབས་ རོར་འཁྲུལ་བྱུང་མི་ལས་བརྟེན་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༣༩༤.༩༦༠ དེ་ཅིག་ འབྲེལ་སོང་ཅུག། སྤྱི་ ལོ་གཅིང་ཚུ་སློབ་མེ་ལས་འགྲུལ་-༡ པ་གིས་ ལས་མི་ཚུ་གི་ ཚུ་ཚོད་རེ་བཞིན་གྱི་སློབ་ཚད་བཏོན་པའི་ སྐབས་ སློབ་ཚད་མཐའ་གྲར་མིན་པར་ སློབ་ཚད་བསྐྱོམས་གྲར་ བཏོན་མི་འདི་གིས་ ཚུའི་ལྷན་ ཚོགས་ལྷེ་བའི་ལས་སྟོན་གྱི་ ལས་མི་དང་ལྷ་གི་དོན་གངས་དང་འགལ་བ་འབྲོན་སོང་པ་ལས་ ལས་ མི་ཚུ་ཚོད་རེ་བཞིན་གྱི་སློབ་ཚད་ བརྒྱ་ཚ་ ༤.༩% དེ་ཅིག་གིས་ སློབ་ཚད་འབྲེལ་སོང་ཅུག།
- ༥) སྤྱི་ལོ་གཅིང་ཚུ་སློབ་མེ་ལས་འགྲུལ་དབང་འཛིན་-༡ པ་གིས་ རིན་བསྐྱར་གོང་ཚད་གྲར་ སློབ་ཚད་བརྒྱ་ ཚ་ ༡༠% ཚུམ་སྐྱོམས་མ་འབད་བར་ གོང་ཚད་འགྲུར་བ་འབད་བཅུག་མི་ལས་བརྟེན་ མཁོ་སློབ་ནང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༢༠.༤༣༧ དང་ བཅུགས་སློབ་དང་བཅོ་སློབ་ནང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༤.༤༤༣ དེ་ ཅིག་འབད་མེད་ བསྐྱོམས་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༠༧.༤༤༡ དེ་ཅིག་ ལག་འབག་པ་ལུ་ ལེ་ཕན་བྱུང་ཅུག།
- ༦) སྤྱི་ལོ་གཅིང་ཚུ་སློབ་མེ་ལས་འགྲུལ་དབང་འཛིན་-༡ པའི་ནང་ ཕྱིར་ལོག་གི་ཚུད་ཟད་ཚུ་ འཛོལ་ཏེ་ ཚུམ་བཏོན་འབད་མི་ལས་བརྟེན་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༧.༥༩༤ འབྲེལ་སློབ་ཅུག། ལག་འབག་པ་ལུ་ སློབ་ མི་གོང་ཚད་འདི་ ལག་ལེན་འོས་པའི་གོང་ཚད་ལས་ཡང་ མཐོ་བཅུགས་ཨིན་པས།

ལ) དངུལ་འབྲེལ་གྱི་ལས་ལུགས་ཚུ་ལུ་མ་གནས་པ།

གནད་དོན་འདི་གི་འོག་ལུ་ཚུད་མི་ཚུ་ རྣམ་གཞག་དང་ དངུལ་འབྲེལ་འཛིན་སྐྱོང་གི་བྱ་སྤོམ་ཚུ་ལུ་ མ་གནས་པའི་
རིགས་ཚུ་ཨིན། དབྱེ་ཁག་འདི་གི་འོག་ལུ་ ཚུལ་མིན་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་^{༣༠.༡.༡༤} དེ་ཅིག་ སྤྲོད་ལུ་འབད་དེ་
ཡོད། ཚུལ་མིན་ཚབས་ཆེན་ཚུ་ འོག་ལུ་གསལ་བཏོན་འབད་དེ་ཡོད།

- ༡) གཞུལ་མ་སྐྱང་རྒྱུ་ལག་བདག་སྐྱོང་ནང་ འོང་འབབ་མིན་པའི་འཛིན་གྲོལ་ལེན་ཡོད་མི་ཐོག་ལུ་ དངུལ་
འབོར་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་^{༦༠.༤༤} ཕྱིས་སྒྲིམས་མ་འབད་བར་འདུག། མི་དམངས་འགོ་སོང་འཛིན་སྐྱོང་
རིམ་ལུགས་གྱི་བརྟེན་དང་འཁྲིལ་ཕུང་ དངུལ་འབོར་འདི་ དངུལ་ལྷག་ལུ་སྤོང་སྤོང་སྤོང་དོ་ཡོད་
མི་འདི་ རོས་འཛིན་འབད་མ་ཚུགས་པར་ཡོད།
- ༢) ཀྱུན་གསལ་ལས་འཛིན་ཚད་ཀྱིས་ བཙོང་འབོར་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་^{༥༤.༡༤} དེ་ཅིག་ འོ་གཅིག་ལས་
ལྷག་སྟེ་ མ་ལེན་པར་ ལུས་ཡོད་མི་འདི་ ལས་འཛིན་འདི་གི་ སྤྱིན་འགྲུལ་འཛིན་སྐྱོང་སྤྱིན་བྱས་དང་
འགལ་བ་ཨིན་པས།
- ༣) འབྲུག་ཚོང་འབྲེལ་ལས་འཛིན་ཚད་ནང་ བྱ་ལོན་འཁྲིལ་མི་ཚུ་གི་ཐོག་ལུ་ རོས་འཛིན་འབད་མ་ཚུགས་
པའི་བཅུགས་བཞག་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་^{༤༣.༣༡} དེ་ཅིག་འདུག། འཛིན་སྐྱོང་གིས་ ལས་མགོན་ཚུ་
ལས་ དངུལ་ལེན་ནི་ཡོད་མི་ཚུ་དང་ དངུལ་བཅུགས་མི་ཚུ་ ཕྱིས་སྒྲིམས་འབད་མ་ཚུགས་པར་འདུག།
- ༤) འབྲུག་བཟང་བཟོལ་ཚོགས་སྡེ་གིས་ རྒྱུ་ལག་དང་ཆེད་འོག་ མང་ཤོས་ཅིག་གི་ཐོག་ལུ་ སྤོང་བྱིན་
དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་^{༡༡.༠༤} དེ་ཅིག་ ཕྱིས་སྒྲིམས་མ་འབད་བར་འདུག། སྤོང་བྱིན་ཚུ་ བཟང་བཟོལ་
དང་འབྲེལ་བའི་ཐོན་དངོས་ཚུ་ གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ འཛིན་གྲོལ་འབད་ཅུག།
- ༥) སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ རྒྱུ་ལག་ཚུ་དང་ ཞིབ་འཚོལ་སྟེ་བ་ཚུ་ དེ་ལས་ འབྲུག་བཟང་བཟོལ་ལས་
འཛིན་དང་ སོ་ནམ་འཕྲུལ་ཆས་ལས་འཛིན་ཚད་ཀྱི་ཐོག་ལུ་ སྤོང་བྱིན་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་^{༤༦.༥༡}
ཕྱིས་སྒྲིམས་མ་འབད་བར་འདུག། སྤོང་བྱིན་ཚུ་ རྒྱུ་ལོངས་རང་བཞིན་གཙོ་སྤོང་ལས་རིམ་དང་
འབྲུག་བཟང་བཟོལ་ཉེན་སྲུང་གསོག་འཛུགས་དང་ དཔལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་འཆར་གཞི་ཚུ་གི་ཐོག་ལུ་
འཛིན་གྲོལ་འབད་ཅུག།
- ༦) སོ་ནམ་ཚོང་འབྲེལ་དང་མཉམ་འབྲེལ་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ སོ་ནམ་འཕྲུལ་ཆས་ལས་འཛིན་ཚད་དང་
འབྲུག་བཟང་བཟོལ་ལས་འཛིན་ཚད་ཀྱི་ཐོག་ལུ་ སྤོང་བྱིན་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་^{༣༦.༦༡} ཕྱིས་སྒྲིམས་མ་
འབད་བར་འདུག། སྤོང་བྱིན་ཚུ་ སྤོང་བྱིན་དང་སྤོང་བྱིན་ཚུ་ནང་ བཟང་འབྲུང་གི་ལས་རིམ་ཐོག་ལུ་
འཛིན་གྲོལ་འབད་ཅུག།

ཡ) ལྷ་ཚོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་གིས་ བཟོ་སྐྱེད་གི་ལཱ་མང་རབས་ཅིག་གི་ནང་ ཁག་འབག་པ་ཚུ་གི་མིང་ཐོག་ལུ་
སྤོན་བྱིན་དངུལ་ཀྱི་མ་ཉི་ལྔ་ལོ་ ཕྱི་སྤོན་མ་མ་འབད་བར་འདུག།

ག) སྤོན་བྱིན་དང་ཁྲིམས་ལུགས་ སྤྱི་གཞི་གཞན་ཚུ་ལུ་ མ་གནས་པ།

གནད་དོན་འདི་གི་འོག་ལུ་ཚུད་མི་ཚུ་ སྤོན་བྱིན་དང་ བྱ་སྐྱོའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཚད་གཞི་ ཁག་འབག་གན་ཡིག་
ཁྲིམས་ལུགས་དང་སྤྱི་གཞི་གཞན་ཚུ་ལུ་ མ་གནས་པའི་རིགས་ཚུ་ཨིན་པ་ད་ དེ་གིས་ ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་ སྤྱི་སྤྱོད་
ཚད་ཅན་གྱི་ཞབས་ཏོག་སྤོང་ནི་ནང་ གཞོན་སྐྱོན་བྱུང་ནིའི་ཉེན་ཁ་འདུག། དབྱེ་ཁག་འདི་གི་འོག་ལུ་ ཚུལ་མིན་
དངུལ་ཀྱི་མ་ཉི་ལྔ་ལོ་ ༢༧-༣༡ ལྷན་ཁུ་འབད་དེ་ཡོད་མི་འདི་ འོག་ལུ་གསལ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད་ཅེ་

- ༡) འདུག་ཚོང་འབྲེལ་ལས་འཛིན་ཚད་ཀྱིས་ ཚོང་ཉེ་མི་ཚུ་ལུ་ དངུལ་ཁང་འགན་ལེན་ཡི་གུ་མ་ལེན་པར་
དངུལ་ཀྱི་མ་ཉི་ལྔ་ལོ་ ༢༤-༢༧ དེ་ཅིག་གི་ སྤྱི་འགྲུལ་ལས་འཆར་སྤོང་ཡོད་མི་འདི་ སྤྱི་འགྲུལ་སྤོང་
བྱིན་དང་འགལ་བ་ཨིན་པས། དེ་མ་ཚད་ ལས་མགོན་པ་ཚུ་གི་ སྤྱི་འགྲུལ་གྱི་འོས་འབབ་ཚུ་ དབྱེ་
ཞིབ་འབད་ནིའི་ནང་ ཉིང་སངས་མ་ཚུ་གི་ལང་མེན་འདུག།
- ༢) བཟོ་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་ཚད་ཀྱིས་ ལྷ་དངོས་ཚུ་བཙོང་ནིའི་ནང་ ལས་འཛིན་གྱི་མཁོ་ཆས་
འཛིན་སྐྱོང་ལག་དེབ་དང་མ་འཁྲིལ་བར་ དངུལ་ཀྱི་མ་ཉི་ལྔ་ལོ་ ༡-༡༠ གནས་པའི་ ལྷ་དངོས་ཚུ་ཚོང་
བསྐྱར་འབབ་ལུགས།

ང) མི་སྤོབས་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལམ་ལུགས་ལུ་མ་གནས་པ།

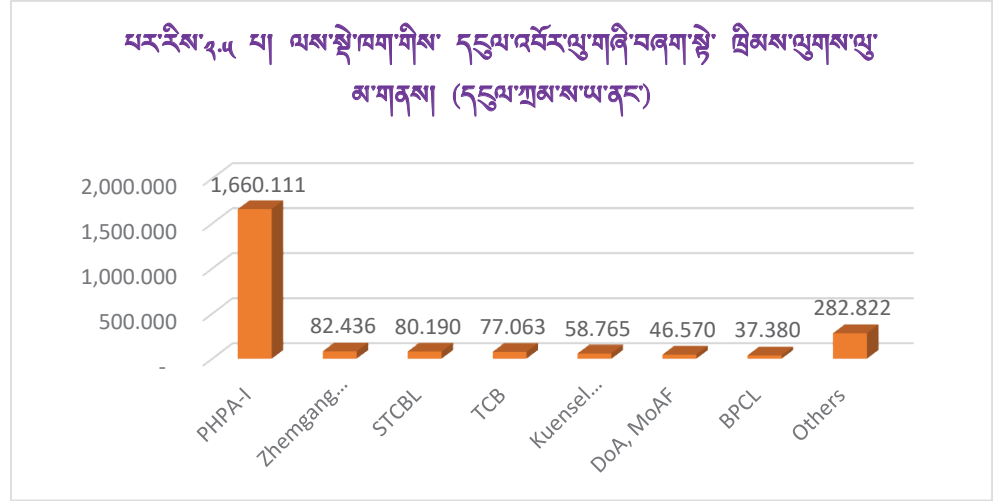
གནད་དོན་འདི་གི་འོག་ལུ་ཚུད་མི་ཚུ་ མི་སྤོབས་འཛིན་སྐྱོང་གི་ སྤོན་བྱིན་ བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱི་གཞི་གཞན་ དེ་ལས་
ལམ་སྤོབས་ཚུ་ལུ་མ་གནས་པའི་རིགས་ཚུ་ ཚུད་དོ་ཡོད་པ་ད་ དེ་གིས་ ལས་སྡེ་འདི་ནང་ ལཱ་ཚུ་སྤོབས་བདེ་ཏོག་ཏོ་
འགོ་འདྲེན་འབབ་ནི་ནང་ བར་ཆད་ཀྱབ་ནིའི་ཉེན་ཁ་འདུག། དབྱེ་ཁག་འདི་གི་འོག་ལུ་ ཚུལ་མིན་དངུལ་ཀྱི་མ་ཉི་
ལོ་ ༠-༡༠ ལྷན་ཁུ་འབད་དེ་ཡོད་མི་འདི་ འོག་ལུ་གསལ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད་ཅེ་

- ༡) ཐེམ་ཕུག་ འདུག་སྐྱོག་མེ་ལས་འཛིན་ཡིག་ཚང་གིས་ འགན་འཛིན་པ་དགོངས་ལུ་འབད་བའི་ནམ་དུས་
ལུ་ ལྷ་དངོས་གཞུག་དང་འབྲེལ་བའི་ ཐོག་འགན་ཚུ་ མ་བཀལ་ལམ་བཞེན་ དངུལ་ཀྱི་མ་ཉི་ལྔ་ལོ་ ༠-༡༧
ལྱིང་གུད་ཐོག་ལུགས། འགན་འཛིན་པ་འདི་ དགོས་མཁོ་ལྷན་ ལྷ་དངོས་གཞུག་གི་དུས་ལུ་ལཱ་གཉིས་ལྷབ་
མེ་ ཕུག་ཕྱིད་མ་ལུ་བར་དགོངས་ལུ་འབད་ཡོད་ཅུང་ དགོངས་ལུ་འབྲེལ་ཚུ་ ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་དངུལ་
སྤོང་འབད་ལུགས།

༡) བུམ་ཐང་ ཨོན་དབང་ཕུག་ཉམས་སྲུང་དང་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ཀྱིས་ འགན་འཛིན་པ་ཅིག་ལུ་
 ཉེས་ཁེའམ་བདག་སྲོང་དང་འབྲེལ་བའི་ དང་ལེན་འབད་ཅུག། བདག་སྲོང་དང་འབྲེལ་བའི་ དང་ལེན་
 འབད་དེ་ཡོད་རུང་ ལཱ་གཡོག་གི་ཐོ་དེབ་ནང་ ག་ནི་ཡང་གསལ་བཀོད་མ་འབད་བར་ གོ་གནས་ཡར་
 མང་གི་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༠.༠༢༡ དངུལ་སྲོད་འབྲེལ་མང་ཅུག།

༡.༡.༣ ཁྲིམས་ལུགས་ བཅའ་ཡིག་དང་སློབ་གཞི་ལུ་མ་གནས་པའི་ ལས་སྡེ་ཚུ།

སྤྱི་ནང་ཚུ་སློབ་མེ་ལས་འགུལ་-༡ པ་གིས་ ཚུལ་མིན་ཡོངས་བསྟོམས་ནང་ལས་ ཁྲིམས་ལུགས་ བཅའ་
 ཡིག་དང་སློབ་གཞི་ལུ་མ་གནས་པའི་གནད་དོན་ནང་ ཚུལ་མིན་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡,༦༦༠.༡༡༡ བྱང་ཡོད་མི་འདི་
 བརྒྱ་ཚ་ ༡༡.༣༩ གསལ་སྟོན་འབད་མེ་ཨིན་པས། པར་རིས་ ༢.༥ ཅན་མའི་ནང་ གསལ་སྟོན་འབད་དོ་བཟུམ་ དབྱེ་
 ཁག་འདི་ནང་ཚུད་པའི་ལས་སྡེ་ཚུ་ཡང་ ཞལ་མ་སྤང་རྫོང་ཁག་ (དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༢.༤༣༤) དང་ འབྲུག་ཚོང་
 འབྲེལ་ལས་འཛིན་ཚད་ (དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༠.༡༩༠) དེ་ལས་ འབྲུག་བཟང་བཤུ་ཚོགས་སྡེ་
 (དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༡.༠༤༣) དང་ ཀུན་གསལ་ལས་འཛིན་ཚད་ (དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥.༢༤༥) ཚུ་ཨིན་མ་ད་
 དེ་ནང་ བརྒྱ་ཚ་ ༣.༥༥% དང་ ༣.༤༥% བརྒྱ་ཚ་ ༣.༣༡% དང་ ༢.༥༩% གསལ་སྟོན་འབད་མེ་ཨིན་པས།

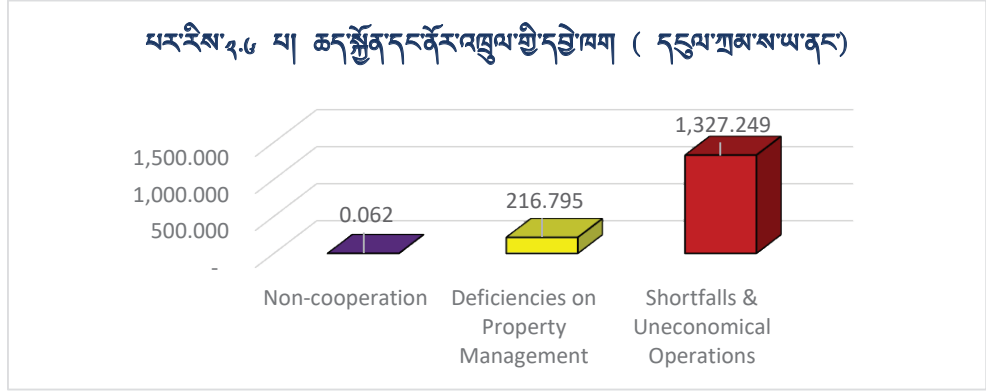
༡.༣ ཆད་སློབ་དང་ཞོར་འབྲུལ་ཚུ།

དབྱེ་ཁག་འདི་ནང་ ཚུལ་མིན་ཚུ་ རྒྱ་དངོས་འཛིན་སྲོང་ལས་ལུགས་ལེགས་ཤོམ་མེད་མི་དང་ འགྲོ་སོང་སྡེ་བའི་
 ལག་ལེན་ དེ་ལས་ མཉམ་འབྲེལ་མེད་པ་ལས་བརྟེན་བྱང་མི་ཚུ་ཨིན། ཆད་སློབ་དང་ཞོར་འབྲུལ་གྱི་གནད་དོན་
 འདི་ཡང་ ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་ ལཱ་འགན་ཚུ་ ཁོ་འབབ་ཅན་དང་ འཛིན་དུགས་སྡེ་འབད་ནི་ནང་ གཞོན་སློབ་རྒྱབ་

འདི་ཉེན་ཁ་ཡོད་མི་ལུ་ གཞི་བཞག་སྟེ་ ལྷན་ལུ་འབད་དེ་ཡོད། ཚད་སྲོལ་དང་མོར་འབྲུལ་གྱི་གནད་དོན་ནང་
 དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡,༤༤༤.༡༠༤ བྱུང་ཡོད་མི་འདི་གིས་ ཚུལ་མེད་ཡོངས་བསྐྱེལ་སྟེ་གཞུག་ བརྒྱ་ཚ་ ༣༤.༥༤
 གསལ་སྲོལ་འབད་མ་ཨིན་པས།

༡.༣.༡ ཚད་སྲོལ་དང་མོར་འབྲུལ་གྱི་དབྱེ་ཁག།

ཚད་སྲོལ་དང་མོར་འབྲུལ་གྱི་གནད་དོན་ཚུ་ ཡན་ལག་གི་དབྱེ་ཁག་གསུམ་ལུ་ དབྱེ་སྟེ་ཡོད་པ་ཨིན། དབྱེ་ཁག་འདི་
 གི་འོག་ལུ་ ཚད་སྲོལ་དང་ འགྲོ་སོང་ལྷི་བའི་ལག་ལེན་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡,༣༢༧.༢༤༩ བྱུང་ཡོད་མི་འདི་ བརྒྱ་
 ཚ་ ༤༤.༤༤ གསལ་སྲོལ་འབད་མ་ཨིན་པས། རྒྱ་དངོས་འཛིན་སྲོལ་ནང་ གནད་སྲོལ་དང་ མཉམ་འབྲེལ་མེད་མི་
 རང་ དེམ་པ་བཞིན་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༡༤.༧༩༥ དང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༠.༠༦༢ གསལ་སྲོལ་འབད་མི་འདི་
 པར་རིས་ ༡.༤ ཅན་མའི་ནང་བཀོད་དེ་ཡོད།

ཀ) ཚད་སྲོལ་དང་ འགྲོ་སོང་ལྷི་བའི་ལག་ལེན་ཚུ།

དབྱེ་ཁག་འདི་གི་འོག་ལུ་ ཚུལ་མེན་ཚུ་ འགན་འཛིན་པ་ཚུ་གིས་ བག་ཡོད་དང་རྣམ་དག་གི་སློལ་ས་མ་འབད་མ་
 མ་ཚད་ འཛིན་ཚད་མེད་པའི་བྱ་རིམ་ དེ་ལས་ དངུལ་འབྲེལ་ཚུལ་མེན་ལ་སོགས་པའི་གནད་དོན་ཚུ་ལུ་བརྟེན་
 འགྲོ་སོང་ལྷི་བའི་ལག་ལེན་གྱི་གནད་དོན་ཚུ་བྱུང་ཅུག། དབྱེ་ཁག་འདི་གི་འོག་ལུ་ ཚུལ་མེན་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་
 ༡,༣༢༧.༢༤༩ ལྷན་ལུ་འབད་དེ་ཡོད་པ་ད་ ཚུལ་མེན་ཚབས་ཆེན་ཚུ་ འོག་ལུ་གསལ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད།

- ༡) ལྷན་གཙང་ཚུ་སློག་མེ་ལས་འགུལ་དབང་འཛིན་-༡ པ་གིས་ དངུལ་ཚབ་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤༡.༢༡༡
 རྩོམ་བཅོམ་བཀོད་ཅུག། དངུལ་འབྲོལ་ལྷན་ལུ་འདི་ ལཱ་མཚུགས་བསྟེ་ འཛིན་ཤོག་ཚུ་སློལ་ས་སློག་
 འབད་ཚར་བའི་ཤུལ་ལས་ཡང་ མ་ལེན་པར་འདུག།

- ༡) སྤྱི་ལོ་གཅིག་ལྷོ་གྲོ་མེ་ལས་འགུལ་དབང་འཛིན་-༡ པ་གིས་ མཁོ་ཆས་བརྩམས་ཡོད་མི་ སྡོད་ཁྱིམ་
ནང་སྡོད་མི་ འགན་འཛིན་པ་རྒྱ་ལས་ ནང་ཆས་ཀྱི་རིན་ཏོ་ དངུལ་ཀྱི་མ་ས་ཡ་ ༡༤.༣༤༤ བསྐྱར་རྟེན་
མ་འབད་ཅུག། ནང་ཆས་ཀྱི་རིན་ཏོ་བསྐྱར་རྟེན་འབད་ནི་ལེ་སྟོན་ འཛིན་སྐྱོང་གི་གྲོ་ས་སྟོན་མཐོ་ཤོས་ནང་
གྲོ་ས་ཚོན་བྱུང་ཡོད་རུང་ ལས་འགུལ་འཛིན་སྐྱོང་གིས་ ད་ལྟོ་བར་ན་ཡང་ དང་ལེན་མ་འབད་བས།
- ༢) འབྲུག་བཟང་བཤམ་ཚོགས་སྡེ་གིས་ བཟང་བཤམ་ཚོང་ལས་པ་རྒྱ་ལས་ ཁང་མིག་གིས་གོ་འདོད་རིན་ཏོ་
དངུལ་ཀྱི་མ་ས་ཡ་ ༡.༧༤༥ བསྐྱར་ལེན་མ་འབད་ཅུག། དངུལ་འབོར་འདི་ སྤྱི་ཚེས་ ༡/༡/༢༠༡༧ དང་
༢༠/༤/༢༠༡༠ གི་བར་ན་ བརྩི་སྲུང་འབད་མི་དུས་སྟོན་དང་འབྲེལ་བའི་ ས་གོ་འདི་འབྲུག་ཚུ་ཨིན་པས།
- ༣) རྒྱལ་ཁབ་ས་གཏེར་ལས་འཛིན་ཚད་ཀྱིས་ གཏུང་བསམ་ཚུ་ས་ལས་འཛིན་ཚད་ཀྱི་ རྩོམ་ཡི་དང་རྩོམ་
དཀར་བཅོང་བའི་གནད་དོན་ཐོག་ལུ་ དངུལ་ཀྱི་མ་ས་ཡ་ ༤༡༧.༤༤༩ མ་ལེན་པར་འདུག།
- ༤) འབྲུག་བཟང་བཤམ་སྡེ་ལས་འཛིན་ཚད་ཀྱིས་ སོ་ནམ་ཚོང་ཁང་དང་ རང་སོའི་མི་རོ་རྒྱ་ དེ་ལས་ བྱ་གསོ་
ཁང་རྒྱ་ལས་ མཁོ་སྡོད་འབད་མི་གནད་དོན་ཐོག་ལུ་ དངུལ་ཀྱི་མ་ས་ཡ་ ༤.༡༢༩ མ་ལེན་པར་འདུག།
- ༥) སྤྱི་ལོ་གཅིག་ལྷོ་གྲོ་མེ་ལས་འགུལ་དབང་འཛིན་གྱིས་ གྲོ་ག་འབྲུལ་སྡེ་མཉམ་ ཟུམ་ཚན་-༡ པའི་ནང་
བཟོ་བཀོད་དང་མཁོ་སྡོད་ དེ་ལས་ བརྩམས་སྤྱི་ག་འབད་ནི་ནང་ ཁག་འབག་པ་རྒྱ་ལུ་ ལྷལ་དངུལ་
ཀྱི་མ་ས་ཡ་ ༢.༧༤.༥༠༡ བཀའ་དགོས་ཡོད་མི་འདི་ མ་བཏོག་པར་འདུག།
- ༦) ལྷ་ དག་འཁྱེད་གྲིང་ཚེད་འོག་གིས་ ཞིང་རྒྱུ་ལྷུང་བ་བཟོ་སྐྱུན་གྱི་ས་ཁོངས་མང་རབས་ཅིག་གི་ནང་
ལུ་ ཨེང་རྩི་པུ་ཨི་ རྒྱ་དུང་ཉེ་སྤྱོད་ཀྱི་སྐབས་ བབ་ཆག་དངུལ་ཀྱི་མ་ས་ཡ་ ༠.༡༢༤ མ་ཐོབ་པར་འདུག།
- ༧) འབྲུག་ཚོང་འབྲེལ་ལས་འཛིན་ཚད་ནང་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ལས་རྒྱུར་ ཚོང་ཉེ་མི་རྒྱ་ལས་ རིམ་སྡོད་
ཕར་བཤུད་ལས་འཆར་གྱི་འོག་ལུ་ རིམ་སྡོད་དངུལ་ཀྱི་མ་ས་ཡ་ ༢༧.༤.༤༢༡ མ་ལེན་པར་འདུག། དེ་
བཟུམ་མའི་ནང་འབྲུལ་བྱུང་མི་འདི་ ཚོང་ཉེ་མི་རྒྱ་ལུ་ སྤྱི་ག་འགུལ་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་བྱིན་མི་གི་ཐང་ཁར་
བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལེགས་ཤོམ་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ཨིན་པས།
- ༨) འབྲུག་ཚོང་འབྲེལ་ལས་འཛིན་ཚད་ནང་ བཟོ་བཤམ་འཆར་མི་ མི་རོ་རྒྱ་གི་བརྩོན་དོན་དང་ཁ་བྱང་རྒྱ་ མ་
ཚང་དང་ཁ་གསལ་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ བཟོ་བཤམ་འབྲེལ་ས་ དངུལ་ཀྱི་མ་ས་ཡ་ ༢.༡༠༤ ཐོབ་བཟོད་
མ་བཀོད་པར་འདུག།

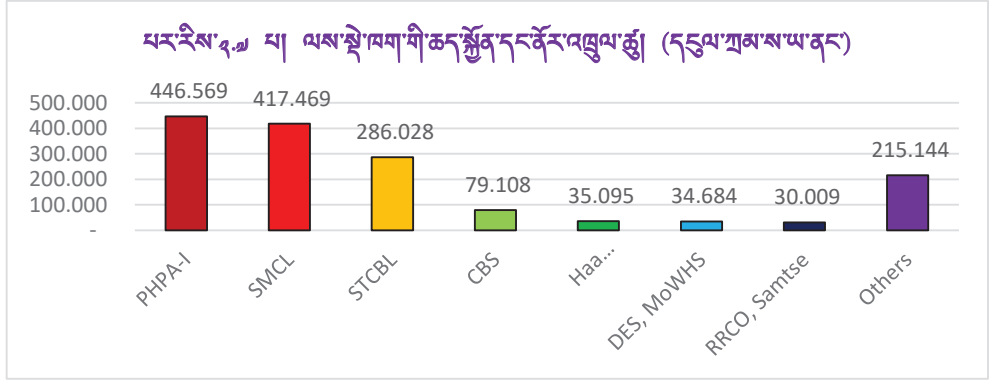
ལ) མཁོ་སྐྱབ་འཛིན་སྐྱོད་ནང་ལོ་འཁྲུལ།

དབུ་ཁག་འདི་གི་འོག་ལུ་ ཚུལ་མིན་ཚུ་ རྒྱ་དངོས་མཁོ་སྐྱབ་དང་ བདག་འཛིན་ ལག་ལེན་དང་རྒྱུན་སྐྱོད་ དེ་ ལས་ གཞུང་ལུ་ཕྱིས་ཕུལ་བའི་གནད་དོན་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན། དབུ་ཁག་འདི་གི་འོག་ལུ་ ཚུལ་མིན་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༡༤.༧༩༥ ལྷན་ལུ་འབད་དེ་ཡོད་པ་ད་ ཚུལ་མིན་ཚབས་ཚེན་ཚུ་ འོག་ལུ་གསལ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད་ཅེ་།

- ༡) དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་གྱི་ ཞིབ་འཚོལ་གྱིས་ ལག་ལེན་འབབ་མ་བཏུབ་པའི་ འཐིང་གཞི་དོད་སྐྱོད་རིམ་ལུགས་བཙུགས་སྒྲིག་འབད་མི་ནང་ ཟད་ མོང་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥༩.༡༩༩ བཏང་སྟེ་འདུག།
- ༢) བཀྲིས་སྐྱང་ རྫོང་ཁག་བདག་སྐྱོད་གིས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༣༤.༠༧༤ གནས་པའི་ སྐྱོན་ཅན་གྱི་ལཱ་ དང་ དགོས་མཁོ་དང་མ་འཁྲིལ་བའི་ལཱ་གི་དངོས་གངས་ཚུ་ ངོས་ལེན་འབད་ལུག། ལོ་འཁྲུལ་འདི་ ཡང་ བཀྲིས་སྐྱང་ཁྲོམ་ནང་ ཁྲོམ་སྡེའི་འཕུང་ཚུ་བཀྲམ་སྟེལ་ ཉམས་བཙོས་གྱི་ལཱ་ནང་བྱུང་ལུག།
- ༣) ལྷ་ རྫོང་ཁག་བདག་སྐྱོད་གིས་ སི་ལི་ལ་ལས་ སེར་ཉིན་ཚུན་གྱི་ སོ་ནམ་ཞིང་ལམ་བཟོ་སྐྱོན་ནང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༩.༡༤༩ ཟད་མོང་འཕྲོ་བཏང་ལུག།

༡.༣.༢ ཆད་སྐྱོན་དང་ལོ་འཁྲུལ་བྱུང་བའི་ ལས་སྟེ་ཚུ།

དབུ་ཁག་འདི་གི་འོག་ལུ་ དངུལ་འབྲེལ་གཞོན་སྐྱོན་ཡོད་མི་ ལས་སྟེ་ཚུ་ བར་རིས་༡.༧ པའི་ནང་ གསལ་སྟོན་ འབད་མ་ཨིན། འཆར་དངུལ་ལས་སྟེ་ཚུ་གི་གྲུལ་ལས་ དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ་དང་ ལྷ་རྫོང་ཁག་ནང་ ཚུལ་མིན་མཐོ་ཤོས་ རིམ་པ་བཞིན་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༧༩.༡༠༩ དང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༣༥.༠༩༥ བྱུང་སྟེ་ཡོད། དབུ་ཁག་འདི་གི་འོག་ལུ་ སྤྱོད་གཙུག་ཚུ་སྐོག་མེ་ལས་འགྲུལ་དབང་འཛིན་-༡ པ་དང་ རྒྱལ་ཁམས་ས་གཏིར་ ལས་འཛིན་ཚད་ དེ་ལས་ འབྲུག་ཚོང་འབྲེལ་ལས་འཛིན་ཚད་ནང་ ཚུལ་མིན་མཐོ་ཤོས་ རིམ་པ་བཞིན་ དངུལ་ ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤༤༤.༥༤༩ དང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤༡༧.༤༤༩ དེ་ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༩༤.༠༢༩ བྱུང་སྟེ་ཡོད།

༣. ལས་འབྲེལ་རྩིས་ཞིབ་སྒྲུབ་ལུ་ཚུ།

རྒྱལ་གཞུང་རྩིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱིས་ ཏུས་མཚམས་འདི་ནང་ རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་
ཚད་ཀྱི་ལས་སྡོད་ཚུའི་ལས་འབྲེལ་རྩིས་ཞིབ་སྒྲུབ་ལུ་གཅིག་ཕྱིར་སྡོད་འབད་ཡི། འབྲུག་གི་རྩིས་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་
༢༠༡༥ ཅན་མའི་དགོས་མཁོ་དང་འབྲེལ་ ལས་འབྲེལ་རྩིས་ཞིབ་སྒྲུབ་ལུ་དེ་ སྤྱི་ཚུགས་ནང་ སོ་སོ་སྤྱི་ཕུལ་མ་ཡིན།
རྩིས་ཞིབ་འདི་ འོག་ལུ་བཀོད་མི་དམིགས་དོན་ཚུ་དང་འབྲེལ་ འགོ་འབྲེན་འབབ་ཡོད་པ་ཡིན།

- ༡) རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་ཚད་ཀྱིས་ དེའི་འགན་དབང་སྐྱེལ་སྡོད་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་
ད་ཡོད་ཀྱི་ཁྲིམས་འབྲེལ་དང་ གཙུག་སྡེའི་གཞི་བཀོད་ཚུ་ལང་མ་སྤོང་མེད་བརྟམ་ཞིབ་འབད་ནི།
- ༢) རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་ཚད་ཀྱིས་ དེའི་འགན་དབང་གཙོ་བོ་ མི་མང་ལུ་ རང་
བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ཡོད་པ་དང་ཐོབ་ཚུགས་པ་ དེ་ལས་ མཁོ་ཚད་དང་ལྡན་མ་བཟོ་ནི་གི་འཛིན་ཚད་དང་
དོན་སྤྲོད་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ནི།

རྩིས་ཞིབ་འདི་གིས་མི་མང་ལུ་ རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ཡོད་པ་དང་ ཐོབ་ཚུགས་པ་ དེ་ལས་ མཁོ་ཚད་དང་ལྡན་མ་
བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ ཁྲིམས་འབྲེལ་དང་གཙུག་སྡེའི་གཞི་བཀོད་དང་ འགན་དབང་ཚུ་ དེ་ལས་ ལག་སྡོད་དང་
འབྲེལ་བའི་ལག་ལེན་དང་ དཔུལ་འབྲེལ་གྱི་ལག་ལེན་ཚུ་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ཡོད་པ་ཡིན། རྩིས་ཞིབ་འདི་གིས་
ཏུས་མཚམས་ ༠༡/༠༡/༢༠༡༣ ལས་ ༣༡/༡༢/༢༠༢༠ ཚུན་ འགབ་ཡོད་པ་ཡིན།

བྱེམ་ཚུ་ལོ་རིམ་བཞིན་ཤོ་མཚུངས་སྤྱི་འཐོབ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་དང་ ཤིང་བཏོག་ལུ་དང་འབྲེལ་བའི་འཕུལ་ཆས་ཚུ་
ནང་ མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས་འབད་དེ་ བཟོ་འདོན་ཡར་སེང་རྒྱབ་ནི་ དེ་ལས་ ཐོན་སྐྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་དཔུལ་སྡོད་
གྱི་ལམ་ལུགས་གཞི་བཙུགས་དང་ ཞབས་ཏོག་ཚུ་འཕུལ་རིག་ཐོག་བཟོ་ནི་གི་ལུགས་ཆའི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་བཏོན་
ཡོད་རུང་ ཆད་སྐྱོན་དང་མོར་འབྲུལ་ཚུ་ཡང་ རོས་འཛིན་བྱུང་ཡོད་པ་ཡིན། མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་ཆད་སྐྱོན་དང་
མོར་འབྲུལ་ཚུ་ཡང་།

- ༡) ཐོབ་དབང་ཁྲིམས་ཡིག་དང་ བཀོད་ཁྲབ་བཀའ་རྒྱ་ དེ་ལས་ ཁྲིམས་མཐུན་སྒྲིལ་ས་ ལས་འཛིན་
མཉམ་སྡེའི་དོན་ཚུ་གི་དམིགས་དོན་ཚུ་ལས་ གོ་དོན་ལེན་ཡོད་པའི་འགན་དབང་ཚུ་གཅིག་མཚུངས་
མེད་པ་ལས་ ལས་དོན་དང་ ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་འགན་དབང་ཚུ་སྐྱེལ་སྡོད་འབད་ནི་ལུ་ཐོ་ཐོག་སྤྲོད་ནི་
ཡིན་པས།
- ༢) རྒྱལ་གཞུང་རྩིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱིས་ རྒྱགས་ཚལ་དང་རང་བཞིན་ཉམས་སྲུང་བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱི་ག་
གཞི་ ༢༠༡༧ ཅན་མའི་བམ་ཚན་ ༣༤༤ ཚུའི་ཁ་ལས་བྱེམ་ཚུ་བསྐྱེད་ལེན་དང་ ཕྱི་བསལ་འབད་ནིའི་ (༤)

ཐད་ཁར་ ལག་ལེན་ཤོ་མཚུངས་མེད་པའི་ངོས་འཛིན་བྱུང་ཡི།

- ༣) ཤིང་ཆས་བཏོན་ནི་དང་ བཀའ་སྲེལ་འབད་ནི་གི་བྱི་རིམ་ (TEDM)འདི་ འགན་དབང་གཙོ་བོ་ཚུ་ དང་ཤོ་མཚུངས་མིན་འདུག།
- ༤) སྤྱི་ལོ་༢༠༡༠ གྱི་གཞུང་གི་བཀོད་ཁྲབ་བཀའ་རྒྱ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ མ་ཅུ་བཅུགས་བཞག་གི་གྲོས་ཐག་ ཚོད་མི་འདི་གིས་ སྤྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལས་ ༢༠༡༩ ཚུན་ལུ་ ཚོང་སྲིའི་ཁེ་འབབ་ལུ་ཐོ་ཕོག་སྟེ་འདུག།
- ༥) རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་ཚད་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ སྤྱི་བསྡུམས་གི་ཡུན་བརྟན་ཐོན་ སྐྱེད་འཛིན་སྐྱོང་གི་འགན་ཁག་འབག་ཚུགས་པའི་ངོས་ཚད་མིན་འདུག།
- ༦) རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་གོང་ཚད་གཏན་སྲིག་ཚོགས་རྒྱུང་གི་བྱ་རིམ་དང་ གོང་ཚད་ཚུ་བསྐྱིག་པའི་ཐབས་ ལམ་ དེ་ལས་ ཡུག་ལུ་མཛུན་ཐངས་གི་ལམ་ལུགས་ཚུ་ལངས་སྟེ་མིན་འདུག།
- ༧) རྫོང་ཁུལ་ལས་ཚན་ནང་ཁེ་འབབ་མེད་པའི་མ་ཅུ་བཅུགས་བཞག་འབད་མི་ལས་བརྟེན་ བསྡུམས་ དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་༢༤༤.༠༡༡ རྒྱུང་རྒྱུད་ཕོག་སྟེ་འདུག།

སྟན་ལུ་ནང་གོས་བསྐྱར་འབད་ཡོད་པའི་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ གནད་དོན་ཚུ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ གཤམ་འཁོད་གི་གོས་ འདེབས་ཚུ་སྤུལ་ཡོད་པ་ཨིན།

- ༡) འབྲུག་མི་སེར་རྒྱ་ཚོར་གཞི་བབྱུང་གིས་ སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་དང་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ གཞུང་ལུ་རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་ཚད་གི་འགན་དབང་ཚུ་བསྐྱར་ཞིབ་དང་སྐྱོང་ སྐྱོང་མཛུན་དགོ་པའི་ལུ་བ་སྤུལ་དགོ་པ།
- ༢) རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་ཚད་ཀྱིས་སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་དང་ བསྐྱར་ རྒྱུས་ལྷན་ཁག་དང་གཅིག་ཁར་གོས་བསྐྱར་ཐོག་ལས་ མཉམ་འབྲེལ་གི་ཐབས་ལམ་ཚུ་སྐྱོང་སྐྱོང་ངེས་ བརྟན་བཟོ་དགོ་པ།
- ༣) སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་གིས་ རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་གོང་ཚད་གཏན་སྲིག་ཚོགས་རྒྱུང་གི་ལག་ ལེན་གི་དོན་ལུ་ ཀུན་ཚང་གི་ལམ་སྟོན་ཅིག་གསར་བཟོ་འབད་དགོ་པ།
- ༤) རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་ཚད་ཀྱིས་ ཁེ་འབབ་ཡར་སེང་རྒྱབ་ནིའི་དོན་ལུ་ རིན་གོང་ ཚད་འཛིན་གི་ཐབས་ལམ་སྐྱོང་སྐྱོང་ཅིག་གཞི་བཅུགས་འབད་དགོ་པ།
- ༥) རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་ཚད་ཀྱིས་ འཕྲུས་ཆས་དང་ མཁོ་ཆས་ཚུའི་ལག་ལེན་དང་ འཛིན་སྐྱོང་ག་དེ་ཅག་ཅག་བཟོ་དགོ་པ།

- 6) རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་ཚད་ཀྱིས་ ལས་འཛིན་ཐབས་བྱས་འཆར་གཞི་འདི་ ལོ་བསྟར་གྱི་འཆར་གཞི་ཚུ་ནང་ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་ལམ་ལུགས་གཞི་བཙུགས་འབད་དགོཔ།
- 7) རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་ཚད་ཀྱིས་ ལས་འཛིན་གྱི་བུ་ལོན་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལམ་ལུགས་སྐྱོང་སྐྱིང་བཟོ་སྟེ་ བུ་ལོན་བཟུང་བྱེད་གྱི་ཐབས་ལམ་སྐྱོང་སྐྱིང་ཡོདཔ་དེས་བརྟན་བཟོ་དགོཔ།
- 8) རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་ཚད་ཀྱིས་ ཐོན་དངོས་ཚུ་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལས་ ཞིབ་འཚོལ་དང་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་དོན་ཚུ་ཚུ་སྐྱེད་གཏང་དགོཔ།
- 9) རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་ཚད་ཀྱིས་ ལས་འཛིན་གྱི་མི་སྟོབས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཐབས་ལམ་དང་ ལས་དོན་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལམ་ལུགས་ཚུ་སྐྱོང་སྐྱིང་བཟོ་དགོཔ།
- 10) རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་ཚད་ཀྱིས་ འཁོར་ལམ་རྒྱུན་སྐྱོང་གི་འཆར་དངུལ་བགོ་བཟུམ་ཚུ་ལུ་ ཞིབ་འཇུག་འབད་དགོཔ། དང་
- 11) རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་ཚད་ཀྱིས་ ཚོང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་འཆར་གཞི་རིམ་ལུགས་འདི་ འདི་འཕྲོ་ལས་སྐྱོག་མཐུན་བཟོ་སྟེ་ དོན་སྤོང་ཅན་གྱི་ཐོག་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོཔ།

༤. གནད་དོན་གཞན་ཚུ།

༤.༡. འཁོན་འདུམ་ལྷེ་བའི་འོག་ལུ་ ལུག་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིས་ཞིབ་ཀྱི་གནད་དོན་ཚུ།

ཕྱིས་ལོ་༢༠༢༠-༢༡ ལྷན་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༡༧༧.༠༥༩ གནས་པའི་ཕྱིས་ཞིབ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་༡༤ འཁོན་འདུམ་ལྷེ་བའི་ནང་ལུག་སྟེ་ཡོད་པ་ཨིན།

༤.༢. འབྲུན་ཚོད་ཀྱི་ཤུལ་ལས་ཡང་ ཕྱིས་འགྲིག་མ་འབྱུང་པའི་ཕྱིས་ཞིབ་ཀྱི་གནད་དོན་ཚུ།

སྤྱི་ལོ་༢༠༢༡ ཟ෍་ལ པའི་ཚེས་༣༠ ཚུན་ལུ་ ཕྱིས་ཞིབ་སྟན་ལུ་༢༢ ལྷན་གྱི་ ཕྱིས་ཞིབ་གཤོད་དོན་༡༡༢ ལུ་ དང་ཁྲིམས་ལྷན་སྡེ་གིས་ འབྲུན་ཚོད་གནང་ཡོད་རུང་ ཕྱིས་འགྲིག་འབྱུང་མ་ཚུགས་པར་ལུས་ཏེ་ཡོད་པ་ཨིན།

༤.༣ ངན་ལྷན་བཀག་སྡོམ་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ ལུན་ལུ་འབད་མི་ ཕྱིས་ཞིབ་ཀྱི་གནད་དོན་ཚུ།

དུས་མཚམས་འདི་ནང་ རྒྱལ་གཞུང་ཕྱིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱིས་ འབྲུག་གི་ཕྱིས་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༡༥ ཅན་ མའི་དོན་ཚན་༣༤(མ) པའི་ དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་ གཡོ་བོལ་དང་ ངན་ལྷན་གྱི་བརྗེ་མཚོན་འབྱུང་མའི་ གནད་དོན་ཁག་༡༠ ངན་ལྷན་བཀག་སྡོམ་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ མདུན་སྐྱོད་འབད་ཡོད་པ་ཨིན།

༤.༤ ངན་ལྷན་བཀག་སྡོམ་ལྷན་ཚོགས་ནང་ལས་ ཐོབ་ཡོད་པའི་གནད་དོན་ཚུ།

ཕྱིས་ལོ་༢༠༢༠-༢༡ ལྷན་ ངན་ལྷན་བཀག་སྡོམ་ལྷན་ཚོགས་ནང་ལས་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་མི་དོན་ལུ་ གནད་དོན་ ཁག་༡༥ འཐོབ་ཅི།

༥. མཚུགས་དོན།

ཕྱིས་ལོ་༢༠༢༠-༢༡ ནང་ལུ་ རྒྱལ་གཞུང་ཕྱི་ལོ་འབྲེན་གྱིས་ འབྲུག་རྒྱལ་གཞུང་གི་ལོ་བསྟར་དངུལ་
འབྲེན་ཕྱི་ལོ་བཟོད་ཀྱི་ཐོག་ལུ་ འོས་ལུན་གྱི་གོ་སྐབས་འཆར་ཕྱིར་སྲོད་འབད་དེ་ཡོད། ཨིན་རུང་ གཞུང་གིས་ ནང་
འཁོད་འོང་འབབ་ལུན་བརྟན་དང་ རྒྱུན་སྲོད་ཟད་སོང་དང་འབྲེན་བའི་འཛིན་སྲོད་ དེ་ལས་ མི་མང་བུ་ལོན་ཚད་
ལུན་བཟོ་ནི་དང་འབྲེན་བའི་ སྲིད་བྱས་ཚུ་བཟོ་ནི་ནང་ དཔལ་བཟོན་ནི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་གཞུང་ཕྱི་ལོ་འབྲེན་གྱིས་
འཛིན་གྱིས་ ནང་འཁོད་འོང་འབབ་དང་ རྒྱུན་སྲོད་ཟད་འགོ་ དེ་ལས་ མི་མང་བུ་ལོན་གྱི་ཐོག་ལུ་ གཙོ་བཟོན་
གྱི་གནད་དོན་ཚུ་བཟུགས་ཏེ་ཡོད།

ལས་སྡེ་གནས་ཚད་ནང་ མི་མང་དངུལ་འབྲེན་སྲོད་དང་འབྲེན་བའི་ རྒྱལ་མིན་མང་ཤོས་ཅིག་ ནང་
འཁོད་ཚད་འཛིན་ལམ་ལུགས་ལེགས་ཤོམ་མེད་མི་ལས་བརྟན་ བྱང་དོ་ཡོད་པ་ད་ དེ་ཡང་ ཚད་འཛིན་ལམ་
ལུགས་ཚུ་ དམིགས་དོན་འཆར་གཞི་དང་ ཡང་ན་ ལག་ལེན་ལེགས་ཤོམ་མེད་པ་ལས་ རོར་འབྲུལ་དང་ཐ་དད་
བྱང་མི་ཚུ་ སྲོན་འགོག་འབད་ནི་དང་ བདེ་ལུན་ནི་ དེ་ལས་ ལེགས་བཅོས་འབད་ནི་དེ་ འོས་འབབ་མེད་པ་
ལས་བརྟན་ཨིན་པས། བཟོ་སྐྱོན་དང་མཁོ་སྐྱབ་ནང་ལུ་ རྒྱལ་མིན་དང་རོར་འབྲུལ་བྱང་ནི་དེ་ ཉེན་ཁ་མང་སུ་ཅིག་
སྡེ་ འཐོན་ཏེ་ར་ཡོད་པ་ཨིན། རྒྱལ་མིན་ཚུ་བྱང་བའི་ སྲིར་བཏང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚུ་ འོག་ལུ་བཀོད་དེ་ཡོད།

- མི་མང་ལས་སྡེ་འོང་འཁོད་ལུ་ འགན་ཁུར་དང་འགན་འཁུལི་ དེ་ལས་ བཀག་འཛིན་གྱི་ལམ་ལུགས་
ལང་མ་སྡེ་མེད་མི་འདི་གིས་ མི་མང་འགན་འཛིན་པ་ཚུ་གི་ལས་དོན་དང་ཀུན་སྲོད་ཀྱི་རྩ་མཉམ་གཞག་ལུ་
བཀག་རྒྱབ་སྡེ་འདུག། ལོ་བསྟར་བཞིན་ཏུ་ ཉེས་སྲོད་དང་རྒྱལ་མིན་ཚུ་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ ལོག་ཅི་ར་
འཐོན་དོ་ཡོད་མི་ནང་ལས་ མངོན་གསལ་བྱང་དོ་བཟུམ་སྡེ་ ལས་དོན་དང་འགན་འཁུལི་གི་ལམ་ལུགས་
སྲིད་སྲིད་མེད་པ་ལས་བརྟན་ བག་གཡེང་དང་ གྲུབ་འབྲས་ལེགས་ཤོམ་མེད་པ་ དེ་ལས་ དྲང་བདེན་
མེད་པའི་གནད་དོན་ཚུ་བྱང་དོ་ཡོད་པ་ཨིན།
- ལས་སྡེ་ཚུ་ནང་ གྲུབ་འབྲས་དང་ ཀུན་སྲོད་ལེགས་ཤོམ་མེད་མི་འདི་ འགོ་འཁྲིད་པ་འཛིན་དྲགས་དང་
འཛིན་སྲོད་གི་གནས་རིམ་ལེགས་ཤོམ་མེད་མི་ལས་བརྟན་ བྱང་དོ་ཡོད་པ་ཨིན། ད་ལྟོ་འདི་ ཞི་གཡོག་པ་
དང་སྲིད་གཡོག་པ་གི་ འགན་ཁུར་དང་འབྲེན་བའི་གཞི་བཀོད་འདི་གིས་ ལས་སྡེ་དང་ལས་འགུལ་འགོ་
འབྲེན་འཐབ་མི་ཚུ་ གྲུབ་འབྲས་འཐོན་མ་རྒྱགས་པ་དང་ ཡང་ན་ མཐར་འཁྲུལ་མ་བྱང་བའི་གནད་དོན་
ནང་ འགོ་ལུགས་དང་འཁྲིམ་ད་ འགོ་འཁྲིད་པ་ཚུ་གིས་ དེ་ལུ་བདེན་ཁུངས་ཚོད་མི་རྒྱགས་པས།

- ཇུས་ཚོད་དང་ཟད་མོང་འཐེབ་གནས་ནི་དང་ ཕྱིས་ལོ་མཚུག་བསྟུ་ཁམས་ལུ་ གཤམ་ཐོབ་སྟེ་ཟད་མོང་གྲུབ་ནི་ དེ་ལས་ འོས་འབབ་མེད་པའི་སྐལ་ཕྱིས་བཏོན་ནི་དང་ མ་དངུལ་ལྷག་ལུས་ཚུ་ ཕྱིས་མ་ལུལ་བར་བཞག་ནི་ སློན་བྱིན་ཚུ་ཕྱིས་སློམས་མ་འབད་བར་བཞག་ནི་དང་ ཅ་ཆས་/ལུ་/ཞབས་ཏོག་ཚུ་མ་ཐོབ་པར་ དངུལ་སྟོན་འབད་ནི་ དེ་ལས་ ཕྱིས་ལྷ་ཕྱིས་སློམས་མ་འབད་མ་ལོ་སོགས་པའི་ དཀའ་ངལ་དང་ ཚུལ་མིན་འཛིན་སྐྱོང་ཚུ་ ལོག་ཅི་ར་བྱུང་ཡོད་པའི་ རྒྱ་རྒྱུན་ཚུ་གི་གྲུལ་ལས་ ལྷ་རྟོག་དང་ལྷ་བཀོད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལེགས་ཤོམ་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ བྱུང་དོ་ཡོད་པའི་མངོན་གསལ་བྱུང་ཡི།
- ཁྲིམས་ལུགས་ བཅའ་ཁྲིམས་དང་སྒྲིག་གཞི་ཚུ་བཙུག་ཏེ་ ཁྲིམས་མཐུན་དང་ སྲིད་བྱུས་ཀྱི་བཀོད་ཁམ་ཚུ་ དགོས་མཁོ་དང་ལྷན་མ་སྟེ་ཡོད་རུང་ ཁྲིམས་ལུགས་ བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་ཚུ་ལུ་ མ་གནས་པའི་གནས་སྟངས་ཚུ་བྱུང་སྟེ་འདུག། གནས་སྟངས་མང་ཤོས་ཅིག་ནང་ འབྲེལ་ཡོད་འགན་འཛིན་པ་ཚུ་གིས་ ཁྲིམས་ལུགས་ བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་ཚུ་གི་ གོ་བ་ལེན་ནི་ནང་ བཙུན་ལུགས་མ་བསྐྱེད་མ་ལས་བརྟེན་བྱུང་དོ་ཡོད་རུང་ ལ་ལུ་ཅིག་ནང་ མཉམ་བཞེན་བསམ་བཞེན་ར་ ཁྲིམས་ལུགས་ བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་ཚུ་ལས་ འགལ་བའི་བརྟེན་མཚོན་ཡང་བཏོན་མ་ཡིན་པས།
- མི་མང་ལས་སྟེ་ཚུ་གི་བར་ན་ མཉམ་འབྲེལ་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ འགན་ཁུར་ཚུ་རང་སོའི་ནང་འཁོད་བཞག་ཡོད་མི་དང་ ཐབས་ལམ་ཚུ་གཅིག་སྒྲིལ་མེད་མི་འདི་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་གོང་འཕེལ་ལུ་ཐོ་ཐོག་པ་གིས་མ་ཚད་ རྒྱབ་ཆེ་བའི་གོང་འཕེལ་གྱི་གཙོ་རིམ་ཚུ་ སྤྱི་རུབ་ཀྱི་ཐོག་ལས་ སྒྲིག་མ་ཚུགས་པ་ལས་ ལུ་ཚོགས་གཅིག་པའི་ ལོག་ཅིག་ར་འབད་དེ་ ཟད་མོང་འཐེབ་གནས་ཏེ་འདུག།
- ལས་སྟེ་ཚུ་གི་ལས་སྣ་ཚུ་ རྒྱངས་མཐུན་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ ཡིག་ཆ་ཚུ་ཚུལ་མཐུན་ཐོག་ལས་རྒྱུན་སྐྱོང་འབད་དེ་མེད་མི་དེ་གིས་ ཚུལ་མིན་ཚུ་ཡར་སང་འགྲོ་བཟུག་སྟེ་འདུག།

རྒྱལ་གཞུང་ཕྱིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་འདི་ ལྷ་བཀོད་ཀྱི་གཙུག་སྟེ་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་ ཕྱིས་ཞིབ་འབད་དེ་ ཕྱིས་ཞིབ་སྟན་ལུ་ཕྱིར་སྟོན་འབད་ཐོག་ལས་ མི་མང་དངུལ་འབྲེལ་འཛིན་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་ཡར་འབྲེལ་བཏང་ནི་ནང་ བཅའ་འདེབས་འབད་ནི་ལུ་དམིགས་གཏང་སྟེ་དཔ་ཡིན། སྟན་ལུ་འདི་ནང་ ཚུལ་མིན་ཚུ་སྟན་ལུ་འབད་མི་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ མི་མང་ལས་སྟེའི་ ལས་དོན་གྱི་གནས་སྟངས་དང་ མི་མང་དངུལ་འབྲེལ་འཛིན་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་ཚུ་ལུ་ གནས་དོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ བརྟེན་གསལ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན། ལས་སྟེ་ཚུ་གིས་ ཕྱིས་ཞིབ་སྟན་ལུ་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ གོས་འདེབས་བཀོད་མི་ཚུ་ལུ་ དང་ལེན་འབད་བ་ཅིན་རྒྱངས་ཅིག་ མི་མང་དངུལ་འབྲེལ་འཛིན་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ ལག་ལེན་འདི་ ཡར་འབྲེལ་བཏང་ཚུགས། སྟན་ལུ་འདི་ནང་ཚུད་མི་གོས་འདེབས་ཚུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་དང་ མི་མང་དངུལ་འབྲེལ་འཛིན་སྐྱོང་ཡར་འབྲེལ་ནི་ནང་ སྲིད་བྱུས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་བཙུག་ཏེ་འཛིན་འབད་ནིའི་དོ་ལུ་ སྲིན་བྱུས་ཀྱི་གོས་ཚོད་ཚུ་བྱུང་བཟུག་ནིའི་དོན་ལུ་བཀོད་བཀོད་པ་ཡིན།

༤. གོ་སྐབས་ལྟུང་།

༤.༡ གུན་སྡོད་རྣམ་གཞག་དང་ གྲུབ་འབྲས་ཚུ་བྱུང་ཐབས་ལུ་ གཞུང་གིས་ མི་མང་ལས་སྡེ་དང་
རང་སོའི་མི་རྩི་ཚུ་ལུ་ འགན་འཁུན་དང་ བཀག་འཛིན་གྱི་ལམ་ལུགས་ཚུ་སྦྱོང་སྦྱོང་བཟོ་དགོས།

ལོ་བསྐྱར་རྩིས་ཞིབ་སྒྲུབ་ལུ་༢༠༢༠-༢༡ ནང་ མངོན་གསལ་བྱུང་མི་ཚུལ་མིན་ཚུ་མང་ཤོས་ཅིག་ མི་མང་ལས་སྡེ་
ཚུ་ནང་ ནང་འཁོད་ཚད་འཛིན་ལམ་ལུགས་ཚུ་གི་ དམིགས་དོན་འཆར་གཞི་དང་ལག་ལེན་ནང་ ཆད་སྡོད་བྱུང་
མི་ཚུ་གི་ནང་ལས་ མངོན་གསལ་བྱུང་སྟེ་ཡོད། ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་ ནང་འཁོད་ཚད་འཛིན་གྱི་གཞི་བཀོད་ཉུང་མཐའ་
ལུ་གནས་ཚུགས་ཏེ་འབད་རུང་ ཚུལ་མིན་ཚུ་ སྡོད་འགོག་དང་ མངོན་གསལ་ དེ་ལས་ ལེགས་བཅོས་འབད་
ཚུགས་ནི་ཨིན་པས། མཐར་འཁྲོལ་ཅན་གྱི་གཞི་བཅུགས་ འབད་ཚུགས་པ་དང་མ་ཚུགས་པའི་རྒྱ་ཚད་འདི་ཡང་
དངུལ་འབྲེལ་ཡན་གཞོན་དང་ ལས་དོན་གྱི་དམིགས་དོན་ དེ་ལས་ ཁྲིམས་མཐུན་དགོས་མཁོ་ཚུ་ དམིགས་
བསལ་གྱི་ལག་ལེན་དང་ལས་སྡོད་བྱ་རིམ་ཚུ་གི་ གལ་གནད་དང་འབྲེལ་ གསལ་སྟོན་འབད་ཚུགས། སྤྱིར་བཏང་
ལུ་ འཛིན་སྡོང་སྦྱང་སྦྱང་དང་ གུན་སྡོད་ལམ་ལུགས་ལེགས་ཤོམ་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ ནང་འཁོད་ཚད་འཛིན་ལམ་
ལུགས་ཡངས་ཉུང་འགྲེལ་འབྲེལ་མི་འདི་གིས་ མི་རྩི་ཚུ་གིས་འགན་ཁུར་འབག་ནིའི་ རྣམ་གཞག་བྱུང་མི་ཚུགས། དེ་
གིས་འབད་ ནང་འཁོད་ཚད་འཛིན་ལམ་ལུགས་དང་ འགན་འཁུན་ལེགས་ཤོམ་མེད་པར་ ཉེས་སྡོད་ཚུལ་མིན་ཚུ་
ལོག་ཅི་ར་བྱུང་སྟེ་ཡོད་པའི་ ཆབས་ཆེན་གྱི་འཁོར་རིམ་ནང་ཐུག་ནི་ཨིན་པས།

ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་ ནང་འཁོད་ཚད་འཛིན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཉུང་ཤེས་དང་ དགོས་མཁོ་ཅན་གྱི་གུན་སྡོད་བྱུང་ཐབས་
ལུ་ ནང་འཁོད་ཚད་འཛིན་གྱི་གཞི་རྟེན་གཞི་བཀོད་དགོས་ཁག་ཆེ་བས། ལས་སྡེ་ཚུ་གི་ འགོ་འཁྲིད་པ་འདི་ཚུ་གིས་
ཚད་འཛིན་ལམ་ལུགས་ལེགས་ཤོམ་ཡོད་མེད་རེས་བརྟེན་བཟོ་ནི་ རྒྱུ་མཚན་ཅིག་མིན་པར་ དུས་རྒྱུན་དུ་ ལག་ལེན་
ཚུ་ འཛིན་ཐངས་ཅན་སྟེ་འགྲོ་དོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དགོས་འདུག།

གཞུང་སྡོད་ལེགས་ལཱ་དང་ འགན་འཁུན་ལེགས་བཅོས་འབད་ནི་ནང་ རང་སོའི་གོ་གནས་ཁར་ཡོད་མི་ མི་རྩི་
གིས་ འགན་ཁག་ལེགས་ཤོམ་མ་འབག་པར་ ཚུལ་མིན་ཚུ་བྱུང་པ་ཅིན་ མི་རྩི་རང་སོའི་ཐོག་ལུ་ འགན་འཁུན་
བཀག་དགོས་ཁག་ཆེ་བས། ཉེས་ཁྲིམས་ཚུ་ གནད་དོན་ཆབས་ཆེ་ཉིང་དང་འབྲེལ་ དམ་དམ་སྟེ་གཞི་བཅུགས་
འབད་དགོས་འདུག། མི་རྩི་ཚུ་གིས་ ཁོང་རྩི་འགན་ཁུར་འབག་ནི་ནང་ ལྷན་རིག་དང་ཐབས་ཤེས་རིག་པ་ཚུ་གི་
ཐོག་ལུ་ ལྷག་ཕྱིད་གང་ཉུང་ལུ་བའི་ སེམས་ལྷགས་ཡང་བྱིན་དགོས་འདུག།

༤.༢ གཞུང་གིས་ གོས་སྟོན་པ་ཚུ་ མི་མང་འགན་འཁུའི་བྱུང་ཁོངས་ནང་འབག་ནིའི་ སྲིད་བྱུས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དགོ་པ།

གོས་སྟོན་དང་བྱུང་རིག་ལཱ་གི་གནས་སྟངས་དང་འབྲེལ་བའི་ ཞབས་ཏོག་གི་རིགས་ཚུ་ནང་ མཁམ་མཚོག་དང་ ཐབས་བྱས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དགོ་པའི་གནད་དོན་ཚུ་ནང་ སྐྱེད་ཀྱི་གོས་སྟོན་པ་ཚུ་ལེན་ཏེ་ གཞུང་གིས་ མི་མང་ཐོན་ སྐྱེད་ཚུ་ཆེ་བྱས་སྟེ་ ཟད་སོང་བཏང་མ་ཡིན་པས། མཁོ་སྐྱབ་བཅའ་ཡིག་དང་སྤྲིག་གཞིའི་ནང་ལུ་ བྱུང་རིག་ཅན་ ཀྱི་མཁམ་མཚོག་ བཅུགས་དགོ་པའི་ལཱ་དང་ ལས་སྡེ་འདྲི་ནང་ འཛོན་ཐངས་ངེས་པར་མཁོ་བའི་གནད་དོན་ཚུ་ ཅན་ གོས་སྟོན་པ་ལེན་དགོ་པའི་སྐྱེད་ འཁོད་དེ་འདུག། བཟོ་སྐྱབ་ལཱ་གི་དོན་ལུ་ གོས་སྟོན་པ་ཚུ་ ལས་འགུལ་ ཚུ་ནང་ བཀོད་རིས་དང་བཟོ་བཀོད་ དེ་ལས་ སྟོན་ཅེས་དང་ལྟ་རྟོག་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ལེན་མ་ཡིན་པས།

རྒྱལ་གཞུང་ཅེས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱིས་ བཟོ་སྐྱབ་ལཱ་ལུ་ཅིག་ནང་ གོས་སྟོན་པ་ཚུ་གིས་ བཟོ་ཡོད་པའི་ བཀོད་ རིས་དང་བཟོ་བཀོད་ དེ་ལས་ སྟོན་ཅེས་ཚུ་ནང་བྱུང་ཡོད་པའི་ངོས་འཛིན་བྱུང་སྟེ་ཡོད། ལག་འབག་གི་མཁོ་སྤོད་ འབད་དགོ་པ་ཚུ་ རིན་བསྐྱར་གྱི་གནས་ཚུལ་ནང་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་ ཐོན་ལུགས་ཚུ་ལུ་ཚད་ཅན་འབད་དེ་ཡོད་པ་ད་ སྤྱིར་བཏང་ལུ་ ཁོང་གི་ཐོན་ལུགས་ནང་ལས་ རྒྱབ་འབྲས་བྱུང་དགོ་པ་གི་ཐོག་ལུ་ ངེས་བརྟན་མིན་འདུག། དཔེར་ ཅན་ གོས་སྟོན་པ་ཚུ་གིས་ བཟོ་ཡོད་པའི་ བཀོད་རིས་དང་བཟོ་བཀོད་ནང་ ཝར་འབྲུལ་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ སྤྱིས་ ཚད་ལུ་ཉམས་ཆག་བྱུང་ཡོད་མི་ལུ་ གོས་སྟོན་པ་ཚུ་ འགན་འཁུའི་ཐོག་ནིའི་ ལས་ལུགས་ཅིག་མིན་འདུག། གོས་ སྟོན་པའི་འགན་ཁག་ཚུ་ གོས་སྟོན་པའི་ལཱ་ཚུ་མ་སྐྱབ་པའི་ སྤྲོད་ལས་རང་ སྤོད་དགོ་པ་འདུག། ཞབས་ཏོག་ གཞུང་ཚུ་ ལེགས་ཤོམ་མ་འབད་བར་ཡོད་པ་ཅིན་ སྟོན་ལུ་དང་གོས་འདེབས་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ཡང་ ལག་ལེན་འབབ་ བཏུབ་ཡིན། དེ་འབད་མ་ལས་བརྟེན་ མཐར་འཁྲུལ་ཅན་གྱི་རྒྱབ་འབྲས་བྱུང་ནིའི་དོན་ལུ་ གོས་སྟོན་པ་ཚུ་ལུ་ འགན་འཁུའི་བཀའ་ཉི་ལས་ ཉེན་སྲོལ་འབད་དེ་འདུག། དེ་གིས་འབད་ ཟད་སོང་འཁུའི་མི་གི་འཛོན་ཚད་དང་ ཕན་ ལུངས་འདི་ངེས་བརྟན་མིན་འདུག།

གོས་སྟོན་པ་ཚུ་གིས་ སྤྱིས་ཚད་ཅན་གྱི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ ངེས་བརྟན་སྟེ་སྤོད་ཚུགས་པ་བཟོ་དགོ་པ་ཅིན་ གོས་སྟོན་ པ་ཚུ་ མི་མང་འགན་འཁུའི་ཏོག་ལུ་བཅུགས་ནིའི་ སྲིད་བྱུས་དགོ་པ་འདུག།

༤.༣ གཞུང་གིས་ ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་འགོ་འདྲེན་འབབ་ཡོད་པའི་ བཟོ་སྐྱབ་གྱི་ལས་འགུལ་ཚུ་ནང་ སྤྱིས་ ཚད་འཛིན་སྤོད་ལས་ལུགས་སྤྱིར་སྤོད་བཟོ་དགོ་པ།

ལག་འབག་པ་གིས་ ལཱ་གི་དངོས་གངས་རེ་རེ་བཞིན་གྱི་ དགོས་མཁོ་དང་འཁྲིལ་ ལཱ་གི་ཐབས་ལམ་དང་ སྤྱིས་ ཚད་ཚད་འཛིན་དབྱེ་ཞིབ་དང་ དེ་བཟུམས་མའི་ དབྱེ་ཞིབ་ཚུ་འགོ་འདྲེན་འབབ་ནིའི་ བར་མཚམས་ཚུ་ཚུད་པའི་

སྤྱི་ཚད་དེས་བརྟན་གྱི་འཆར་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ ཁྲིམས་དོན་ཚུ་ བརྟུགས་དགོ་པའི་སྐོར་ རིན་བསྟར་ཡིག་
རིགས་གནས་ཚད་ (ཞེས་བེ་ངི་) ཅད་ལུ་ འཁོད་དེ་འདུག།

དེ་བརྟུམ་མའི་དགོས་མཁོ་ཡོད་དེ་འབད་རུང་ བཟོ་སྐྱུན་ནང་ལུ་ དེ་བརྟུམ་གྱི་གནད་དོན་ཚུ་ འཐོན་ཏེ་རང་ཡོད་པ་
ལས་ ལས་སྡེ་ཚུ་ནང་ ཚ་གུང་ལང་དགོ་པའི་གལ་གནད་ཅིག་ཡིན་པས། གཞུང་གིས་ རྟེན་གཞི་གོང་འཕེལ་གྱི་
ནང་ལུ་ ཟད་སོང་རྒྱ་ཆེས་སྡེ་ བཏང་བའི་ནམ་དུས་ལུ་ སྤྱི་ཚད་ཅན་སྡེ་ འཐོན་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ ཟད་སོང་རྒྱ་
དོན་སྡེ་ཅན་སྡེ་ མི་འབྱོར་ནི་ཡིན་པས། སྤྱི་ཚད་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་འདི་གིས་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་
དང་ ཞབས་ཏེག་སྡེལ་སྡོད་ དེ་ལས་ མི་སེར་གྱི་འཚོ་བའི་གནས་སྤངས་ལུ་ ཐོ་སྡོམ་སྡེ་ར་ཐོག་ནི་ཡིན་པས། དེ་
བརྟུམ་གྱི་ གནད་དོན་བྱུང་མི་འདི་ཡང་ ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་ བཟོ་སྐྱུན་ནང་སྤྱི་ཚད་ཅན་སྡེ་ བྱུང་ཐབས་ལུ་ སྤྱི་
ཚད་དེས་བརྟན་དང་ཚད་འཛིན་ལམ་ལུགས་ཚུ་ སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་མ་ཚུགས་པ་ལས་བརྟེན་ཡིན་པས། སྤྱི་ཚད་འཛིན་
སྤྱོད་ལམ་ལུགས་ཚུ་ ལེགས་ཤོམ་སྡེ་ གཞི་བརྟུགས་མ་འབད་མ་ལས་བརྟེན་ སྤྱི་ཚད་བརྟོན་མ་ཚུགས་པའི་
གནད་དོན་ ལེ་ཤ་ཅིག་བྱུང་དོ་ཡོད་པ་ལས་ མི་མང་ཐོབ་སྐྱེད་ཚུ་ཟད་སོང་གྲུབ་པའི་ དུལ་གྱི་གནས་གོང་ནང་
ཐོ་སྡོམ་སྡེ་ཐོག་ནི་ཡིན་པས། དེ་མ་ཚད་ སྤྱི་ཚད་འཛིན་སྤྱོད་ལམ་ལུགས་སྤྱིང་སྤྱིང་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ སྡེ་ཚོན་
འདི་ཚུ་ལུ་ ཚུལ་དང་མ་མཐུན་པའི་བྱ་སྤྱོད་འབད་ནིའི་ གོ་སྐབས་སྤྱོད་དོ་ཡོད་པ་ལས་ ལཱ་ཚར་ཅིག་མཇུག་བསྟུ་
བའི་བསྐྱང་ལས་ བདའ་མ་རྩུན་པར་ལུས་དོ་ཡོད་པ་ཡིན་པས།

དེ་འབད་མ་ལས་བརྟེན་ གཞུང་གིས་ བཟོ་སྐྱུན་གྱི་ལས་འགུལ་ནང་ལུ་ སྤྱི་ཚད་དེས་བརྟན་དང་སྤྱི་ཚད་ཚད་
འཛིན་གཉེས་ཆ་རའི་ཐོག་ལུ་ སྤྱི་ཚད་འཛིན་སྤྱོད་ལམ་ལུགས་ཚུ་ སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་སྡེ་ མཁོ་སྐྱབ་ལས་སྡེ་ཚུ་ དེ་
ལུ་གནས་བརྟུག་དགོ་པ་འདུག།

༤.༤ གཞུང་གིས་ མི་སྡེ་ཁག་འབག་པ་གི་བྱ་རིམ་ཚུ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དགོ་པ།

མི་སྡེ་ཁག་འབག་པ་གི་བྱ་རིམ་འདི་ མཐའ་རྒྱུར་གྱི་ས་གནས་ཚུ་ནང་ ཁག་འབག་པ་ཚུ་གིས་ ཁག་འབག་པ་གི་ལཱ་
ནང་ བཅའ་མར་མ་གཏོགས་པའི་གནད་དོན་མར་འཕམ་འབད་ནི་དང་ སེའོངས་འདི་ནང་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལཱ་
གཞི་བརྟུགས་འབད་ནི་ནང་ ཡུན་འགྲངས་མི་ལུས་བའི་ཐབས་ལུ་ ཕྱིར་སྤྱོད་འབད་མ་ཡིན་པས།

དེ་མ་ཚད་ མི་སྡེ་ཁག་འབག་ཚུ་ རང་སོའི་མི་སྡེ་ནང་ སོ་ནམ་ཞིང་ལམ་དང་ ཞིང་རྒྱའི་གཡུར་བ་ དེ་ལས་ ཁོང་
གསེབ་འཐུང་རྒྱ་བཀའ་སྡེལ་ལ་སོགས་པའི་ ཉམས་བཅོས་ཀྱི་ལཱ་ཚུ་འབད་དེ་ དམིགས་བསལ་གྱིས་ བཟོ་སྐྱུན་
དང་འབྲེལ་བའི་ གོང་འཕེལ་གྱི་རྟེན་གཞི་ རྒྱ་རྒྱུང་གུ་ཚུ་ནང་ རིག་ཅུལ་དང་ལྷོགས་སྐབ་ཡར་འགྲུབ་ཐབས་
ལུ་ དམིགས་གཏང་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། བྱ་རིམ་འདི་གིས་ མི་སྡེ་ཚུ་ ཐང་ཀར་དུ་གྲལ་གཏོགས་འབད་
བརྟུག་སྟེ་ རྟེན་གཞི་ཚུ་གི་བདག་དབང་ཡར་འགྲུབ་ཐང་ལེའི་ རེ་བ་བསྐྱེད་དེ་འདུག།

བྱ་རིམ་འདི་གི་ཐོག་ལས་ དམིགས་གཏང་མང་རབས་ཅིག་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ཡོད་པ་དང་ མི་སྡེ་ལུ་ བཟོ་སྐྱེན་
 གི་ལཱ་འབད་ནི་ནང་ གྲུ་གཏོགས་འབད་ནི་དང་ ཉམས་སྦྱོང་དང་ རིག་ཕུལ་ དེ་ལས་ ལྷོགས་གྲུབ་གོང་འཕེལ་
 གཏང་ནི་ནང་མན་ཐོགས་བྱུང་སྟེ་འདུག། ཨིན་རུང་ མི་སྡེ་ཁག་འབག་པ་ལུ་སྤོད་མི་ བཟོ་སྐྱེན་གི་ལཱ་ནང་ སྤྱི་སྲུ་
 ཚད་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་མང་རབས་ཅིག་དོས་འཛིན་བྱུང་སྟེ་ཡོད། གནད་དོན་མང་ཤོས་ཅིག་ནང་ བཟོ་
 སྐྱེན་གི་ལཱ་ཚུ་ སྤོན་ཅིས་བརྟེན་མི་གོང་ཚད་ལས་ ལེ་ག་གིས་ ཉུང་བའི་གོང་ཚད་ཐོག་ལུ་ ལཱ་སྤོད་དེ་ཡོད་པ་ལས་
 དེ་གིས་འབད་ དགོས་མཁོ་ཚན་གི་སྤྱི་སྲུ་ཚད་འཛོན་མ་ཚུགས་པར་འདུག། མི་མང་རྟེན་གཞི་གི་ཐང་ཁར་ རྟེན་
 གཞིའི་ལག་ལེན་ཚུ་གིས་ དགོས་མཁོ་ཚུ་བསལ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ མི་མང་རྟེན་གཞིའི་སྤྱི་སྲུ་ཚད་འདི་
 དམིགས་གཏང་གཙོ་བོ་ཅིག་སྟེ་ཆ་བཞག་དགོས་འདུག།

མི་སྡེ་ཁག་འབག་པ་གིས་ བསྟར་སྤོད་འབད་མི་ལཱ་ཚུ་ སྤྱི་སྲུ་ཚད་དང་ལྡན་མ་སྟེ་བཟོ་ཐབས་ལུ་ མི་སྡེ་ཁག་འབག་
 དང་འབྲེལ་བའི་ གནད་དོན་ཚུ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ གཞུང་གིས་ མི་སྡེ་ཁག་འབག་པ་གི་བྱ་རིམ་ཚུ་བསྟར་ཞིབ་
 འབད་དགོས་འདུག།

**6.4 གཞུང་གིས་ རྒྱན་སྦྱོང་ཟད་འགོ་དང་ རན་འཁོད་འོང་འབབ་ཡུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་ དེ་ལས་ བྱ་
 འོན་ཡར་སངས་འགྲོ་མི་ནང་ བག་ཡོད་གི་ཐོག་ལས་ ཚད་འཛིན་འབད་དགོས།**

ཕྱི་ལོ་ 2017-18 རན་ལུ་ ཉེ་མའི་ལོ་ཚུ་དང་ཕྱད་པ་ད་ རན་འཁོད་འོང་འབབ་འདི་ བརྒྱུ་ཚད་ 200 གིས་
 ཡར་སངས་འགྲོ་ཡོད་པའི་ ཐོ་བཀོད་འབད་ཡོད་རུང་ དེ་ལས་ཚུར་ ག་ཨིན་མ་སྟེ་ལུས་ཏེ་འདུག། ཕྱི་ལོ་ 2014-
 15 དང་ 2016-17 དེ་ལས་ 2020-21 ལུ་ ལོ་བསྟར་གི་ རན་འཁོད་འོང་འབབ་འདི་ རྒྱན་སྦྱོང་ཟད་འགོ་
 དང་འབྲེལ་མཉམ་སྟེ་ བཞག་མ་ཚུགས་པས། རན་འཁོད་འོང་འབབ་དང་ རྒྱན་སྦྱོང་ཟད་འགོ་གཉིས་ཆ་རའི་ནང་
 རན་ཡམས་ཀོ་མིཏེ་-15 གིས་ གཞོད་སྦྱོན་རྒྱབ་ཡོད་པ་ཨིན། ཕྱི་ལོ་ 2016-17 ལས་ 2020-21 ཚུན་གི་ནང་
 ལུ་ རན་འཁོད་འོང་འབབ་ཡར་སངས་མ་འགྲོ་བར་ རྒྱན་སྦྱོང་ཟད་འགོ་གནམ་མེད་ས་མེད་ ཡར་སངས་སོང་སྟེ་
 འདུག། ཕྱི་ལོ་ 2014-15 རན་ལུ་ རན་ཡམས་ཀོ་མིཏེ་-15 མ་འཛོན་པའི་ཉེ་མ་ རན་འཁོད་འོང་འབབ་འདི་
 ཉེ་མའི་ལོ་དང་ཕྱད་པ་ད་ བརྒྱུ་ཚད་ 4.4 གིས་ མར་ཕབ་སོང་ཡོད་པ་སྟེ་སྟོན་ཏེ་འདུག།

སྤྱི་ལོ་ 2023 ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ གོང་འཕེལ་རྒྱུ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་གི་ཐོ་ཡིག་ནང་ལས་ འཛོན་དོ་ཡོད་པ་
 ལས་ གཞུང་གིས་ རན་འཁོད་འོང་འབབ་གི་འཛོན་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་ ཐབས་ལམ་གཞན་མ་འཚོལ་བ་ཅིན་
 དདུལ་འབྲེལ་ཡུན་བརྟན་ལུ་ གཞོད་ལེན་སྟོན་སྟེ་ར་འབྲུང་ནི་བཟུམ་འདུག། དེ་གིས་མ་ཚད་ རན་འཁོད་འོང་
 འབབ་འདི་གིས་ ཡར་སངས་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་མི་རྒྱན་སྦྱོང་གི་ཟད་འགོ་བདེ་མ་ཟུན་པ་ཅིན་ ཕ་ཁྲིམས་ནང་ལུ་
 རྒྱན་སྦྱོང་ཟད་འགོ་ཚུ་ རན་འཁོད་འོང་འབབ་ནང་ལས་ བཏང་དགོ་པའི་དགོས་མཁོ་ཡོད་མི་འདི་ གཞོད་ལེན་
 འཐབ་འོང་ནི་ཨིན་པས།

དེ་མ་ཚད་ བླ་འཁོད་འཕྲོན་སྐྱེད་ཡོངས་བསྐྱོམས་དང་འབྲེལ་བའི་ གཞུང་གི་བྱ་ལོན་གྱི་ཆ་ཤས་འདི་ མི་
དམངས་བྱ་ལོན་སྲིད་བྱུས་ནང་གསལ་བཀོད་འབད་མི་ ཚད་གཞི་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ཡོད་རུང་ འགྲོམ་འདི་ ལོ་
བསྟར་བཞིན་ཏུ་ ཡར་སེང་འགྲོ་སྟེ་འདུག།

དེ་འབདམ་ལས་བརྟེན་ གཞུང་གིས་ རྒྱུན་སྐྱོད་ཟུང་འགྲོ་དང་ བླ་འཁོད་འོང་འབབ་གྱི་གོང་འཕེལ་ཚུ་ཡུན་ཏུ་
བརྟན་ནི་ དེ་ལས་ བྱ་ལོན་ཡར་སེང་གི་ཐད་ཁར་རྒྱུ་བརྟེན་དགོཔ་མ་ཚད་ བྱ་ལོན་ཡར་སེང་འབད་ནི་ཚུ་ནང་
བག་ཡོད་གྱི་ཐོག་ལས་བསྟར་སྦྱོད་འབད་དགོཔ་འདུག།

ལ.༡ རྒྱལ་གཞུང་རྩིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱི་སྒོར།

Performance Highlights 2020-2021

513

Audits Conducted

431

Reports Issued

480

Financial Audit

29

Compliance Audit

4

Performance Audit

407

Financial Audit

22

Compliance Audit

2

Performance Audit

1026

Follow-Up on Audit Reports

887

Financial Audit Reports

139

Compliance Audit Reports

Nu. 121.983 m

Audit Recoveries

44

Statutory Audits
(Corporations and
Financial Institutions)

18093

Audit Clearance
Certificate Issued

Service
Regularization/Conversion,
Secondment & Contract
Extension 6801

Election 108

Interviews 1104

Studies/Training 1777

Post retirement
Benefits 1946

Promotion 6357

48

Outsourced
Audits

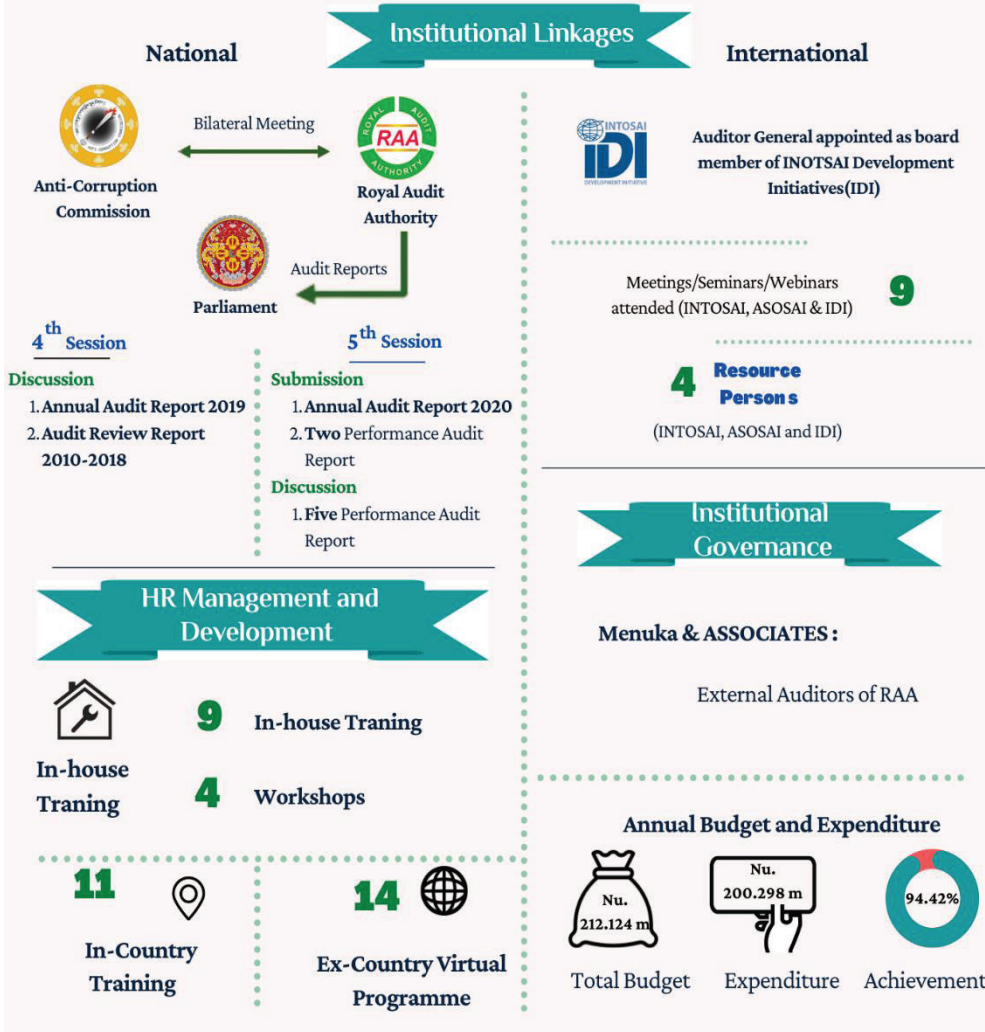

NGOs, CSOs and ROs

Key Achievements

Financial Year 2020-2021

- ✓ Strategic Plan 2020-2025
- ✓ HR Strategy 2021
- ✓ ICT Strategy 2021 - Leveraging ICT for effective Auditing and Reporting
- ✓ SAI PMF Assessment Report 2021
- ✓ Performance Management System of RAA
- ✓ Competency-Based Framework for Audit Officers
- ✓ Consolidated Audit of Royal Bhutan Police

ལྷ་མི་རུ་གཞེ་ཉི་རི་ལྷོན་ཨེ་སྐ་ལྷེ་ལ།
Menuka Chhetri & ASSOCIATES

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

AUDITORS' REPORT OF THE ROYAL AUDIT AUTHORITY FOR THE FINANCIAL YEAR ENDED 30TH JUNE, 2021

Opinion

We have audited the accompanying financial statement of Royal Audit Authority (RAA) which comprise Receipts and Payments Statement (LC Account No. LC-110.01) and schedule forming part of financial statement for the year ended 30th June, 2021.

In our opinion, the financial statements are prepared, in all material respects, in accordance with the Financial Rules and Regulations 2016.

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the *Auditor's Responsibilities for the Audit of Financial Statement* section of our report. We are independent of the RAA in accordance with the ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements in Bhutan, and we have fulfilled our other responsibilities in accordance with these requirements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Other Matter

We have audited the accounts of RAA maintained at the Head Office, Thimphu and Regional Office at Bumthang and relied on the returns received from other three Regional Offices at Phuentsholing, Samdrup Jongkhar, Tsirang and training center at Tsirang which have been found to be adequate for the purposes of consolidation and preparation of financial statement.

Responsibilities of Management and Those Charged with Governance for the Financial Statements

Management is responsible for preparation of the financial statements in accordance with the Financial Rules and Regulations 2016 and for such internal control inline as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Those charged with governance are responsible for overseeing the RAA's financial reporting process.

ROOM NO.6, 5TH FLOOR, MKTS BUILDING, OPPOSITE CLOCK TOWER, EMAIL. menukachh67@gmail.com
Mobile no. 1758469821/175846983/17814147, Fixed Line No. 02 330339

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole is free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an Auditor's Report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of the Financial Statements.

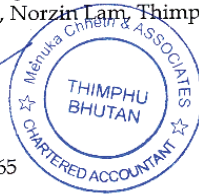
As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the planning and performance of the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omission, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the RAA's internal control.

We communicated with the management, among others, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during the audit.

For **Menuka Chhetri & ASSOCAITES**
Chartered Accountant
Firm Registration No. 331825E
Address: MKTS Building, 5th floor
Opposite Clock Tower, Norzin Lam, Thimphu

Menuka Chhetri
Managing Partner
Membership No: 534365

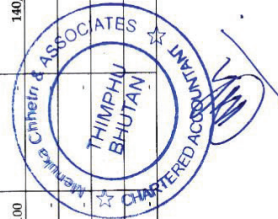

Place: Thimphu
Date: 26/10/2021

ROYAL AUDIT AUTHORITY
Receipts and Payment Statement
For the year ended 30th June 2021
LC-110.01

(Amt in Nu.)

Sl. No	Group/ Board Head of Account	RECEIPTS				PAYMENTS				TOTAL						
		T/Phu (HO)	P/ing	S/longchar	Tsiraang	Bumthang	TOTAL	T/Phu (HO)	P/ing		S/longchar	Tsiraang	Bumthang	TOTAL		
1	Opening Balance															
	a. Cash	-	1,514.00	1,215.00	-	41,008.00										
	b. Bank	-	-	-	-	-										
2	Release:															
	a. Budgetary	108,448,000.00	18,322,867.00	16,929,000.00	36,559,000.00	22,997,000.00										
	b. Non- Revenue	-	-	-	-	-										
	c. Refundable Deposit	-	-	-	3,024,443.00	-										
	d. Un-cashed Cheque	-	-	-	-	-										
3	Grants in-Kind	-	-	-	-	-										
4	Borrowing in-Kind	-	-	-	-	-										
5	Revenue Receipts/ Remittance:	3,846,641.00	590,991.00	705,911.00	771,532.00	429,605.00										6,344,680.00
	Other Recoveries/ Remittance:															
	a. GFP, Employee Contribution	5,132,766.00	743,996.00	786,780.00	1,243,556.00	820,865.00										8,727,963.00
	b. Govt. Insurance Scheme Premium	657,700.00	108,400.00	106,800.00	176,300.00	118,800.00										1,168,000.00
	c. Other Insurance Premium	-	-	-	-	-										-
	d. Loan from Financial Institution	-	-	-	-	-										-
	e. Other	271,225.00	41,600.00	45,000.00	67,300.00	50,100.00										475,225.00
7	Personal Advance:	955,519.00	55,000.00	1,416,000.00	4,059,450.00	2,024,961.00										8,251,359.00
	Miscellaneous Receipts/Payment Deposit															
	a. Non-Revenue A/c Deposit	-	-	-	-	-										-
	b. Refundable Deposit A/c Deposit	-	-	-	-	-										-
	c. Payment to DPA	-	-	-	140,000.00	-										-
	d. Others	-	-	-	-	-										-
9	Suspense:															
	a. Stock	-	-	-	-	-										-

b. Purchase	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,963,801.00	892,435.00	10,798,371.00
c. PW Advances	4,040,720.00	1,851,500.00	-	-	-	-	-	1,851,500.00	39,915.00	-	-	-
d. Intra-Agency Assignment	-	-	-	757,432.10	-	10,653,368.10	4,040,720.00	-	-	-	-	-
e. Deposit Work	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,305,843.00	-	4,305,843.00
f. Other Deposit	414,240.00	-	-	377,409.00	-	2,800,220.00	-	-	-	-	-	-
Budgetary Expenditure:												
a. Current	-	-	-	-	-	-	98,220,793.86	18,281,050.45	16,628,364.82	28,339,718.30	18,329,817.99	179,798,745.42
b. Capital	-	-	-	-	-	-	6,429,851.00	-	297,900.00	8,208,375.00	4,209,985.00	19,146,111.00
c. Lending	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
d. Repayment	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Closing Balance:												
a. Cash	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,642.20	33,336.37	34,978.57
b. Bank	-	-	-	-	-	-	3,800,355.14	41,816.55	2,735.18	9,264.50	446,428.74	4,300,600.11
Total	123,766,811.00	21,715,868.00	20,030,621.00	27,617,180.10	52,013,953.00	245,144,433.10	123,766,811.00	21,715,868.00	20,030,621.00	52,013,953.00	27,617,180.10	245,144,433.10

M/s Menuka Chhetri & ASSOCIATES

Chartered Accountant
FRN: 331825E

Menuka Chhetri
Managing Partner
Membership No. 534365

Place: Thimphu
Date: 26/10/2021

Tshering Deki
Sr. Finance Officer
Adm. & Finance Division

Sr. Finance Officer
Royal Audit Authority
Thimphu : Bhutan

(Signature)
Joint Auditor General
Directorate Of Services
Royal Audit Authority